Met Urania naar de U.S.A.
Augustus 2017

Realisatie: Freddy Hordies

Eclipsreis met Urania naar de Verenigde Staten

Totale zonsverduistering op 21 augustus 2017

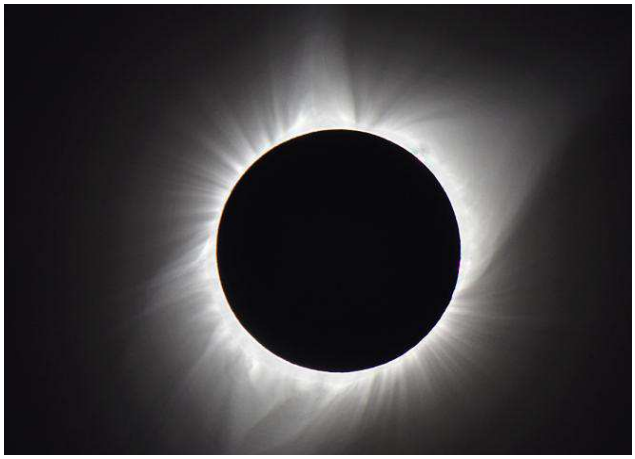

Beste medereiziger,
Hierna volgt een uitgebreid verslag van onze schitterende Astroreis. Dankzij deze eclips komen de meesten onder ons op plaatsen waar ze nog nooit zijn geweest, en misschien ook nooit zouden gaan. Dit boekje is tot stand gekomen door het mixen van eigen notities met teksten van Hilde, Whinney en artikels en foto's geplukt van Internet. Ook mijn dank aan de verschillende fotoleveranciers en aan Walter voor het geduldig herlezen en verbeteren van de teksten.

Tekstinfo.
Weetjes en detailinfo's over specifieke onderwerpen komen dikwijls van Internet en staan in *italic.*
Voor dieren en planten worden, indien beschikbaar, de Nederlandse, Engelse en Latijnse namen weergegeven. Om de lopende tekst vlotter leesbaar te maken, wordt de vertaling van de namen van geobserveerde dieren maar één keer meegegeven, en dit bij de eerste waarneming.
Dit reisverslag zal ook te lezen zijn op de website www.freddyhordies.com samen met vele andere reisverslagen van o.m. Urania reizen en talrijke foto's en videoclips. Omwille van de publicatie op Internet zal in deze bundel geen lijst van deelnemers en e-mail adressen worden opgenomen om de privacy te garanderen.
Op blz. 96 e.v. vinden we de lijst van de verschillende plant- en diersoorten die we hebben gezien. Onder meer de 59 soorten vogels en 17 soorten zoogdieren!

Reisorganisatie.
Astroreizen: www.astroreizen.be
Werner en Hilde Hamelinck: wh@urania.be
Omnia reizen: www.omniatravel.be

De eclips.

Op 21 augustus 2017 heeft er een totale zonsverduistering plaats waarvan de totaliteitszone dwars doorheen de Verenigde Staten loopt. Net zoals de totale zonsverduistering van 11 augustus 1999, toen de schaduw van de maan over Europa trok, mogen we een record aan kijklustigen verwachten.

Deze verduistering is trouwens de eerstvolgende uit dezelfde saros als die van 1999 en valt precies 18 jaar, 10 dagen en 8 uur later, en heeft dan ook dezelfde kenmerken als de laatste totale zonsverduistering in België.

Wat is een saros: om de achttien jaar nemen zon, maan en aarde vrijwel dezelfde posities ten opzichte van elkaar in, en dat betekent op zijn beurt weer dat zons- en maansverduisteringen zich om de achttien jaar herhalen. Deze periode van achttien jaar, preciezer 6585,3 dagen (= 18 jaar + 10 of 11 dagen [afhankelijk van of er vier of vijf schrikkeljaren in deze periode zitten] + 8 uur), heet Saros.

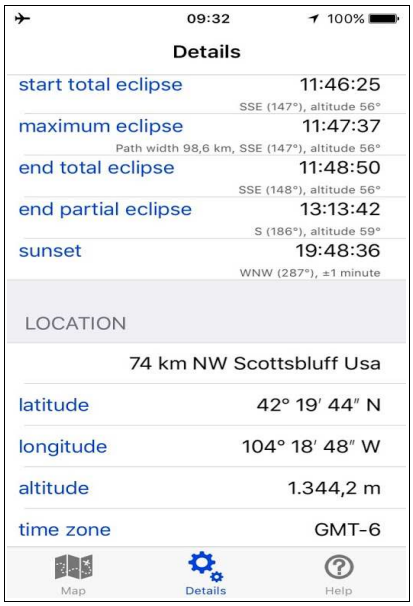

Programma.

Donderdag 10/8: Vlucht naar Salt Lake City. Overnachting Double Tree Suites by Hilton
Vrijdag 11/8: Stadsbezoek aan Salt Lake City: Temple Square, Capitol Hill, Library...
Zaterdag 12/8: Omgeving SLC: Antelope Island, Hill Aerospace Museum, Bear River Refuge
Zondag 13/8: SLC – Fossil Butte N.M. – Jackson Hole. Overnachting Snow King Resort
Maandag 14/8: Nat. Museum of Wildlife Art, Grand Teton N.P., Colter Bay, Jackson Hole
Dinsdag 15/8: Jackson – Yellowstone – Cody. Overnachting Holiday Inn at Buffalo Village
Woensdag 16/8 : Yellowstone: Mud Volcano, Grand Canyon, Mammoth Hot Spring
Donderdag 17/8: Cody – Buffalo Bill Center – Gillette. Overnachting Holiday Inn/Ramada Suites
Vrijdag 18/8: Gillette – Devils Tower – Deadwood – Rapid City. Overn.: Hilton Garden Inn
Zaterdag 19/8 : South Dakota Air & Space Museum, Minuteman Missile, Badlands N.P.
Zondag 20/8: Rapid City– Mt. Rushmore – Mammoth Site – Scottsbluff. Overn. Hampton Inn
Maandag 21/8: Eclips Day & Fort Laramie Historic National Site
Dinsdag 22/8: Scotts Bluff N.M. – Cheyenne – Denver. Overn.: Holiday Inn Cherry Creek
Woensdag 23/8: Rocky Mountains N.P., Beaver Meadows, Alpine Visitor Center
Donderdag 24/8: Garden of the Gods, met het treintje naar Pikes Peak – Denver
Vrijdag 25/8: Denver – Terugvlucht naar Brussel

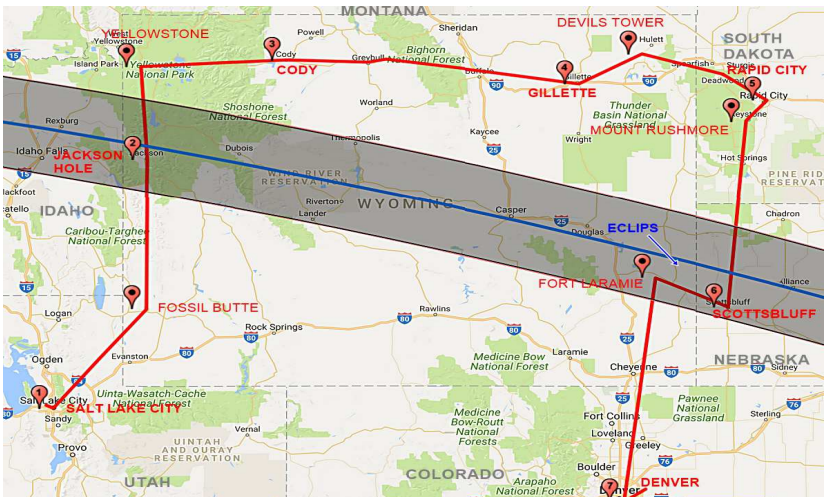

Mooi reisplannetje aangemaakt door Walter.

Deze trip zal ons toelaten om zeven verschillende staten aan te doen.
Hierna de lijst, met de uitleg over hun officiële bijnaam.

Utah, The Beehive State, Bijenkorfstaat. De bijenkorf verwijst hier niet naar de apicultuur, maar symboliseert de industrie en de onderlinge samenwerking tussen de inwoners van Utah.
Wyoming, ook The Equality State genoemd vanwege de gelijke rechten die vrouwen er al vroeg kregen. In 1869 werd het vrouwenkiesrecht ingevoerd en vrouwen werden toegelaten in jury's en openbare ambten.
Idaho, The Gem State omwille van de grote variëteit aan natuurlijke rijkdommen, vooral mineralen als goud, zilver, lood, kobalt, koper, opaal, jade, toermalijn,...
South Dakota, of Mount Rushmore State, vanzelfsprekend...
Montana, The Treasure State, de Schatkist, omwille van de kolossale fortuinen die er werden gemaakt dankzij de aanwezigheid van goud, zilver en saffieren.
Nebraska, The Cornhusker State: een cornhusker is een persoon of machine die de schil van een maïskolf verwijdert. Nebraska is één immens landbouwgebied en wordt gezien als een van de grootste graanschuren van Amerika.
Colorado, The Centennial State. Deze bijnaam verwijst naar het woord century. Honderd jaar na het ondertekenen van het Amerikaans verdrag van onafhankelijkheid voegde zich dan ook Colorado toe aan de Verenigde Staten. De naam Colorado zelf is overigens geschonken aan deze staat door de Spaanse conquistador die zijn inspiratie vond in de kleurrijke rotsen van deze omgeving.

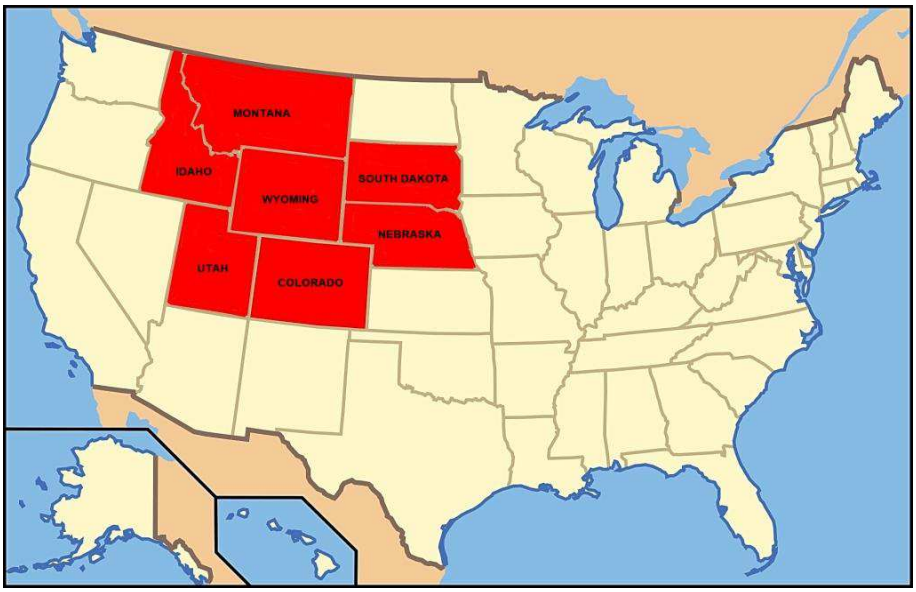

Donderdag 10/8 Vlucht naar Salt Lake City

Gedaan met aftellen, gedaan met koffers voorbereiden, we zijn ermee weg!
We vertrekken in verspreide orde.
Whinney doet het verhaal.
“De grote groep spreekt af om 03.00 uur in Hove.
Enkele mensen worden opgepikt in Gentbrugge om 04.00 uur.
De autostrade naar Parijs is afgesloten en er is een omleiding, maar slecht aangegeven, dus rondrijden, linksaf, rechtsaf, nog een rondpunt om dan eindelijk op de weg richting Parijs te rijden. We stoppen rond 06.30 uur voor een pipistop en eventueel een koffietje. De chauffeur moet ook zijn

verplichte rustpauze nemen. Om 07.00 uur zijn we terug weg. Nog ruim tijd genoeg, want onze vlucht is pas om 10.55 uur.
De vliegtuigmaatschappij heeft de seatings gewijzigd. Alle koppels zaten mooi bij elkaar, althans op papier, maar eens op het vliegtuig klopt daar niets meer van. Met onderling ruilen geraakt het opgelost... Twaalf uur later landen we veilig en wel in Salt Lake City. De vakantie kan beginnen!"

Vier collega's vertrekken vanuit Schiphol, want ze reizen later verder door, na de 'normale reis', en zowel heen- als terugvlucht moeten met dezelfde maatschappij gebeuren.
Zij vertrekken in Zaventem om 08.05 uur met KLM 1722 en komen aan in Schiphol om 09.00 uur.
Het vertrek naar Salt Lake City is om 10.05 uur, met Delta Airlines.
Ze landen, stipt op tijd, om 12.30 uur lokale tijd, na een vlucht van 10u 25'.

Nog een andere groep van vier vertrekt vanuit Brussel. Een dame van Omnia wacht ons op, begeleidt ons en vergezelt ons tot aan de gate. Mooie service!
Maar in Washington krijgen we het moeilijk. Er is maar weinig tijd om uit te stappen, immigratie te ondergaan, controle te doorlopen, bagage op te pikken, bagage opnieuw in te checken en ander vliegtuig te nemen. We hebben 500 meter moeten lopen, hard lopen, om net de 'gate' te bereiken wanneer die wordt gesloten. Last call was al lang voorbij... Van de luchtvaartmaatschappij niemand te bespeuren voor assistentie. Niet leuk, maar we hebben het gehaald. Oef!
We worden netjes naar ons hotel Double Tree Suites by Hilton gebracht. Alles is er prima geregeld.
We overnachten dus in de staat Utah, de eerste van de 7 staten.

Weetjes over deze Beehive State.
De staat Utah beslaat 220.080 km² en telt 3 miljoen inwoners (13 per km²).
Op 24 juli 1847 kwamen de eerste Mormoonse kolonisten in het gebied aan. Op 4 januari 1896, na een lange periode het Utah-territorium geweest te zijn, werd Utah formeel de 45e staat van de Verenigde Staten. De lokale leiders hadden hier al meer dan veertig jaar voor gepleit, maar waren daarbij telkens op weerstand van de federale overheid gestuit, die onder meer eiste dat de polygamie afgeschaft zou worden.

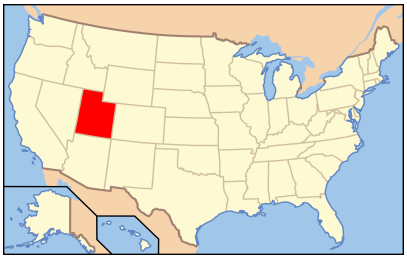

Bij de presidentiële verkiezingen van november 2016 haalde Trump het van Clinton met 45 % tegen 27 %. Maar bij de voorverkiezingen binnen de Democratische en de Republikeinse partijen in maart 2016, waren de resultaten hier zeer ongewoon: H. Clinton 20 % versus Bernie Sanders 79 %, en Trump 14 % versus Ted Cruz 69 % !

Vrijdag 11/8 Stadsbezoek aan Salt Lake City: Temple Square, Mormon Tabernacle, Capitol Hill, Natural Museum of Utah, Library...

De groep is volledig! Dat wil zeggen 58 reisgenoten plus onze twee gidsen, Hilde en Werner.
Iedereen zit samen aan het ontbijtbuffet in de Stephen's American Bistro.
Het allereerste bezoek dat op het programma staat is een wandeling door Salt Lake City.
Deze bijzondere stad aan het zoutmeer werd gesticht door Mormonen onder leiding van Brigham Young in hun zoektocht naar een rustig oord waar ze in alle vrijheid hun godsdienst konden beleven. Vandaag is deze plaats uitgegroeid tot een wereldstad midden in een prachtige omgeving.

Weetjes over Salt Lake City.
Op 24 juli 1847 werd Salt Lake City gesticht door 143 mannen, 3 vrouwen en 2 kinderen. De nederzetting werd gevestigd aan de oostkust van het Great Salt Lake (het Grote Zoutmeer). De

eerste Europeanen die zich vestigden in het gebied dat thans bekendstaat als Utah, waren Mormoonse pioniers die trachtten te ontsnappen aan geloofsvervolging. Op de bewuste ochtend sprak Brigham Young, die de groep Mormonen leidde na de dood van hun sekteleider Joseph Smith Jr., de historische woorden: "dit is de plek". Hij verwees daarbij naar een visioen dat hij zou hebben gehad en dat hem vertelde waar de Mormonen zich moesten vestigen.
Salt Lake City is de hoofdstad van de staat Utah. De stad wordt aan de oostzijde omgeven door de Wasatch Mountains, een prachtig skioord waar in 2002 de Olympische Winterspelen plaatsvonden.
Ten noordwesten van Salt Lake City ligt het immense Great Salt Lake, het grootste zoutmeer op het westelijk halfrond!
Salt Lake City zelf is het centrum van de mormoonse kerk, met Temple Square als hoofdkwartier.
Het aantal inwoners is van 159.952 in 1990 gestegen naar 193.180 in 2016.

We lopen voorbij het Utah Museum of Contemporary Art met die vreemde astronaut die buiten hangt. Op de trappen van een van de gebouwen, lekker in de schaduw, verschaft onze gids Werner ons uitgebreide informatie over de geschiedenis van Salt Lake City.

Als je wilt weten hoe een nieuwe godsdienst, op Amerikaanse leest geschoeid, ontstaan en gegroeid is, moet je op Temple Square zijn (foto links). Dit is wat het Vaticaan is voor de Rooms Katholieke kerk en Mekka voor de Islam. Op het plein staan de Tempel, het Tabernakel (foto rechts) en diverse andere gebouwen, die allemaal toegankelijk zijn met uitzondering van de tempel zelf, die voorbehouden is aan ingewijden. Rond het plein liggen gebouwen als het Congrescentrum en het Hoofdkwartier van de Mormonen wereldwijd, die ook (deels) open zijn voor bezoekers.

Overal lopen Mormonen in tweetallen rond om op vriendelijke toon uitleg te geven over de bezienswaardigheden en hun godsdienst. Doel is uiteindelijk het werven van bekeerlingen.

Weetjes over de Salt Lake Temple.

Dit gebouw is de grootste en bekendste tempel gebouwd en beheerd door de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

In 1853 werd de eerste steen gelegd door Brigham Young. Er werd oorspronkelijk zandsteen gebruikt. Gedurende de Utah-oorlog werden de bouwwerkzaamheden gestaakt en werden de fundamenten begraven. In 1858 werden de werkzaamheden weer hervat.

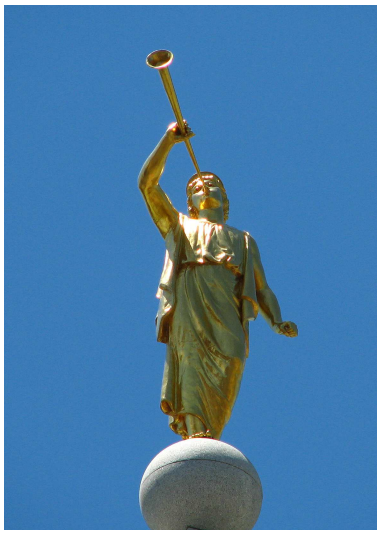

Toen kwam men erachter dat de fundamenten gebarsten waren.

Hierdoor stapte men over op monzoniet dat qua uiterlijk op graniet lijkt. Deze steen werd gewonnen in canyons die 30 kilometer van de bouwplaats aflagen. Tot de aanleg van de Transcontinental Railroad in 1869, werden de rotsblokken vervoerd op ossenkarren.

Op het hoogste punt van de kerk is een gouden beeld van de engel Moroni geplaatst. In de tempel bevinden zich meerdere zalen bestemd voor bijeenkomsten en vergaderingen. Dit gebouw is enkel toegankelijk voor ingewijden.

We wandelen door de mooie tuinen met veel bloemen en fonteinen, richting Mormon Tabernacle, een gebouw uit 1863. Greet heeft een mooie vlinder te pakken: de Western Tiger Swallowtail (Papilio rutulus). Deze vlinder lijkt heel hard op onze Koninginnepage (Papilio machaon). De rups voedt zich met de bladeren van populieren en wilgen, en vervelt een vijftal keer alvorens te verpoppen.

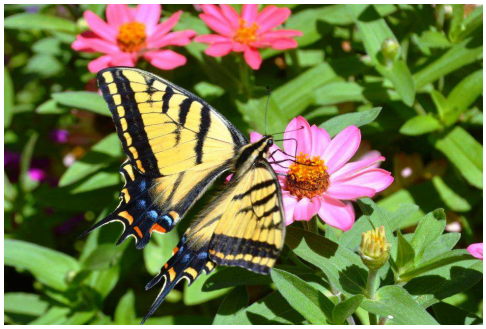

We stappen nu het 'Tabernacle' binnen. Er zijn 4.500 zitplaatsen. Ontwerper Brigham Young, leider van de mormonen en stichter van de stad, wilde niet dat pilaren het zicht van het publiek zouden belemmeren en ontwierp een zelfdragend dak. Dit kwam bovendien ten goede aan de akoestiek, die verbluffend is.
Het orgel met meer dan 11.000 pijpen is een van de grootste pijporgels ter wereld. Het Salt Lake Tabernacle is het thuis van het Grammy Award-winnende Mormon Tabernacle Choir.
Om 11.00 uur krijgen we een rondleiding met 2 vrijwilligsters. Helemaal in de ban van hun geloof. Erg enthousiast. Het zijn jonge dames die hier komen stage lopen om de knepen van het vak te leren. Op hun thuisfront worden ze als missionarissen aangeduid.
Verder nemen we een kijkje in het Visitor Center North, waar heel mooie maquettes van de Tempel te zien zijn, en in het Visitor Center South, met speciale schilderijen die op een mooie manier het Testament uitbeelden. Er staat een gigantisch beeld van Christus onder een sterrenhemel.

Lunch vrij en verspreid in en rond het gigantische City Creek Center, een winkelcentrum van meer dan 8 ha groot, da's bijna 4 keer het Wijnegem shopping center. Door het midden loopt een leuke nagemaakte creek, met watervalletjes en vissen. Deze mall is eigendom van... wat dacht u?... the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, natuurlijk!

We zijn te vroeg op de afspraak met de bussen. Met een paar reisgenoten springen we even de Family History Library binnen, waar tientallen mensen aan PC's zitten en druk bezig zijn met opzoekingen.
Hier zijn scans van miljoenen documenten met gegevens over geboorte- en sterfdata van families uit tientallen landen, alles gratis opvraagbaar en vrij consulteerbaar. De data gaan tot ongeveer vijfhonderd jaar terug.
We worden geholpen door een lieve vrijwilligster. Marc Hens doet de test met zijn geboortedorp Retie, en komt snel terecht bij Rethy: de exacte schrijfwijze van Retie in de vorige eeuwen! De tijd ontbreekt ons helaas om de opzoeking te beëindigen.

Aan één van de verlichtingspalen hangt een opsporingsbericht. Waarom Walter daar een foto (links) van neemt, dat weten we niet. Wat we wél weten, en dat is toch vreemd: Walter komt 2 maand later deze info tegen op Internet (rechts): man is dood teruggevonden...

Foto zelf foto genomen in SLC op 11/8.

Salt Lake City — The body of missing Paul Swenson has been found, floating in Mill Creek...

De rest van het bezoek van Salt Lake City gebeurt met de bus:
-Utah State Capitol: het regeringsgebouw van Utah lijkt erg op het Capitool in Washington DC. Naast de senaat is ook het Hooggerechtshof (State Supreme Court) er ondergebracht (foto links).
-Hoofdgebouw van de Public Library (foto rechts): is een van de grootste bouwkundige successen van de stad. Het is ontworpen door de gerespecteerde architect Moshe Safdie en opende zijn deuren in 2003. Dit architectonische hoogstandje heeft een modern, halvemaanvormig design en een daktuin.

-We sluiten de dag af met het Natural History Museum of Utah waar we alles te weten komen over de natuurlijke geschiedenis van de staat Utah. We krijgen er niet alleen informatie over gesteenten en mineralen, maar ook over lokale planten en dieren. De verzameling dino's is buitengewoon! Voor wie de Tweevingerige luiaard in Costa Rica heeft gezien... dit is zijn rechtstreekse voorouder: Megalonyx jeffersonii: drie meter hoog en 1.000 kilogram zwaar! (foto onderaan midden).

Zaterdag 12/8 Omgeving Salt Lake City: Antelope Island State Park, Hill Aerospace Museum, Bear River Migratory Bird Refuge

Na een lekker ontbijt met alles erop en eraan, vertrekken we om 08.00 uur en testen al de verdeling over de 2 bussen: de Bison en de Grizzly, twee iconische zoogdieren die iedereen wel hoopt te zien tijdens de reis. Wat we dan nog niet weten, is dat we ze inderdaad gaan zien!

De affiches van Urania zijn op magneet gemonteerd om aan de bussen te kunnen worden aangebracht. Maar... onze zeer moderne en comfortabele bussen bevatten geen ijzer!! Polyester, plastic, wat dan ook, niet magneetvriendelijk.... dan maar de goede oude scotch!
De 29 Grizzly's en de 31 Bisons staan klaar!

We rijden over een ellenlange dam, die het Antelope Island met het vasteland verbindt. Van beide kanten vliegen duizenden watervogels op, blinken als zilveren stippen in de zon en landen terug op het water. Een heel mooi ballet! Na verder speurwerk op het thuisfront blijkt het de grootste concentratie ter wereld te zijn van de Grote franjepoot (Wilson's Phalarope – Phalaropus tricolor), gemixt met de Grauwe franjepoot (Red-necked Phalarope – Phalaropus lobatus). Hier landen 250 verschillende soorten vogels om zich te voeden met de miljarden pekelkreeftjes en oevervliegjes die hier aanwezig zijn. Hier komen ook meer dan 4 miljoen vogels broeden! We zien hier, naast de 2 soorten Franjepoten, ook Witmaskeribissen (White-faced Ibis – Plegadis chihi) en Prairiemeeuwen (Californian Gull – Larus californicus).

Om 09.30 uur komen we aan in het Visitor Center van Antelope Island State Park. We zijn 1.300 meter hoog.

Weetjes over Antelope Island.

Het is 109 km² groot en daarmee het grootste van de eilanden. Het wordt een schiereiland bij extreem lage waterstand. Het eiland is te bereiken via een dijkweg.

Een kudde van minstens 600 bizons die sinds 2015 op het eiland leeft stamt af van twaalf bizons die in 1893 werden aangekocht en verscheept naar het eiland.

Frary Peak, 2.010 meter hoog, is het hoogste punt van het eiland. Het oudste gesteente op het eiland is gneis, een metamorf gesteente, 1,7 miljard jaar oud en te zien op het zuidelijk twee derde gedeelte. Dit deel is zo oud als het gesteente dat men aantreft op de bodem van de Grand Canyon.

In 1969 kwam een 11 kilometer lange aarden dijkweg klaar die Antelope Island met Salt Lake City verbond. Vanaf 1981 volgden een paar jaren met uitzonderlijk veel regenval. De dijkweg geraakte onbruikbaar en het eiland was niet langer toegankelijk. Vanaf 1990 verhoogde de druk om de situatie te veranderen. In 1993 kwam een nieuwe dijkweg klaar.

In en rond het Visitor Center zien we onze eerste beestjes: een paar mooie spinnen, de Spotted Orb Weaver en de Banded Argiope.

De Spotted Orb Weaver (Neoscona crucifera) behoort tot de familie van de wielwebspinnen. Deze soort kan heel sterk variëren in kleur en tekening. Het web dat deze spin aanmaakt haalt gemakkelijk 50 centimeter diameter. Na de bevruchting legt het wijfje ongeveer duizend eitjes in een eizakje in een opgerold blad. De pas uitgekomen spinnetjes zijn gemakkelijke prooien voor graafwespen.

De Banded Argiope (Argiope trifasciata) is ook een wielwebspin.

Het vrouwtje wordt 12 tot 26 mm groot, het mannetje blijft veel kleiner en wordt niet groter dan 5,5 mm.

Deze spin wordt maar één jaar oud. Het mannetje sterft kort na de paring, het wijfje verzwakt na de eiafzetting en sterft in de herfst.

Ze produceert meer dan één eizakje, maximum vier. In elke zak zitten ongeveer 1.000 eitjes.

De spinnetjes komen uit de eitjes midden in de winter, maar blijven veilig in de eizak tot in de lente.

Ook enkele nesten met jonge Boerenzwaluwen (Barn Swallow – Hirundo rustica erythrogaster) en de ouders die ze komen voeden.

De boerenzwaluw heeft een groter verspreidingsgebied dan welke andere zwaluw ook. Terwijl de overige soorten van het geslacht Hirundo enkel in de Oude Wereld voorkomen, komt de boerenzwaluw, met uitzondering van de koude gebieden rond de polen, vrijwel overal ter wereld voor. De boerenzwaluw is als dwaalgast aangetroffen in afgelegen eilanden, zoals Hawaï, Bermuda, Groenland, Tristan da Cunha en de Falklandeilanden en zelfs op Antarctica.

Er worden zeven ondersoorten onderscheiden. Onze boerenzwaluw hier is de Hirundo rustica erythrogaster, de Amerikaanse ondersoort.
De oorsprong van het woord 'zwaluw' is niet zeker. Er is geopperd dat het is afgeleid van het woord 'zwalken', wat een beschrijving zou kunnen zijn van de grillige vluchtpatronen van zwaluwen. Andere taalkundigen achten het waarschijnlijker dat het is afgeleid van het Oergermaanse woord swalwo, wat 'gespleten stokje' betekent, een verwijzing naar de gevorkte staart.

Op dezelfde plaats, naast de boerenzwaluwen, zijn er ook Amerikaanse boomzwaluwen aanwezig (Tree Swallow – Tachycineta bicolor).
Deze zwaluw mist het roodbruine op keel en buik, en heeft een kleinere bek. Buiten het broedseizoen is de boomzwaluw een zeer sociale soort en vormt dan soms ook zwermen van enkele duizenden vogels. Zwermen bij Vacherie (Louisiana) werden geschat op ruim 1 miljoen vogels in december 2009.
Greet en Frans vertrekken op fotosafari en komen terug met tal van pictures, o.m. een Epauletspreeuw, een koppel Aziatische Steenpatrijzen en een Arkansaskoningstyran (Western Kingbird – Tyrannus verticalis), een zangvogel die overwintert in Costa Rica en Panama, 5.400 kilometer hier vandaan.
De Epauletspreeuw (Red-winged Blackbird – Agelaius phoeniceus fortis) *is een soort merel met rode schouders. Het is een zangvogel die uitsluitend in de Nieuwe Wereld voorkomt. De soort is helemaal niet verwant aan de spreeuwen of aan merels. Ze behoort tot de familie van de troepialen. Epauletspreeuwen verzamelen zich buiten het broedseizoen in grote groepen. Tot ergernis van veel boeren veroorzaken zij daarbij aanzienlijke schade aan boomgaarden en graanvelden. Daarom wordt de vogel intensief bestreden.*

Deze vogelsoort kwam begin 2011 uitgebreid in het nieuws, tot bij ons trouwens, omdat op een snelweg in Louisiana honderden epauletspreeuwen uit de lucht vielen en/of dood op straat lagen. Bij onderzoek bleek geen enkel spoor van vergiftiging of een plotselinge ziekte. Deskundigen

vermoedden dat het ging om aanvaringen. Grote, dichte groepen waren mogelijk 's nachts opgeschrikt door vuurwerk en in het donker snel weggevlogen en ergens tegenaan gebotst of hadden massaal een harde landing op het wegdek gemaakt.

De Aziatische steenpatrijs (Chukar Partridge – Alectoris chukar) is afkomstig uit Afghanistan en Nepal. *In de Verenigde Staten zijn er grote farms waar deze patrijzen met duizenden tegelijk in kooien gefokt worden, om daarna uitgezet te worden voor de jacht. Hij is wijdverspreid geïntroduceerd als een jachtvogel, en wilde populaties zijn hierdoor ontstaan in de Verenigde Staten: in de Rocky Mountains, de hoge woestijngebieden van Californië en ook hier, rond het Grote zoutmeer.*

In de verte, heel ver weg in de vlakte, spotten we onze eerste bizon. Altijd leuk, zo'n verhoopte soort te zien. Maar we gaan die later nog van veel dichterbij kunnen waarnemen...

De Buffalo Point Trail is amper 700 meter lang maar stijgt flink. Boven genieten we van een panoramisch zicht over het eiland.
Een klein groepje medereizigers gaat zwemmen in het zoutmeer aan de Bridger Bay Campground, “the best place to experience the lake's highly saline waters.”

Op het strand kan Tom onze eerste slang fotograferen. Ze ligt open en bloot te genieten van de warme zonnestralen. Het is een juveniele Westelijke stierslang (Great Basin Gopher Snake – Pituophis catenifer deserticola).

De soortnaam is afgeleid van de Latijnse woorden catena (ketting) en ifera (-dragend). Deze naam slaat op de rij aaneensluitende donkere vlekken op de rug die op een ketting lijken.
Wanneer deze slang zich bedreigd voelt kan hij heel hard blazen, zijn lichaam 'opblazen' en met de staart slaan. Als dat op en neer gaan van de staart in de droge vegetatie gebeurt, dan is het geluid moeilijk te onderscheiden van dat van een ratelslang!

Rond 10.30 uur vindt de Fred (eindelijk) zijn eerste hagedisje, de Gevlekte leguaan, een endemische soort voor de V.S. Hij verschuilt zich tussen de stekelige struiken bij het minste onraad. Het is telkens een poosje wachten vooraleer hij weer tevoorschijn komt om te zonnen.

Deze Common Side-blotched Lizard (Uta stansburiana) is amper 6 centimeter lang (zonder de staart). De meeste exemplaren worden amper één jaar oud.
De Engelse naam is te danken aan de vlek in de pootoksel die blauw tot zwart van kleur is.
De wetenschappelijke soortnaam Stansburiana komt van Captain Howard Stansbury, een topograaf die deel uitmaakte van de expeditie van 1849-1851 die het zoutmeer Salt Lake in kaart moest brengen. Hij zou de eerste exemplaren van deze soort hebben gevangen.

Samen met Eckhart zoekt Fred naar de enige andere soort hagedis die hier voorkomt, de snelle Western Whiptail (Aspidoscelis tigris tigris, geen Nederlandse naam). En het lukt ons! Hier ligt hij, zonnend aan de voet van zijn 'thuisplant'. Ronny slaagt erin een paar foto's te nemen!
Deze hagedis, familie van de Renhagedissen waarvan er 41 soorten voorkomen verspreid over Noord- en Centraal-Amerika, behoort tot de familie van de Tejuhagedissen (Teiidae). Er zijn 41 soorten verspreid over Noord- en Midden-Amerika. Onze ondersoort 'tigris' zit hier aan de noordelijke grens van zijn verspreidingsgebied. Hier komt hij pas in mei uit winterslaap en is dus maar een paar maanden actief.

Deze renhagedis is zeer slank gebouwd en wordt 30 centimeter lang, waarvan 2/3 staartlengte.

Aan de horizon zien we een lange witte streep: dit is de Bonneville-zoutvlakte, vooral bekend om zijn snelheidsrecords, onder meer door Malcolm Campbell en zijn zoon Donald. Op de Bonneville Speedway worden snelheden bereikt tot 1000 km/h. De Nederlander Fred Rompelberg reed hier het wereldrecord dat ook in het Guinness Book of Records vermeld staat, door op een racefiets 268,831 kilometer per uur rijden! Er zijn op deze vlakte ook opnames gemaakt voor verschillende films zoals Warlock (1989) en Independence Day (1996).

Hier bloeien verschillende plantjes, waaronder deze zonnebloem.
De zonnebloem Helianthus petiolaris 'Prairie Sunflower of Lesser Sunflower' genoemd, is een inheemse Amerikaanse plant, familie van de zonnebloemen.
Hij komt van oorsprong uit de droge prairies van Oregon en de Dakota's, maar is nu, samen met Helianthus annuus, de meeste verspreide zonnebloem in de V.S.
Het is inderdaad deze bloem die we het meest gaan waarnemen, in de verschillende biotopen die we gaan aandoen.

Rond 11 uur verplaatsen we ons naar Ogden, waar we het Hill Aerospace Museum bezoeken.
Dit museum opende zijn deuren in 1986. Er komen ongeveer 600 bezoekers per dag.
De vele vrijwilligers zijn veteranen die het leuk vinden om wat te vertellen.
De militaire techniek is verbazend. De meeste toestellen spreken echt tot de verbeelding en tonen de grootheid van de USAF.
We zien er onder andere:
– een replica op ¾ schaal van de Wright Flyer uit 1903,
– de Burgess-Wright Flyer 'Model F' met een 4-cylinder motor die 70 km/u haalde,
– militaire mascottes zoals de bulldog Winston, die bedoeld waren om een beetje rust bij de mensen te brengen in de meestal chaotische toestanden,
– de B-52G 'Stratofortress' die 25 ton bommen kon meenemen,

– de Sikorsky MH-53M, waarin 6 man moest plaats nemen: 2 piloten, 2 vluchtingenieurs en 2 schutters,
– een MIG, een V1, een atoombom,
– de "Republic P-47 Thunderbolt", *een eenmotorig jachtvliegtuig dat intensief door de USAAF tijdens de Tweede Wereldoorlog werd ingezet. Het bleek een geduchte tegenstander tijdens luchtgevechten. Het toestel was voor een piloot zeer comfortabel. Zo was de cockpit zelfs voorzien van airconditioning. Door de grote diameter van de propeller, 3,7 meter, moest het landingsgestel erg lang worden. Om dit op te lossen kon het landingsgestel 230 mm uitgeschoven worden door een telescoop-mechanisme.*

Nadelen van het toestel waren de lange aanloop tijdens het opstijgen, de problemen met de machinegeweren, de kap van de cockpit, het brandstofsysteem en met het ontstekingsmechanisme in de motor op grote hoogte. Voor de rest, alles OK met dat vliegtuigje....
– één van de toppers van dit museum is de Blackbird van Lockheed: er is maar één SR-71C gebouwd, en dit exemplaar heeft amper 556 vlieguren op de teller.

Hij legde de afstand New York – Londen af in een recordtijd van 1 uur 55', aan een gemiddelde snelheid van 2.906 km/u. Een ander record is de topsnelheid die hij haalde: 3.925 km/u!

Hoe is dat technologisch monster hier geraakt?
<u>Weetjes over de verhuis.</u>
Deze buitengewone machine heeft gevlogen

tussen 1971 en 1976. Dan werd ze gestationeerd in Californië. Veertien jaar later, in 1990, werd ze toegewezen aan 'ons' museum. Werd volledig ontmanteld om met een C-5 Galaxy naar Ogden te worden gebracht.
Wanneer men in 1991 nog steeds geen vrije cargo aircraft gevonden had, werd er beslist om de duizenden kleine "pièces détachées" met 2 gigantische opleggers naar hier te brengen, terwijl de grotere niet demonteerbare stukken met een vliegtuig werden overgevlogen. Eenmaal hier, werd het vliegtuig volledig terug ineengestoken in minder dan 2 maand tijd, door een legertje vrijwilligers, actieve militairen en reservisten.

Rond 13.00 uur gaan we verspreid lunchen: Tankstation, Warenhuis Harmons, KFC = de Business versie (foto links), maar ook aan de ingang van een carwash = de Economy versie (foto rechts).

Na een ritje van 45 kilometer langs de Interstate 15 komen we, om 14.00 uur, aan het Visitor Center van Bear River Migratory Bird Refuge. Dit vogelreservaat is 300 km² groot en omvat de Bear River en haar delta wanneer de rivier het grote zoutmeer binnenloopt. Dit gebied is een gigantisch zoetwaterreservoir. De vogels bezoeken deze moerassen vooral tijdens de trekperiode, in en rond de maand November. We zien dus niet veel speciaals en zeker geen massa's vogels.
We kunnen bv. een viertal Amerikaanse witte pelikanen waarnemen, terwijl er hier 55.000 langskomen. Hier worden ook groepen van 40.000 zwanen regelmatig gezien. Vandaag NUL. Wij gaan ons tevreden stellen met een paar Amerikaanse steltkluten (Black-necked Stilt – Himantopus mexicanus), Zwarte ibissen (Glossy Ibis – Plegadis falcinellus) en een wijfje Grote burgemeester (Glaucous Gull – Larus hyperboreus), familie van de meeuwen.
Bij een kortstondig dipje in het vogelaanbod gaat Henri dan maar 3 parende koppeltjes libellen op de foto zetten!
Het zijn Double-striped Bluets (Enallagma basidens).
Enallagma basidens is een libellensoort uit de familie van de waterjuffers.
Ze dankt haar Engelse naam aan de zwarte vlek op de schouders, in 2 stukken gedeeld door een helderblauwe streep. Dat is hét kenmerk van deze soort, en gelukkig is er geen enkele andere die dit patroon vertoont, wat de determinatie op het thuisfront iets of wat vergemakkelijkt.

In de vijver naast het Visitor Center, zitten verscheidene kikkers aan het wateroppervlak, op de loer voor een aanvliegende prooi... Brulkikkers!

Weetjes over deze grote kikker.

De Amerikaanse brulkikker (American Bullfrog - Lithobates catesbeianus) bereikt een gemiddelde lichaamslengte van 15 tot 20 centimeter. De grote exemplaren hebben een lichaamsgewicht van ongeveer een halve kilo.

De soort is op verschillende delen van de wereld uitgezet waar de kikker soms een ware plaag vormt. De Amerikaanse stierkikker wordt veel groter dan de meeste amfibieën en heeft voor een belangrijk deel ook andere amfibieën zoals kikkers op het menu staan. Hierdoor staat de kikker bekend als een invasieve soort die een bedreiging vormt voor de inheemse amfibieën. De kikker is zeer vraatzuchtig en de grotere exemplaren eten regelmatig kleine vogels en jonge slangen die in één keer worden doorgeslikt. Belangrijke vijanden zijn krokodillen en grote slangen.

De Amerikaanse stierkikker wordt vanwege zijn algemene voorkomen en het grote lichaam veel gevangen om het vlees en daarnaast worden de dieren verzameld en verkocht als huisdier. Door het kweken van de kikker voor het vlees zijn ze in veel landen in het wild terechtgekomen.

In andere landen zijn de dieren per ongeluk als kikkervisje terechtgekomen tussen een lading waterplanten of zijn als vijverdecoratie verkocht. Dit laatste is onder andere gebeurd in landen als België en Nederland. Het aantal eitjes dat in één keer wordt afgezet, loopt uiteen van ongeveer 10.000 tot 25.000, afhankelijk van de grootte van het vrouwtje.

Rond 16.00 uur rijden we door naar het deltagebied waar de Bear River uitmondt in het grote Salt Lake.

Een Amerikaanse witte pelikaan (American White Pelican – Pelecanus erythrorhynchos) steelt de show: minutenlang zwemt hij rustig de oever af, tergend traag... Ik schat dat hij een paar honderd keer op de foto staat.

Verder nog de Amerikaanse kluut (American Avocet – Recurvirostra americana), de Waterhoen (Common Moorhen – Gallinula chloropus) en de Prairiemeeuw, maar ook veel wespen, libellen en een bidsprinkhaan.

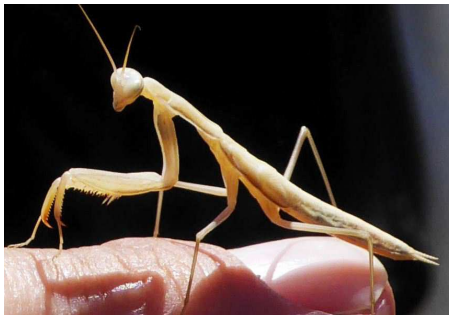

We hebben vandaag in totaal 240 kilometer afgelegd. En we hebben de ganse dag genoten van veel zon en blauwe lucht!

Zondag 13/8 Salt Lake City – Fossil Butte N.M. – Lunch in Place on Pine – Jackson Hole.

Vandaag zal er veel worden gereden, een overgangsdag...
Vanmorgen moeten we langs de Walmart in Kimball Junction om wat inkopen te doen.
Het was de bedoeling om ook voor een picknick te zorgen, maar we krijgen de mogelijkheid om bij familie van onze sympathieke driver Anson te gaan eten.
Toch maar wat inkopen doen, al is het maar snoep voor de lange rit. Leuk zicht, zo'n bestorming van 60 man met karretjes tussen de rekken...
We verlaten de staat Utah, rijden noordwaarts en komen Wyoming binnen, onze 2de staat van deze reis.
Weetjes over de staat Wyoming.
Een wat minder bekende staat in de VS is Wyoming. Alhoewel deze populair is onder de Amerikanen zelf, hebben nog niet veel buitenlandse reizigers dit geweldige stukje Amerika ontdekt!
De staat Wyoming wordt ook wel de 'Equality State' genoemd. Hier werd in 1869 als eerste staat van de VS het vrouwenkiesrecht ingevoerd. Ter vergelijking, het volledig kiesrecht werd ingevoerd in 1913 in Noorwegen, in 1931 in Spanje, in 1944 in Frankrijk en pas in 1948 was België aan de beurt.
Met ruim 250.000 km² (acht keer België), is Wyoming een van de grotere staten van de VS te noemen. Er wonen minder dan 600.000 mensen! De bevolkingsdichtheid is in Wyoming, na Alaska, het laagst van alle staten. Wil je emigreren naar de VS overweeg dan zeker om hier te komen wonen. De levensstandaard ligt hier zo hoog dat deze staat als zesde uit de bus komt wat betreft levenskwaliteit. Er is bijna geen criminaliteit en de belastingen zijn lekker laag.

De natuur is de grootste reden waarom je deze nog vrij onbekende staat niet mag overslaan. De Rocky Mountains lopen door Wyoming. En dan natuurlijk Yellowstone, de Big Horn Mountains en de Black Hills met de Devils Tower.
Bij de voorverkiezingen van maart 2016 haalde de ultraconservatieve Ted Cruz het met 66% van de stemmen. Bij de Democraten won Bernie Sanders van Hillary Clinton met 56 tegen 44%. Bij de verkiezingen van november 2016 haalde Trump, hier in Wyoming, zijn hoogste score, met name 70% van de stemmen!

Twee uur later en 192 kilometer verder komen we aan in Fossil Butte National Monument, in het zuidwesten van Wyoming, een met 'sagebrush' begroeide woestijn.
Dit gebied was vroeger een meer, en door gunstige geologische omstandigheden treffen we er nog steeds de vroegere bewoners aan... in gefossiliseerde vorm welteverstaan. Een unieke plek waar men ontzettend veel fossielen bij elkaar kan terugvinden, zowel van zoogdieren als van vissen, insecten en planten.
We wandelen in en rond een origineel Visitor Center met tijdstabellen aan de buitenkant. We zien daar ook een Prairiehaas (White-tailed Jackrabbit – Lepus townsendii).

De prairiehaas voedt zich met gras, kruiden, twijgen en schors. Hij leeft solitair en is vooral 's nachts actief, overdag trekt hij zich terug. In de vlucht bereikt de haas tot 55 km/h. De paartijd ligt tussen februari en juli. In koudere streken werpt deze haas eenmaal per jaar, in warmere streken tot viermaal per jaar.

En dan beginnen we de 'Nature Trail', ongeveer 2,2 kilometer lang, met een hoogteverschil van 90 meter. Daar boven moeten we zijn... Mooie wandeling met stevige klim in het begin.
Fred vindt een fossiel. Sporen van een soort ruggengraat in een dikke platte steen.

Veerle ziet een raar beestje het wandelpad oversteken. Het is een dikke rups, een grote pijlstaartrups, de Great Ash Sphinx Moth (Sphinx chersis). De rups voedt zich o.m. met de bladeren van seringen en wilde liguster. De toekomstige nachtvlinder zal een spanwijdte van 13 cm hebben!

Zo ziet onze rups eruit...

en dit zou het moeten worden....

Bij het oversteken van een kleine beek, schiet er een slangetje weg. Ontsnapt! Maar amper 20 meter verder kan de Fred bij het omdraaien van een steen dan toch een slang vangen: een kleine Zwervende kousenbandslang (Wandering Garter Snake – Tamnophis elegans vagrans).

<u>Weetjes over deze slang</u>

De kousenbandslang behoort tot de familie van de waterslangen. Hij dankt zijn naam aan de lengtestrepen over het lichaam, die enigszins doen denken aan een kousenband. Ook in andere talen wordt eenzelfde naam gebruikt, zoals het Duitse 'Strumpfbandnatter' en het Spaanse 'Serpiente de Jarretera'!

Deze soort wordt zelden groter dan 70 centimeter. Op het menu staan vissen, jonge vogels, reptielen waaronder zelfs andere kleine slangen, amfibieën, kleine zoogdieren, en wormen. Belangrijke vijanden zijn grote roofvissen, schildpadden, zoogdieren en vogels.

In tegenstelling tot wat algemeen wordt aangenomen, zijn deze waterslangen wél giftig.

Ze ontbreken de voorste holle giftanden, zoals bij adders en cobra's, en kunnen dus niet echt gif inspuiten. Maar bij het kauwen op de prooi komt er wel gif vrij; de toxische stoffen zijn relatief zwak en niet echt gevaarlijk voor de mens, op een ontsteking of lichte zwelling na.

Aan de parking van de bussen, tussen de bloemetjes, merkt Walter een mooie vlinder op, de Northwestern Fritillary (Speyeria hesperis), uit de familie van de Nymphalidae.

Deze familie omvat o.m. de bij ons gekende schoenlappers, parelmoervlinders en zandoogjes. Nymphalidae hebben een opvallende vlucht: na elke vleugelslag een korte glijvlucht. De voorpoten van de vlinders zijn over het algemeen niet volledig ontwikkeld. Ze worden dan ook niet gebruikt om zich vast te houden aan bladeren, maar om de kop en antennes mee schoon te maken.
Het voedsel van de volwassen vlinders bestaat uit vele soorten vloeistoffen. Ze worden aangetrokken door vruchten, mest, kadavers, urine en zelfs benzine.
Tom, Greet, Frans, Werner, ... zijn de laatsten die aan de afdaling van de Fossil Butte beginnen, en ze hebben geluk. Ze kunnen een marmot observeren, die eerst rustig zit te knabbelen aan een of andere grassoort, en het dan toch op een loopje zet. Hier komt maar één soort marmot voor, de Geelbuikmarmot (Yellow-bellied Marmot – Marmota flaviventris).
<u>Weetjes over dit leuk knaagdier.</u>
De geelbuikmarmot is een zoogdier uit de familie van de eekhoorns (Sciuridae).

Hij heeft een geelbruine vacht met lichtgepunte haren, een brede kop met een korte snuit en kleine behaarde oren. De lichaamslengte bedraagt 34 tot 50 cm en het gewicht 1,5 tot 5 kg.
Hij gaat 's morgens en in de namiddag op voedselzoektocht. Zijn voedsel bestaat uit grassen, bloemen, kruiden en zaden. Na zijn terugkomst gaat hij zijn vacht oppoetsen, samen met andere soortgenoten, meestal één mannetje en meerdere vrouwtjes.
Als het koude seizoen begint, verdwijnt de marmot gedurende 7 à 8 maanden in winterslaap.
Onderweg naar onze lunchstop zien we een kudde Pronghorns.
<u>Weetjes over dit toch heel speciaal zoogdier.</u>
De Gaffelbok (Pronghorn - Antilocapra americana) is de laatste nog levende vertegenwoordiger van de familie der gaffelantilopen (Antilocapridae). Hij behoort tot de superfamilie van de Giraffoidea, en is daarmee meer verwant aan de Giraffe dan aan de Antilopen.

De gaffelbok is op de jachtluipaard na het snelste landdier op aarde. In sprint haalt hij 100 km/u, en hij is de snelste op de lange afstand: hij kan 70 km/u volhouden over een afstand van meer dan 10 kilometer. Deze snelheden kan hij bereiken door aanpassingen zoals lange, slanke ledematen, een groot aantal mitochondriën in de spieren en een naar verhouding groot hart en longen, waardoor een grotere hoeveelheid zuurstof kan worden vervoerd door het lichaam. Omdat er gevaar is voor oververhitting, maken zij gebruik van warmtewisselaars in het bloedvatenstelsel. De lever slaat grote hoeveelheden glycogeen op, wat kan worden omgezet in glucose, de nodige brandstof!
Het zichtvermogen is zeer goed ontwikkeld. De grote ogen (diameter van 5 cm) staan hoog en diep in de schedel. Omdat zij opzij van de kop staan, bestrijken zij een gezichtsveld van 360°. Om de ogen te beschermen tegen zonlicht, heeft de gaffelbok lange, dichte wimpers.
Geschat wordt dat er aan het begin van de negentiende eeuw meer dan 35 miljoen dieren waren. Sindsdien daalden hun aantallen. Jacht was de belangrijkste oorzaak van de daling, gecombineerd met het uitsterven van de wolf in het verspreidingsgebied van de gaffelbok, waardoor de aantallen coyotes toenamen (zie blz. 49 e.v.). Door gerichte beschermingsmaatregelen stegen de aantallen en in 1964 liepen er opnieuw meer dan 200.000 exemplaren rond.

Om 13.30 uur komen we aan in het restaurant Place on Pine, in Kemmerer, bij de familie van de chauffeur.
Juist plaats genoeg om iedereen een zitje te geven, en dan hebben we nog geluk dat een vijftal medereizigers hebben gekozen om outside te picknicken, lekker in het zonnetje op een bank in het park. De steak met de sla en “nen grote patat” in de schil in aluminium folie had het meeste succes.

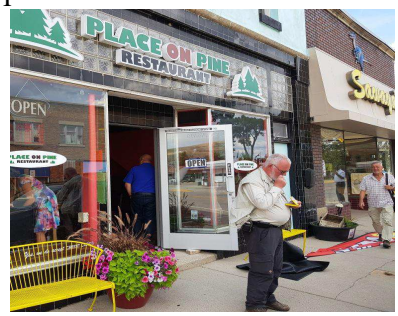

De bediening loopt wel een beetje in het honderd, wat maakt dat we er iets meer dan 2 uur over doen om te eten, te betalen en de plek te verlaten. Niet slecht voor een geprogrammeerde quick lunch... Een voordeel: deze lunch gaan we niet snel vergeten.
In het dorpje Kemmerer is een winkel waar originele fossielen te koop zijn. Heel mooie stukken voor weinig geld! Ze organiseren hier Fossielsafari's, waar je zelf kan op zoek gaan naar fossielen, op een stuk berg aangekocht door de eigenaar van de winkel!
We rijden nu op de grens tussen Wyoming en Idaho. Af en toe, via de route 89, steken we de grens over. Idaho wordt onze 3de staat, al is het maar heel even!

<u>Weetjes over deze staat.</u>
Op 4 maart 1863 tekende president Abraham Lincoln een wet die het Idaho territorium schiep. Op dat moment woonden er amper 17.000 mensen in een gebied dat 7 keer groter is dan België!
Velen trokken erdoorheen op weg naar de westkust, vooral ook tijdens de California Gold Rush van 1849. In 1866 werd in Idaho zelf goud gevonden. Dit én de komst van de transcontinentale spoorlijn brachten veel mensen naar de regio. De staat Idaho beslaat 216.632 km² en telt 1.683.953 inwoners (8 per km²).

In 2007 is Butch Otter van de Republikeinse Partij verkozen tot gouverneur van de staat Idaho. In 2016, haalde Trump het met 60 % van de stemmen, tegen 30% voor Clinton.

Nog eens 145 kilometer verder, stoppen we in Afton. We zijn terug in Wyoming. Dit stadje werd gesticht door Mormonen die hier langs de Oregon Trail trokken.
Hier staat de "World's largest Elkhorn Arch". Deze boog, die de 4 rijvakken van de US Highway 89 overbrugt, is 23 meter lang, weegt 15 ton en bestaat uit 3.011 geweien van Elken (ook Wapiti's genoemd). De Wapiti's werpen elk jaar hun geweien af en de Boy Scouts of America mogen sinds 1950, met een vergunning van het National Elk Refuge, deze geweien verzamelen om te verkopen op een veiling. Van de opbrengst gaat 80% terug naar het Refuge voor voedsel voor de dieren in de winter. Ook gaat er geld naar onderzoek en het beheer van de kudde om haar voortbestaan te verzekeren. Elk jaar wordt er 4.500 tot 5.000 kg aan geweien geveild.

Deze geweienboog werd gemaakt in 1958 en heeft toen amper 2.500US$ gekost, geweien en werkuren inclusief. Het kost vandaag evenveel voor het jaarlijks onderhoud: kleine herstellingen en een laagje vernis...

In deze kleine stad staan ook heel veel koddige afbeeldingen van andere 'wilde beesten'.

Een lange laatste rit van 112 kilometer, brengt ons op onze eindbestemming voor vandaag, Jackson Hole.

Weetjes over Jackson Hole.

Jackson Hole is een vallei in het westen van de Amerikaanse staat Wyoming. De vallei dankt haar naam vermoedelijk aan David Edward Jackson, die hier in de vroege 19e eeuw op bevers joeg.
Dat de vallei een "hole" (gat) wordt genoemd, komt door de pelsjagers en ontdekkers, die de vallei meestal vanuit het oosten en noorden binnenkwamen en langs steile hellingen moesten afdalen, alsof ze afdaalden in een diepe put.
Jackson, dat ook wel Jackson Hole wordt genoemd, is de grootste bewoonde plaats in de vallei.
Hier waren geen permanente inwoners tot in 1884. De eerste homesteaders waren vaak alleenstaande mannen, die zich moesten schikken naar de lange winters en harde ondergrond. In 1890 woonden er naar schatting 60 mensen in Jackson Hole.
In 1872 werd het Yellowstone National Park ten noorden van Jackson Hole gesticht, gevolgd door Grand Teton National Park in 1929.
In de jaren '20 begon John D. Rockefeller jr. grote stukken van Jackson Hole op te kopen, in de hoop die later aan het nationale park toe te voegen.
Dat plan stootte echter op tegenstand van zowel de lokale bevolking als de politici, waardoor president Franklin D. Roosevelt genoodzaakt werd Rockefellers landen om te vormen tot het Jackson Hole National Monument - wat geen parlementaire goedkeuring vereiste.
Na de Tweede Wereldoorlog bleek er wel steun voor een uitbreiding van het nationale park en in 1950 werd het monument opgeheven en toegevoegd aan het nationaal park.

Niet denken dat “lange rit” gelijk staat met dutjes doen. Ik kan alleen maar oordelen over de Bizonbus... hier wordt veel gepraat, met aan de top Thierry en Marc: ze snijden alle mogelijke onderwerpen aan, van Proximus en NMBS tot GPS, satellieten en fotomateriaal...
Er wordt ook veel gelachen, heel veel gelachen. Normaal: we hebben Nicole aan boord...
Snoepen is ook een tijdverdrijf. Wanneer Walter een pakje koekjes naar boven haalt en Anson hoort het gefroemel van papier, dan komt er steevast een zwarte hand naar boven, en die blijkt te zeggen: *“I heard it. Don't forget the driver”...*

We logeren in het Snow King Hotel.

Hier in Jackson wordt héél veel volk verwacht voor de eclips. De stad doet zelfs een oproep om vrijwilligers bijeen te krijgen, cfr. deze affiche.
We dalen af naar het centrum van de stad met de lijnbus.

In de Million Dollar Cowboy Bar genieten we van de super gezellige sfeer en van de Eclipse cocktails.

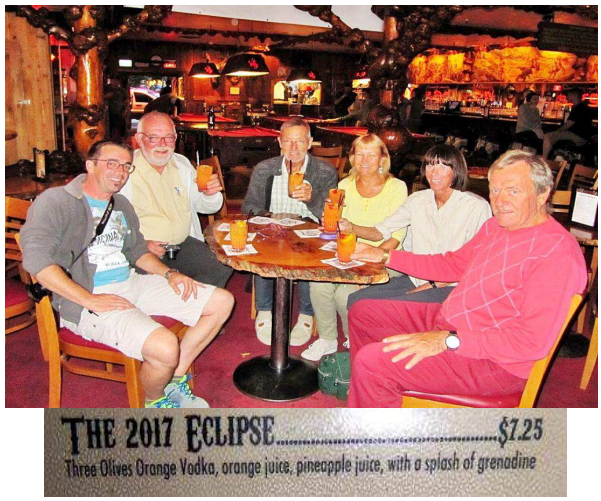

Na het eten (en het drinken...), te voet terug richting hotel, met Walter op kop, gewapend met een kleine city-map. Er wordt heel veel plezier gemaakt!
Van SLC naar Jackson hebben we 493 kilometer afgelegd en heel veel gezien, in een zonovergoten dag!

Maandag 14/8 National Museum of Wildlife Art, Grand Teton National Park, de Schuur T.A. Moulton Barn, Colter Bay, Jackson Hole

We vertrekken met regen, richting het National Museum of Wildlife Art.
Dit prachtig museum werd opgericht in 1987 door Joffa en Bill Kerr, kunstliefhebbers, en een groep vrienden. Het beslaat een oppervlakte van 4.700 m², en de gevel is gebouwd in Rocky Mountain quartzite.

In 2007 mocht het museum een monumentaal beeldhouwwerk van de Amerikaan Bart Walter ontvangen, met name de Wapiti Trail, dat we uitgebreid kunnen bewonderen, vooral bij het verlaten van het gebouw, omdat het gestopt is met regenen.
In 2008 kreeg het museum, bij beslissing van President George W. Bush, de titel van "National Museum of Wildlife Art of the United States"!

Onze grote groep wordt in 3 gedeeld om het wat leefbaar te houden voor de vrijwilligers die ons gaan begeleiden. Want dit is een gegidst bezoek. Eerst uitleg buiten, aan verschillende beeldhouwwerken, in de regen..., en dan naar binnen.

In de 14 galerijen staan meer dan 5.000 kunstwerken van 550 verschillende kunstenaars tentoongesteld. Bronzen beelden, schilderijen, foto's, voorwerpen, gewoon schitterend.

Er is zelfs een kunstwerk van de Belg William Sweetlove, een kunstenaar geboren in Oostende: Penguins with Petbottle (foto midden).

Maar er is ook een kinderhoekje....

Om 10.00 uur vertrekken we naar Grand Teton National Park.

<u>Weetjes over dit Nationaal park:</u>

De Grand Teton Mountains vormen een van de jongste bergketens van Noord-Amerika. Er zijn 12 pieken die hoger zijn dan 3.650 meter; de hoogste is Grand Teton met een top van 4.198 meter.
Het gebergte is ontstaan toen duizenden jaren geleden de aardmantel scheurde. Bergen werden omhoog geduwd en de huidige Jackson Hole vallei zakte honderden meters naar beneden. Het hoogteverschil tussen de hoge bergtoppen en de vallei lag toen op meer dan 9000 meter.
De Jackson Hole vallei is 72 kilometer lang en 10 tot 20 kilometer breed, en er leven hier erg veel vogels en wilde dieren, waaronder zwarte beren, grizzlyberen, elanden en prairiewolven.

De naam stamt af van het Franse woord voor tepels van toen de Franse kolonisten de noordelijke regio van de V.S. lange tijd overheersten.
Naast de heftige hoogteverschillen zijn de temperatuurverschillen ook extreem. In de zomer heerst hier een droog en heet klimaat met een temperatuur van boven de 30 graden. De winter is echter streng met veel sneeuw. De temperatuur keldert dan vaak tot -35 graden!

We maken een kleine wandeling rond het Visitor Center, waar we o.m. een Roodborstlijster, een Pestvogel, een Cooper sperwer en een Lincolns gors kunnen spotten.

Weetjes over de Roodborstlijster.
Deze American Robin (Turdus migratorius) komt voor in de VS, waar hij de tegenhanger is van de Europese merel. Het is een trekvogel die overwintert in Centraal Amerika, vooral dan in Guatemala.

De Roodborstlijster speelt een rol in het verspreiden van de Westnijl ziekte, veroorzaakt door het virus dat wordt overgebracht door de tijgermug.
Terwijl vogelsoorten zoals kraaien en gaaien snel doodgaan wanneer ze zijn geïnfecteerd, kan deze lijster nog enkele weken blijven leven. Daardoor infecteert hij op zijn beurt een groter aantal tijgermuggen die het virus kunnen overdragen op de mens.

Weetjes over deze pestvogel.
De Cedarpestvogel (Cedar Waxwing – Bombycilla cedrorum) heeft zijn wetenschappelijke naam te danken aan zijn zijdeachtige staartpluimen. Bombycilla komt van het Oud-Grieks 'bombux', wat staat voor 'zijde', en het Latijns 'cilla', waarmee de staart wordt bedoeld. Met 'cedrorum' wordt verwezen naar zijn lievelingsvoedsel, de zaadjes uit de cederkegel.

De naam "pestvogel" dateert uit de Middeleeuwen, toen men dacht dat deze vogels verantwoordelijk waren voor het verspreiden van de pest.
De Cedarpestvogel is een sociale vogel die zich in groep verplaatst. Hij voedt zich met insecten, zaden en bessen. Wanneer er aan het einde van een twijgje een trosje bessen hangt, bereikbaar door één vogel per keer, dan gaan de andere soortgenoten mooi op een rijtje op dat twijgje zitten. De vogels geven dan elke bes door, van bek tot bek, zodanig dat iedereen de kans krijgt om te eten.
De Coopers sperwer (Cooper's Hawk – Accipiter cooperii) is een middelgrote roofvogel uit de familie van de havikachtigen die voorkomt van Zuid-Canada tot Noord-Mexico.
De Lincolns gors (Lincoln's Sparrow – Melospiza lincolnii) is één van de veertig soorten gorzen die in de V.S. voorkomen. Een schuwe vogel die elke winter naar Mexico trekt.

We rijden langs de mooie hellingen van de Grand Teton naar Jenny Lake. We stoppen even op een ideale plek om mooie kiekjes te nemen van het meer met de bergen op de achtergrond.
Weetjes over dit meer.
Het meer werd genoemd naar de Shoshone-vrouw van de trapper Richard Beaver Dick Leigh. Hij

was in dienst van een expeditie die de streek in 1872 verkende en op de kaart zette. Jenny en haar zes kinderen overleden aan de pokken in 1876.
Jenny Lake werd ongeveer 12 000 jaar geleden gevormd door gletsjers tijdens het laatste Glaciale Maximum, die puin voor zich uit duwden en zo de Cascade Canyon vormden. De morene hield het water vast en zo ontstond het meer.

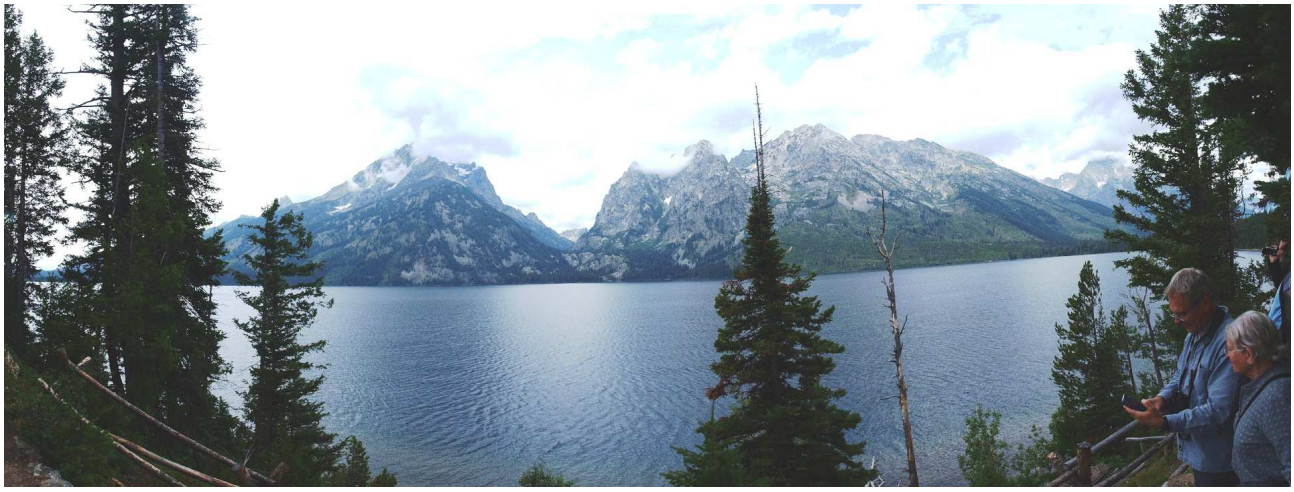

Omwille van de slechte weersvoorspellingen gaan we even van het programma afwijken. Geen zwempartijen, geen cruise, geen kayak. In plaats daarvan gaan we verschillende Visitors Centers aandoen. De rit naar Colter Bay Village brengt ons tussen 2 bergketens: de Grand Teton en de Gros Ventre. We genieten volop van deze landschappen.
Rond 12 uur komen we in Colter Bay, een centrum met shops en restaurants, uitgebouwd om een antwoord te bieden aan de toename van bussen en auto's.
Maar op een groep van 60 hongerige Belgen blijken ze niet voorbereid. We stappen met 15 man een restaurant binnen, en dat wordt een probleem. We mogen niet à la carte eten, en moeten kiezen tussen 3 soorten hamburgers... want de keuken is hier niet op voorbereid. En dat in een eettent met meer dan 100 zitplaatsen. Beetje belachelijk. We verdelen ons in 3 kleinere groepjes, we gaan apart zitten en dan lukt het wel...
Tijdens de wandeling zien we verschillende soorten vogels zoals de Grijze junco (Dark-eyed Junco – Junco hyemalis), de Gele zanger (Yellow Warbler – Setophaga aestiva) en de Visarend (Western osprey – Pandion haliaetus carolinensis).

Weetjes over deze arend.
Het dier eet vrijwel uitsluitend vis en is vooral bij beboste meren, rivieren of de zeekust te vinden.
Visarenden vliegen over het wateroppervlak op zoek naar prooi die zich vlak onder het wateroppervlak bevindt. Ze kunnen prooien pakken bijna even zwaar als zijzelf.
Wanneer er een vis wordt gezien, duikt de arend met zijn kop vooruit naar beneden, en op het laatste moment gooit hij zijn poten naar voren om de vis te pakken. Zijn klauwen zijn vlijmscherp en op de poten zitten kleine stekels, zodat de visarend zijn glibberige prooi beter kan vastpakken.
Tot halverwege de jaren 1950 was de visarend uit grote delen van Europa en Noord-Amerika verdwenen door vervolging. Daarna, in de periode van de jaren 1960 en 1970 had de vogel bovendien te lijden van het insecticide DDT, dat zich via de voedselketen ophoopte in vissen, het voornaamste voedsel van de visarend. Sinds het verbod op deze middelen neemt de visarend weer in aantal toe.

Een deel van de stoep is hier afgezet omwille van de mogelijke aanwezigheid van vossen. Maar ze geven niet present.
De Fred blijft overal maar stenen omdraaien, op zoek naar allerhande beestjes: niet alleen reptielen, maar ook spinnen, schorpioenen, kevers... Naast Walter staan 2 Amerikanen, waarvan de ene tegen de andere zegt: “Als die meneer zo blijft stenen omdraaien, dan moet die serieus oppassen voor slangen”...

We stoppen even aan de Jackson Lodge, een prachtig hotel met een enorme zaal en grote ramen met zicht op de bergen, om ons toe te laten een korte wandeling te maken langs een uitgestrekt moerasgebied, de biotoop bij uitstek van de eland. Maar het lukt ons niet om er een te spotten.

Veerle V. verlaat heel even het smal wandelpaadje en loopt tussen het struikgewas. Ze trapt bijna op 2 slangen die naast elkaar liggen tussen het gras, en Fred kan er op het nippertje ééntje vangen: het is de Gewone kousenbandslang (Valley Garter Snake – Tamnophis sirtalis fitchi).
Leuk om iedereen te laten meegenieten en de fotografen aan het werk te zien...

Weetjes over deze Kousenband.
Het is een schuwe soort die bij de minste verstoring wegvlucht. Als Fred de slang oppakt laat deze een vloeistof uit de anaalklieren lopen om af te schrikken. Deze vloeistof stinkt behoorlijk. Van veel exemplaren is bekend dat ze zich niet verzetten tegen hantering, maar sommige dieren zullen fel van zich af bijten. Het speeksel van de slang bevat giftige verbindingen die waarschijnlijk een rol spelen bij het verlammen van een buitgemaakte prooi. Het gif is voor mensen echter ongevaarlijk.
Deze kousenbandslang is een van de weinige slangen die op de salamanders uit het geslacht Taricha jaagt. Deze zeer giftige salamanders worden door andere slangen sterk vermeden vanwege de extreme giftigheid. Sterker nog: de toxines die achterblijven in het lichaam van 'onze' slang en

zich opstapelen in de lever, maken dat deze Tamnophis op zijn beurt giftig wordt en oneetbaar voor verschillende soorten predators!
Thamnophis sirtalis heeft het meest noordelijke verspreidingsgebied van alle Noord-Amerikaanse slangen. Hij komt voor tot in het centrum van Canada, in gebieden waar hij maar 3 maanden per jaar actief kan zijn.

Nadat het beestje zorgvuldig wordt vrij gezet op de plek waar het werd gevangen, vernemen we dat hier in de shop nog 'eclipse stamps' te verkrijgen zijn! Het duurt niet lang of het winkeltje is uitverkocht!
Weetjes over deze speciale zegel. *Deze postzegel stelt een totale zonsverduistering voor. Bij deze eerste toepassing in de U.S van termochrome inkt bij postzegels is er echter nog een tweede afbeelding. Wanneer men met een vinger of duim over de zegel wrijft, zal de warmte, die daarbij*

wordt opgewekt, een afbeelding van de volle maan laten zien. Als de zegel nadien terug afkoelt, komt het beeld van de zonsverduistering terug. De US Postal Service benadrukt wel dat blootstelling aan ultraviolet licht de eigenschappen van termochrome inkt afbreekt. Deze Eclips zegels moeten dus buiten het bereik van zonlicht bewaard worden. Is dat niet geestig? De afbeelding van de totale zonsverduistering op deze zegel was gemaakt in Jalu, Libya op 29 maart 2006 door Fred Espenak. De alternatieve foto van de volle maan is ook door hem genomen in zijn observatorium in Portal, Arizona in 2010. Fred Espenak is gekend als "Mr. Eclipse", en is een gepensioneerde astrofysicus van de NASA. Voor Urania reizigers is hij geen onbekende!

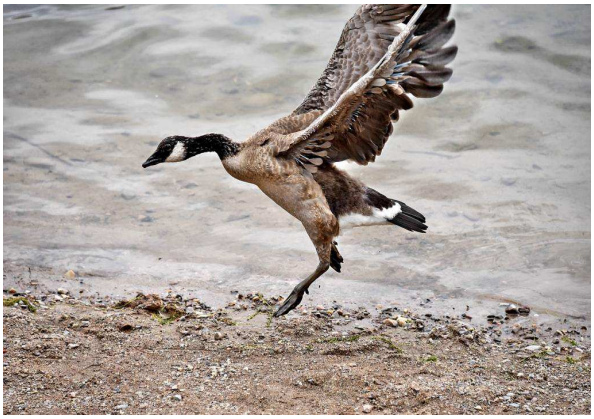

Na een fotostop aan Oxbow Bend, een afgesneden arm van de Snake River, waar o.a. Jo en Tom een Pinyongaai (Pinyon jay – Gymnorhinus cyanocephalus) en een Grote Canadese gans (Canada goose – Branta canadensis) kunnen spotten, rijden we verder tot aan “de Schuur”... Staat die links? Of staat die rechts van de baan?

Onze stop aan T.A. Moulton Barn / The Barn / de Schuur / kleine vergissing...

Deze schuur is al wat er overblijft van het dorpje dat Thomas Moulton en zijn zonen hier hebben gebouwd tussen 1912 en 1945. Het ligt nu binnen het Grand Teton National Park. Het huis met de schuur was één van de laatste percelen dat door Moulton werd verkocht aan de National Park Service. Volgens Flickr is dit de meest gefotografeerde schuur in de V.S., en het gebouwtje met de Teton-bergketen op de achtergrond is het symbool van Jackson geworden.

Hilde zegt dat het gebouwtje links van de baan is, maar om welke reden ook, zijn we de schuur aan de rechtse kant uitgebreid gaan fotograferen!

Maar Hilde heeft gelijk: die van links is dus inderdaad de enige echte, aan de Mormon Row. We kunnen er niet goed bij, vertellen ons Herman en Werner, die tot daar zijn gelopen. Exact dezelfde foto nemen als op Internet kan niet meer: er werd een omheining aangebracht. Daarbovenop zie je de bergen niet op de achtergrond omwille van het regenachtig weer.

Onze foto

Dé beroemde Internetfoto

Om 17.00 uur staan we in de file, richting Jackson Hole. Dit geeft ons al een idee van wat het hier zou kunnen worden op de dag van de eclips.

We doen nog wat boodschappen, voor 2 dagen. We ontdekken iets wat we nog nergens anders hebben gezien: aan de ingang van een drankenwinkel hangt een leiband ter beschikking van de mensen die met hun hond willen gaan winkelen: “Pets welcome, maar gebruik de leiband om ze mee binnen te nemen”. Zeer origineel! (foto rechts).

Na een korte opfrissing in de kamer, kunnen we het leuke stadje intrekken, opnieuw in verspreide orde. Een groepje, iets groter dan gisteren, richt opnieuw zijn pijlen op de Cowboy Bar van vorige avond, je weet nog wel, die Eclips cocktail... We maken ons klaar om af te dalen naar het centrum, wanneer de chauffeur van de shuttle van het hotel voorstelt om ons naar de stad te rijden. Ja, tuurlijk!
Leuke avond opnieuw!

Dinsdag 15/8 Jackson Hole – Yellowstone National Park – West Thumb Geyser Basin – Old Faithful – Midway Geyser Basin – Grand Prismatic – Cody.

We moeten vroeg ontbijten, dat wil zeggen 06.15 u, want we hebben een lange en goed gevulde dag voor de boeg, ook omwille van het feit dat we niet in het Nationaal Park kunnen logeren. Was nochtans zo gepland bij het opstellen van de reis, 2 jaar geleden, wist Hilde ons te vertellen. Maar hier kan je maar één jaar op voorhand boeken. En je kan ook maar 25 kamers reserveren t.o.v. de 38 die we nodig hebben. De oplossing was dus ofwel een bijkomende nacht hier in Jackson, ofwel overnachten in Cody. Het is Cody geworden.
Het is een zonnige dag, blauwe lucht en fotogenieke lage witte wolkenslierten.
Dit levert mooie zichten op van de Teton bergketen die we nu stilaan achter ons laten.

We rijden nu Yellowstone N.P. binnen, waar we de ganse dag gaan doorbrengen.

Weetjes over Yellowstone.
Dit is het oudste nationaal park van de wereld! Het werd reeds in 1872 opgericht, toen de eerste avonturiers in deze streek hun verhalen deden over de talrijke wonderen op deze plaats.
Yellowstone heeft een oppervlakte van 8.983 km², waardoor het meteen ook een van de grootste nationale parken van de Verenigde Staten is. De gemiddelde hoogte in het park is 2.440 meter. Het grootste gedeelte van het park bestaat uit bos, waarvan een gedeelte in 1988 door een grote natuurbrand is verwoest. In het park leven vele diersoorten, waaronder bizons, herten, grizzly's, zwarte beren, coyotes en wolven. Het park bevat ruim 800 kilometer verharde wegen en dubbel zoveel kilometers in wandelpaden.
Onder Yellowstone bevindt zich een vulkanische hotspot. De supervulkaan onder het park komt gemiddeld elke 600.000 jaar tot een grote uitbarsting. Bij eerdere grote uitbarstingen bedekten asregens het hele middenwesten van de Verenigde Staten met een laag as. Een nieuwe uitbarsting

van een dergelijke omvang zou niet alleen catastrofaal zijn voor de wijde omtrek van het park, maar kan ook een 'vulkanische winter' opleveren die op het gehele noordelijk halfrond nog jarenlang het leven ontwricht. De laatste grote uitbarsting dateert van meer dan 640.000 jaar geleden. Hoewel de potentiële apocalyptische gevolgen van een superuitbarsting tot de verbeelding spreken, is Yellowstone niet "over de datum" voor een superuitbarsting. Het is goed mogelijk dat een dergelijke uitbarsting nooit meer zal voorkomen in de regio van Yellowstone.
Bij de laatste grote uitbarsting ontstond de grootste vulkanische structuur in de omgeving: de Yellowstone caldera, een caldera van 70 x 80 kilometer die vrijwel het gehele park beslaat.
Het park telt meer dan 200 geisers in het Upper Geyser Basin, waarvan Old Faithful de beroemdste is. Deze geiser spuit gemiddeld om de 92 minuten een 45 meter hoge kolom van water en stoom omhoog, hoewel deze tijd kan variëren tussen de 45 en 125 minuten. Sommige andere beroemde geisers spuiten maar eens per 6 tot 8 maanden en er zijn geisers die al jaren niet meer gespoten hebben. Het park heeft ook nog ongeveer 10.000 warmwaterbronnen, waarvan verschillende fel gekleurd zijn.
We gaan straks verschillende van die gekleurde warmwaterbronnen bezoeken: Grand Prismatic Hot Spring en Fountain Paint Pots, om er maar twee te noemen.
Weetjes over de kleuren van de poelen.
Waarom zijn de warmwaterbronnen in Yellowstone zo kleurrijk?
Een van de meest iconische beelden van het Yellowstone National Park in de VS, is de Grand Prismatic Hot Spring in het Midway Geyser Basin (foto).

Die warmwaterbron vertoont een aantal concentrische cirkels van verschillende kleuren en de oorzaak daarvan ligt in de temperatuur van het water. die bepaalt namelijk welke bacteriën er kunnen leven, en het zijn die bacteriën die voornamelijk zorgen voor de verschillende kleuren.
Het water wordt verwarmd door contact met het hete magma in de grond. Het is zo heet, dat je er brandwonden van zou krijgen en het is zuurder dan de vloeistof in je autobatterij.
Toch leven er bacteriën in. De zogenoemde thermofielen, een soort van extremofielen, floreren bij relatief hoge temperaturen.
Het is de interactie tussen de temperatuur van het water, de bacteriën en het licht, die een verklaring geeft voor de vele kleuren in de warmwaterbronnen, zeggen onderzoekers van het Smithsonian Institute.
Donkerblauw tot aquamarijn
Het centrum van de concentrische kleurencirkels van onze Grand Prismatic is briljant donkerblauw, dat overgaat naar aquamarijn, zeegroen.
Dat centrum ligt onmiddellijk boven de ondergrondse warmwaterbron, en de temperatuur is er het hoogst, zo'n 87 graden Celsius. Dat is te hoog voor zowat alle bacteriën en daardoor is het water er voornamelijk water, weliswaar met allerlei opgeloste mineralen.
Het centrum van het reservoir is dan ook blauw door dezelfde factoren die maken dat de lucht en de zee blauw zijn: als het zonlicht het oppervlak raakt, wordt het verstrooid, en het blauwe licht wordt het meest verstrooid, zodat het teruggekaatst wordt naar je ogen.
Wat verder van het centrum verschijnen de eerste bacteriën omdat het water er al iets afgekoeld is.
Geel
De eerste duidelijk gekleurde ring, verder van het centrum, is geel. Dat is te danken aan een cyanobacterie, een blauwwier, die Synechococcus heet. De temperatuur in deze gele band is zo'n 74

graden.
In andere omstandigheden zouden de blauwwieren een blauwgroene tint produceren dankzij chlorofyl, een groen pigment dat ze produceren en waarmee ze, net als planten, overdag aan fotosynthese doen. 's Nachts schakelen ze over op een andere vorm van energieproductie, namelijk fermentatie zoals gisten.
Het zonlicht dat in Yellowstone neer schijnt op de Prismatic Spring is echter zo intens, dat de bacteriën ook een ander pigment produceren, carotenoïden, die als een soort van zonnecrème werken voor de cyanobacteriën. Carotenoïden zijn een grote groep van gele tot roodachtige kleurstoffen die onder andere worteltjes hun kleur geven en ook eigeel. Het carotenoïde van de bacteriën geeft dus ook deze cirkel zijn kleur.

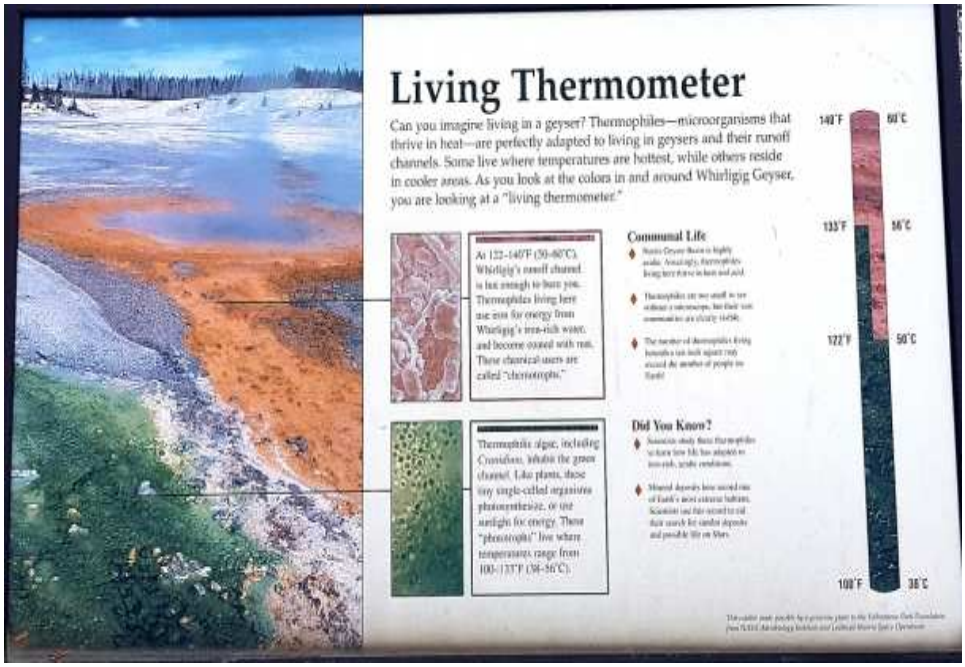

<u>Oranje</u>
De volgende concentrische band is oranje, en in deze band is het water zo'n 65 graden Celsius.
Daarin leven nog steeds Synechococcus-bacteriën, maar daarnaast ook Chloroflexus-bacteriën, die ook zowel chlorofyl als carotenoïden bevatten. En die zijn iets meer oranje.
In de Mammoth Hot Springs in Yellowstone worden daarnaast ook nog Phomidium en Oscillatoria gevonden, twee bacteriën die oranjekleurige bacteriematten produceren.
<u>Roodbruin tot rood</u>
Nog verder van het centrum van de warmwaterbron, worden de temperaturen lager en is er een grotere verscheidenheid van bacteriën die kunnen overleven. De buitenste laag is zo'n 55 graden warm en ze heeft een roodbruine tot rode kleur. Dat is te danken aan een andere bacterie die carotenoïden aanmaakt: Deinococcus-Thermus-Thermus. Die maakt felrode of oranje waaiers.
<u>Mensen beïnvloeden de kleur.</u>
Onderzoekers van de Montana State University en de Technische Hochschule Brandenburg hebben overigens vastgesteld dat de mens de kleuren van de warmwaterbronnen veranderd heeft. In het verleden lag de temperatuur van het water in de Morning Glory Pool beduidend hoger, en was de kleur ervan een diepblauw.
Mensen hebben echter afval in het reservoir gegooid en dat heeft de bron enigszins verstopt, zodat er minder heet water instroomt dan vroeger.
Daardoor hebben bacteriën de kans gekregen om te groeien en zijn er geeloranje bacteriële matten ontstaan, die de bron haar huidige psychedelische uitzicht geven.

Voor wie nog meer wil weten over extremofielen...

Het bestaan van extremofielen is nog niet zeer lang bekend. In 1965 ontdekten de biologen Thomas en Louise Brock micro-organismen bij een hete bron in Yellowstone, bij een temperatuur van 100 °C (50° meer dan tot dan toe als maximum werd gehouden), zeer lage pH en een hoge concentratie van zwavel. Sindsdien is op vele andere plaatsen met extreme omstandigheden ook leven gevonden. Zo kan het micro-organisme Picrophilus oshimae overleven in hete bronnen met een (negatieve) pH tot – 0,06.
Op hemellichamen in ons zonnestelsel zoals Mars, Io en Europa (maan) zijn omstandigheden die veel lijken op de omstandigheden waarbij op aarde extremofielen voorkomen. Volgens sommige onderzoekers zouden er op die hemellichamen op extremofielen lijkende organismen kunnen voorkomen. Wanneer er leven is buiten de aarde, dan zouden extremofielen weleens de eerste buitenaardse organismen kunnen zijn die de mens tegenkomt.
Veel geleerden hellen thans over naar de mening dat de eerste levensvormen op aarde weleens extremofielen geweest kunnen zijn - en meer bepaald die welke bij "black smokers" leven.

Een vulkanische schoorsteen of 'black smoker' is een onderzeese hydrothermale bron waar kokendheet water, tot ongeveer 400°C, onder grote druk uit de bodem tevoorschijn komt. Het water is verzadigd met mineralen, daardoor heeft het opspuitende water een zwarte kleur. Vandaar de Engelse naam 'black smoker', dat 'zwarte roker' betekent. Door contact met het koude omringende zeewater slaan deze mineralen (onder andere goud, zink, koper en ijzer) neer. Op deze plaatsen vormt de neerslag vaak schoorsteenachtige pijpen van enige meters tot soms enkele tientallen meters hoogte.
Rondom deze vulkanische schoorstenen heeft zich op de bodem van de oceaan een heel ecosysteem ontwikkeld dat zijn energie niet haalt uit fotosynthese maar chemosynthese. Op deze diepten dringt namelijk in het geheel geen licht door, dus zijn er ook geen planten. De energie wordt hier gehaald uit de oxidatie van de waterstofsulfide die uit de bodem tevoorschijn komt, de zogenaamde chemosynthese. Hier neemt dus de oxidatie van zwavelwaterstof de plaats in van de lichtenergie die planten nodig hebben. Het zijn bacteriën die op deze manier de energie uit waterstofsulfide vastleggen. Zo nemen deze bacteriën de plaats in die overal anders door de planten wordt ingenomen. Deze bacteriën staan aan het begin van de voedselketens die hier voorkomen. Andere organismen die hier leven zijn meterslange kokerwormen, tweekleppigen (onder andere heel grote mossels), kreeftachtigen (krabben), slakken en zeeanemonen.
Veel geleerden zijn van mening dat de vulkanische schoorstenen weleens het milieu zou kunnen zijn geweest waar de eerste primitieve levensvormen zijn ontstaan (zie: abiogenese).
Abiogenese is het (hypothetische) ontstaan van leven uit niet-levende materie. Het is de materialistische verklaring voor de oorsprong van het leven, dus zonder bovennatuurlijke of metafysische inbreng: het eerste leven is ooit ontstaan als gevolg van de tegenwoordig ook voorkomende chemische en fysische processen. Deze aanname is bekend als het uniformitarianisme: de tegenwoordig waarneembare processen en natuurkundige wetten waren ook in het verleden werkzaam en vormen daarmee de sleutel om de totstandkoming van de huidige wereld na te gaan.
De term abiogenese moet niet verward worden met spontane generatie zoals men dat in de oudheid meende waar te nemen ("muizen ontstaan in graan", "maden ontstaan in rottend vlees" etc.). Vanaf de 17e eeuw is een belangrijk principe in de biologie dat leven alleen ontstaat uit ander leven: Omne vivum ex ovo (al het leven komt uit een ei).

Ons programma ziet er als volgt uit:

Lewis Falls – West Thumb Geyser Basin met de Blackpool – Upper Geyser Basin met de Old Faithful – Midway Geyser Basin met de Gand Prismatic Spring – Lower Geyser Basin met de Fountain Paint Pots – Fishing Bridge.

Onze eerste fotostop is aan de Lewis Falls, een mooie waterval van meer dan 9 meter hoog, en gemakkelijk te bereiken via een korte wandeling vanaf de parking. Zeker niet de grootste waterval van het park, maar de best bereikbare.

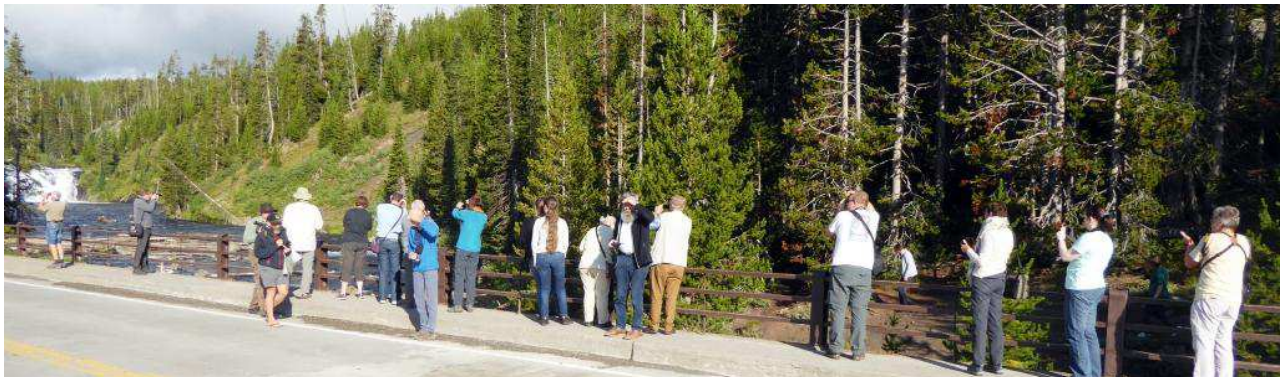

Vandaar trekken we naar onze eerste ontmoeting met de vulkanische activiteit van Yellowstone: de geisers en de warmwaterbronnen van West Thumb Geyser Basin. Deze kleine caldera is het gevolg van een vulkaanuitbarsting, zo'n 150.000 jaar geleden. Een korte wandeling is hier voldoende: alle kleine geisers en modderpoelen liggen dicht bij elkaar.. Ook in het meer zelf zien we een en ander stomen en 'broebelen'. Sinds 1975 is de intensiteit van de geysers hier fel afgenomen en de temperatuur van het water gedaald. Met als gevolg veel grotere kolonies algen en cyanobacteriën.

Foto Black Pool

Van West Thumb Geyser Basin trekken we naar de Upper Geyser Basin.
Om 10.20 uur komt de Old Faithful in zicht, beter gezegd het volk rond de locatie van deze geiser.
De Old Faithful Geyser is de beroemdste en de meest actieve geiser van Yellowstone.

Weetjes over de Old Faithful.

De geiser werd ontdekt op 18 september 1870 door leden van de Washburn-Langford-Doane Expedition. Het was de eerste geiser die ze tegen kwamen. In hun verslag staat te lezen: "Hij spuit om de 15 à 20 minuten. De waterkolommen zijn tussen 30 en 40 meter hoog".
Old Faithful is niet de grootste van het park. Dat is de Steamboat Geyser, de grootste actieve geiser ter wereld, maar deze is weinig voorspelbaar, met zijn rustpauzes tussen 4 dagen en 50 jaar!
Erupties van onze Old Faithful schieten 14.000 tot 32.000 liter heet water de hoogte in, en dit gedurende anderhalve à 5 minuten. De gemiddelde hoogte is 44 meter. Maar de interval tussen 2 ontladingen kan variëren van 35 tot 121 minuten, met, in 1939, een gemiddelde van 66 minuten. Vandaag is dat gemiddelde gestegen tot 90 minuten. De reden is te zoeken in het veranderen van het ondergrondse waterpeil dat is gewijzigd door kleine aardschokken.
Vanuit het Visitor Center worden alle uitbarstingen nauwkeurig gevolgd, waardoor een relatief precieze voorspelling (met een marge van 10 minuten) kan gemaakt worden t.a.v. de toeristen: wanneer een eruptie korter is dan 2,5 minuten, dan zal de volgende plaats hebben ong. 65 minuten later. Duurt de uitbarsting meer dan 2,5 minuten, dan kan de volgende 91 minuten op zich laten wachten.

De eerste eruptie die we meemaken, op het aangekondigde tijdstip, 11.20 uur, is eerder zwak. Beneden onze verwachtingen. Nu hebben we tijd om te picknicken, in afwachting van de volgende uitbarsting. Deze komt dan iets vroeger dan verwacht, om 13.04 uur om exact te zijn, en is er eentje van veel betere kwaliteit. Hoger en langer. Spectaculair natuurfenomeen! Nu hebben we waar voor ons geld...

Hier komen ook vogeltjes voor, zoals de Audubons zanger (Audubon's warbler – Setophaga auduboni) (foto links), de Ovenvogel (Ovenbird – Seiurus aurocapilla) en de Lazuligors (Lazuli Bunting – Passerina amoena) (foto rechts), beide gefotografeerd door Greet en Frans.

Weetjes over de Audubon.

Deze zanger (Setophaga auduboni) is een kleine vogel met een gele kop en keel met gele vlekken op de zijkanten. De vleugels zijn grijsblauw met witte randen aan de veren.
Het voedsel van deze vogel bestaat voornamelijk uit insecten, die hij in de vlucht vangt.
Deze bosbewonende soort komt voor van Zuid-Canada tot Californië en Arizona, voornamelijk in Douglasdennen..

Van de Upper Geyser Basin verplaatsen we ons nu naar de Midway Geyser Basin, om de Grand Prismatic te ontdekken.
De Grand Prismatic Spring is een hete bron van 75 bij 90 meter en heeft een diepte van 49 meter. Het water heeft een constante temperatuur van 85°C. Gemiddeld komt er 2.100 liter water per minuut vrij uit de bron.
Het is de grootste warmwaterbron van de Verenigde Staten, en de derde grootste in de wereld, na Frying Pan Lake in Nieuw-Zeeland en Boiling Lake in Dominica.
Omdat het water extreem zuiver is, heeft het een diepe blauwe kleur. De oranje kleur aan de zijkanten wordt veroorzaakt door bacteriën die in de microbiële matten leven langs de randen van de bron, waar het water voldoende is afgekoeld. Deze bron werd 'ontdekt' door een groep Europese trappers in 1839, en beschreven door geologen in 1871. Het zijn deze laatsten die hem de huidige naam gaven, omwille van de kleurschakering: rood, oranje, geel, groen en blauw, de regenboogkleuren.

We zakken af naar de Lower Geyser Basin en maken een extra stop bij de Fountain Paint Pots.
Het gebied dankt zijn naam aan een modderpoel met roze en grijze kleuren (het gevolg van ijzeroxide). Uit de bubbelende modder ontsnapt stoom en gas.

Net als bij alle warmwaterbronnen, perst de kratervormige kom de hitte door de oppervlakte naar buiten. Deze stijgende gassen veroorzaken de vorming van bubbels. De vorming van deze bubbels verandert met de seizoenen. Zo is de modder in het late voorjaar onder de invloed van smeltwater en regenval aanzienlijk dunner, waardoor zich meer bubbels vormen. Aan het einde van de zomer is de modder dik en droger, waardoor er minder bubbelvorming plaatsvindt.

Terwijl we even zitten uit te rusten en te bekomen van al deze mooie indrukken, zweeft er boven ons een grote roofvogel: een Amerikaanse zeearend (Bald Eagle – Haliaeetus leucocephalus)!

Weetjes over deze arend.
De Amerikaanse zeearend of witkopzeearend is een roofvogel die in Canada en in de Verenigde Staten broedt. Aan het eind van de twintigste eeuw stond de vogel op het punt van uitsterven, maar de populatie is tegenwoordig tot een stabiel niveau hersteld.
Volwassen vrouwtjes hebben een spanwijdte van ongeveer 200 cm, tot zelfs 244 cm. De mannetjes zijn ongeveer 25% kleiner dan de vrouwtjes.
Het menu van de zeearend is gevarieerd. Hij eet vis, kleinere vogels, knaagdieren. Soms steelt hij eten van campings of picknickplaatsen. Wanneer in Alaska de Amerikaanse zalmen de rivieren optrekken om kuit te schieten, verzamelen zich tientallen arenden ter plaatse om deze vis te verschalken. Deze Bald Eagle is Amerika's nationale vogel en staat afgebeeld op het grootzegel van de Verenigde Staten.

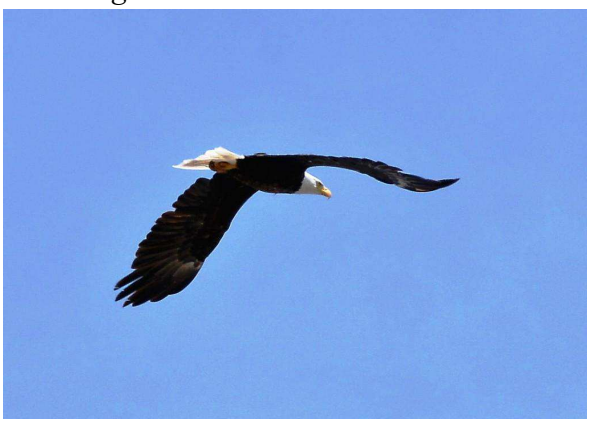

Hier zweeft nog één en ander, maar dan veel dichter tegen de grond... een prachtige libel: de Flame Skimmer or Firecracker Skimmer (Libellula saturata). *Dit is een libellensoort uit de familie van de korenbouten. Deze libel is gekend voor haar duidelijke voorkeur voor heetwaterbronnen!*
Volwassen korenbouten voeden zich met mieren, motten en vliegen die ze vangen vanaf een uitkijkpost of zelfs in volle vlucht.

Rond 15.15 uur beginnen we aan de 800 meter lange Fountain Paint Pots Trail. We maken kennis met de vier verschillende soorten thermische activiteiten in Yellowstone National Park. We hebben hier uitbarstende geisers, mooie heetwaterbronnen, stomende fumaroles en de best toegankelijke mud pots van het park. Tijdens de anderhalf uur durende wandeling worden er een paar duizend foto's genomen, zo mooi en zo veel variatie! En dit allemaal met veel zon en een mooie fotogenieke bewolking.

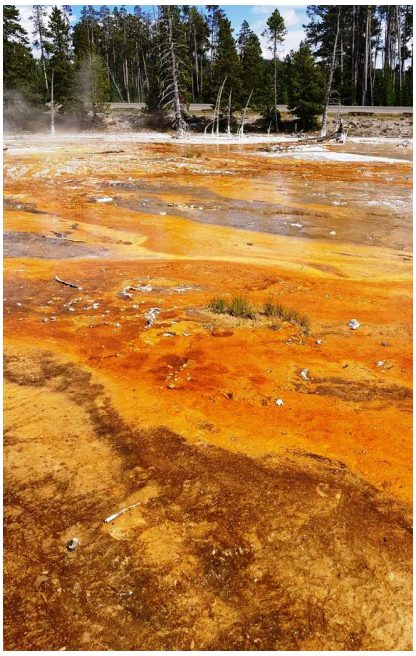

En ja, het is echt gevaarlijk in Yellowstone.

Donderdag 09/06/2016 - 07:30 Belga, Ellen Maerevoet

Een Amerikaanse toerist is dinsdag om het leven gekomen nadat hij in het Yellowstone National Park was uitgegleden in een warmwaterbron.

De 23-jarige jongeman had het wandelpad verlaten, is uitgegleden en in een warmwaterbron terechtgekomen. Hij was in het park met zijn zus, die de parkautoriteiten op de hoogte bracht. "Er zijn intussen persoonlijke spullen van de jongeman teruggevonden", zegt Charissa Reid, woordvoerster van het park.

Het water van de geisers in het Yellowstone National Park kan tot meer dan 90 graden worden.

Sinds de opening van het park in 1890 zijn er al minstens 22 mensen overleden doordat ze in contact gekomen waren met de warmwaterbronnen.

Het overlijden van de jongeman is het tweede incident in de thermale zone van het park sinds het begin van het zomerseizoen.

Zaterdag 11/06 raakten een vader en zijn zoon verbrand in een ander bassin, nadat ze de weg verlaten hadden en in het water terechtkwamen.

Onze volgende stop is de Fishing Bridge en de Yellowstone General Store.

Op de valreep vangt Fred hier toch nog een kikker, maar het heeft veel moeite en natte voeten gekost!

Het is de Columbia Spotted Frog (Rana luteiventris) (geen Nederlandse naam).

Deze bruine kikker is zeer sterk aan water gebonden en komt er zelden uit; alleen om te zonnen en om te jagen. Hij is relatief moeilijk te vangen: bij de minste verstoring springt hij in het water, zwemt naar de bodem en verstopt er zich soms urenlang.

Het is werkelijk een alleseter: niet alleen sprinkhanen, mieren, wespen, kevers, motten, spinnen en waterdiertjes, maar ook algen en organisch afval!

Omwille van het ruwe klimaat in Yellowstone, duurt het soms 5 jaar vooraleer hij geslachtsrijp is.

Willen we op een deftig uur in Cody aankomen, dan moeten we stilaan gaan doorrijden.

Maar er staan ons nog leuke verrassingen te wachten.

Langs de weg zien we een groot wijfje Eland en een subadult, grazend en drinkend. Ze zijn niet schuw, ondanks het feit dat we daar met 60 man zitten te bewegen en te fotograferen op een relatief korte afstand. Heel mooie waarneming van deze 2 reuzen, middenin hun typische biotoop: sparren, wilgen en moeras.

Weetjes over de Eland.

De Eland (Moose – Alces alces) is de grootste nog levende soort binnen de familie van de herten.

De naam Moose verschijnt voor het eerst in een artikel uit 1606, en is geleend uit een van de Indianentalen waar "moose" betekent: "hij die schuurt". Dit slaat op het feit dat de mannetjes in het najaar de basthuid van hun gewei afschuren.

De eland is een zeer groot dier met een opmerkelijke snuit. De poten zijn lang, waardoor hij in de diepe sneeuw kan lopen.
Elanden hebben een sterk ontwikkeld reuk- en gehoororgaan. Het zicht is echter beperkt.
Ze worden 2,9 meter lang, 2 meter hoog en kunnen tot 800 kilogram zwaar worden. De wijfjes zijn kleiner en lichter. Het gewei kan een spanwijdte bereiken van 2 meter!
Elanden leven over het algemeen solitair. 's Winters kunnen ze zich echter verzamelen in kleine gemengde kudden. Een volwassen vrouwtje is in deze groepen de leider.
Op snelwegen gebeuren geregeld dodelijke aanrijdingen met overstekende elanden, vooral in de bronsttijd.
Er bestaan 9 ondersoorten; de "onze" is de Yellowstone-eland (Alces alces shirasi) en komt voor van het zuiden van Alberta tot Wyoming en Utah.

Prachtige afsluiter van een even prachtige dag. Afsluiter? Dat denken we toch.
Maar amper 20 minuten later, rond 18.45 u, nog straffer! Nu is de beurt aan een Grizzly om in beeld te komen, eerst moeilijk te zien, maar nadien komt hij open en bloot te voorschijn, klimt op een rots, lijkt zich om te draaien en ons uit te wuiven, en verdwijnt heel rustig uit ons beeld.

Whouawhh! Een topper!
Zo, de kogel is door de kerk: we hebben onze eerste beersoort, de Grizzly.

Om helemaal correct te zijn vermelden we graag dat de Grizzly geen soort op zich is, maar wel een ondersoort van de Bruine beer, *Ursus arctos*, samen met zijn neef de Kodiakbeer. De grizzly heet *Ursus arctos* *horribilis*, de Kodiak *Ursus arctos* *middendorffi*. Dan hebben we nog de Amerikaanse zwarte beer, een volledige andere soort, *Ursus americanus*, die in 50% van de gevallen bruin is...
Ben je nog mee?

Hoe onderscheiden we de Grizzly van de Zwarte beer?

Niet op kleur dus, dat weten we al. De zwarte (of bruine) beer kan allerlei kleuren hebben, namelijk bruin, grijs en zwart. De laatste twee kleuren ziet men ook bij de grizzly.
Maar de grizzly heeft bij voorbeeld vlak achter zijn schouders een redelijk grote bult. Bij de andere beer ontbreekt deze. Ook is de houding van de grizzly anders dan van de bruine beer. Als een grizzly op vier poten loopt dan bevindt zijn achterste zich op een lagere hoogte dan zijn schouders. Bij een bruine beer is dit juist andersom.
Mocht men nu door een beer achterna gezeten worden en ondanks deze aanwijzingen nog niet weten of de achtervolger nu een bruine of een grizzlybeer is, dan moet men in een boom klimmen. Klimt de beer je achterna, dan is het een bruine beer. Gaat hij daarentegen aan de stam schudden, dan is het een grizzly. Niet dat u hiermee bent gered, maar u weet nu immers wel het verschil!

Aan de overkant van de straat zit een visarend met twee grote jongen op nest. Deze waarneming krijgt heel wat minder aandacht, omwille van die beer, maar niet bij de echte vogelaars. En zo zijn er een paar in ons gezelschap.

Late arrival dus in onze Holiday Inn Cody at Buffalo Bill Village, om 20.30 uur i.p.v. de geplande 19.30u, en dit omwille van, of beter gezegd dankzij de onverwachte waarnemingen van de eland en de grizzly!

Weetjes over het stadje Cody waar we 2 nachten gaan blijven.
Het stadje Cody dankt haar naam aan William Cody, als eer voor zijn inbreng in de oprichting ervan. William Cody is echter onsterfelijk geworden onder zijn bijnaam Buffalo Bill.
Buffalo Bill (1846-1917) is ongetwijfeld één van de kleurrijkste figuren uit het Wilde Westen. Hij kreeg zijn bijnaam toen hij een baan aannam om de arbeiders van de Kansas Pacific Railway te voorzien van bizonvlees. De Engelse naam voor bizon is namelijk buffalo. Hij had veel baantjes, waaronder huidenjager (trapper), stierenvanger, goudzoeker, ruiter in de Pony Express, gids bij de kolonisten-karavanen, menner van postkoetsen, soldaat in de Amerikaanse Burgeroorlog. Hij werd beroemd door zijn Wild West Show.

In enkele kamers ligt op het bed een kleine pluche bizon, waarvan Veerle V. denkt:
“ Amaai, wat een lieve attentie van Werner”.... toch lief hé?
Maar er zijn ook kamers die wat minder zijn. Zo hoor ik: “De kamer is niet heel proper, er ligt nog een babybroek in de schuif en een andere schuif is vuil. Er is geen safe op de kamer en geen plaats om je koffer te zetten”.
Iedereen gaat verspreid eten, o.m. in Cody's Finest, maar ook gewoon in ons hotel. Hier is dan wel een probleem want de keuken sluit om 21.00 u, zonder pardon! Niet voor herhaling vatbaar...

Op de parking staan er opvallend veel mooie en dure Oldtimers! Tijdens een gesprek met één van de eigenaars, vernemen we dat zijn wagen 24 liter per 100 kilometer verbruikt...

Woensdag 16/8 Volledige dag in Yellowstone National Park, met Mud Volcano, Grand Canyon, Norris Geyser Basin, Lamar Valley, Mammoth Hot Spring

Vandaag vieren we de verjaardag van Anson, één van onze chauffeurs. Herman zingt liedjes in 5 talen, waaronder Turks en Chinees en we zingen mee (zingen is veel gezegd...).
Volle zon, voor onze 2de dag Yellowstone! We gaan vandaag de oostkant onveilig maken...

Maar dan valt dat positief gevoel een beetje weg: we rijden door een gebied waar alle bomen dood zijn. Tientallen kilometers lang, zowel links als rechts van de baan, is het bos vernield. De zwart geblakerde stammen door de hevige brand van 1988, de witte dode bomen zijn het slachtoffer van een kever, met name de Mountain Pine Beetle (Dendroctonus ponderosae).

<u>Weetjes over deze 'natuurlijke' ramp.</u>
Deze zwarte schorskever is amper 5 mm groot, niet veel groter dus dan een rijstkorreltje...
En toch veroorzaakt hij gigantische schade aan de dennenbossen.
In Brits Columbia zijn reeds 16 van de 55 miljoen ha bossen vernield! De huidige uitbraak in de Rocky Mountains begon in 1996 en ook daar zijn een paar honderdduizend km² vernield.
In 2008 verdwenen er in de staat Colorado meer dan 40.000 km² bos, een oppervlakte zo groot als Nederland. In 2013 kwamen daar nog eens 10.000 km² bij, een pak minder
dan voordien... te wijten aan het feit dat de meeste kwetsbare bomen al dood waren!
Ook Wyoming en het Yellowstone N.P. krijgen zware klappen.
Normaliter speelt deze kever een positieve rol in de natuur, door oude en zieke bomen te helpen verdwijnen, waardoor hij bijdraagt tot een snellere verjonging van de bossen.
Maar door de opeenvolgende hete en droge zomers en de zachte winters, is de populatie kevers uit de hand gelopen en stond men voor een nooit geziene epidemie.

Klimaatverandering, monocultuur en het afschaffen van opzettelijke en gecontroleerde bosbranden heeft dit allemaal in de hand gewerkt, met als resultaat veel minder bossen,
dus veel minder opname van CO2 en dus... opnieuw een versterking van de klimaatverandering...

In de loop van de reis gaan we nog gigantische oppervlaktes doorkruisen met die dode bomen.

We rijden nu op de rand van de grote caldera (70 x 80 kilometer), om vervolgens in diezelfde caldera af te dalen.
Het zicht op Lake Yellowstone is buitengewoon. Het lijkt bijna een zee en is dan ook het grootste meer van het Nationaal park, met zijn 352 km2 oppervlakte (da's bijna 2 keer de stad Antwerpen), op sommige plaatsen 120 meter diep, en 177 kilometer oeverlengte. In de winter ligt hier op het water een ijslaag van ongeveer 1 meter dik!

Afstanden in Yellowstone zijn groot, maar uiteraard gekend. Reistijden daarentegen zijn moeilijk in te schatten: er wordt altijd wel ergens aan de weg gewerkt en soms schiet het verkeer maar langzaam op omdat er wild langs de weg loopt. Zoals hier: het is 09.00 uur en we staan stil: er wandelt een bizon op de baan, een rustige en onverstoorbare wandelaar... Mooi te zien vanuit de bus, ondanks de tegenliggers die hem langzaam en voorzichtig voorbijsteken. Pech met die mobilhome die stopt en zodoende voor velen het zicht belemmert.

<u>Weetjes over de bizon.</u>
De Amerikaanse bizon (American buffalo – Bison bison) wordt tot 3,5 meter lang, met een schouderhoogte van 1,90 meter. Een mannetje kan 1.000 kilogram zwaar worden.

De bizon kan een snelheid tot 50 km/u halen, en wordt ongeveer 25 jaar oud. Jongen van de Amerikaanse bizon staan al na 30 minuten na de geboorte recht.
Deze graseters werden bijna systematisch uitgeroeid. Tweehonderd jaar geleden leefden er in Noord-Amerika ongeveer 50 miljoen exemplaren. In de loop van de 19e eeuw begon de grote slachting. Bizons werden bejaagd omdat ze voedselconcurrenten waren van de koeien van veeboeren.
Ook spoorwegmaatschappijen moedigden de jacht aan; botsingen van locomotieven op bizons veroorzaakten schade, en bizons schuilden vaak op plaatsen waar spoorlijnen door heuvels of bergen sneden, en veroorzaakten zo spoorvertragingen. Op bizons werd ook gejaagd om hun huid die als aandrijfriem of vloerkleed werd gebruikt. Ten slotte werd op bizons gejaagd om de prairie-indianen te dwingen hun nomadische leefwijze op te geven en zich in reservaten te vestigen. Nog in 1875 pleitte generaal Philip Sheridan in het Amerikaans Congres om die laatste reden voor het uitroeien van de bizon.
Door zijn gestalte en zijn kracht heeft de bizon maar weinig natuurlijke predatoren. Toch kunnen de grijze wolf, de coyote en de bruine beer het halen van een bizon, vooral dan jonge exemplaren.

Vandaag gaat onze eerste wandeling in Yellowstone naar de Mud Volcano Trail, die ons langs toch wel speciale zaken leidt, zoals de Sulphur Caldron (foto links), de Sizzling Basin, de Sour Lake en de Dragon's Mouth Spring (foto rechts). De helling die we hier zien wordt de Cooking Hillside genoemd: de grondtemperatuur op bepaalde plekken loopt op tot 200 graden C!
Borrelende modderpoelen, zwavelgeur, een oer-uitziend landschap zoals onze Aarde zou kunnen zijn geweest, miljoenen jaren terug.

Ronny, Tom, Robin en Werner wandelen iets verder, en de inspanning is beloond. Ze zien een eenzame bizon die zich in het stof rolt en daarna gaat uitrusten op een idyllische plek.

Artist View Point is onze volgende halte. Geen dampen meer, geen pruttelende modderpoelen, maar wel een waterval op de Yellowstone River. Een heel mooie! Vanaf dit uitkijkpunt zien we de Grand Canyon of the Yellowstone South Rim en de Lower Falls, die met hun 94 meter, twee keer hoger zijn dan de Niagara Falls.

De Canyon zelf bestaat uit een enorme kloof van 38 kilometer lengte, tussen de 400 en de 1.200 meter breed en tot 366 meter diep! Het gesteente van de kloof is geel en oranje. Levert mooie foto's op! Er wordt gezegd dat de rivier en ook het park hun naam hieraan te danken hebben. En dat leest men ook op Google.
Maar Yellowstone zou genoemd zijn naar de gele klei op de zandbanken in de buurt van de plaats waar de Yellowstone River samenvloeit met de Missouri. Franse 'trappers' namen deze naam voor de rivier over. Pas veel later kreeg het hele gebied rondom de gele canyonwanden de naam Yellowstone.

Terwijl we samen op de bus wachten, ziet de Fred een man op een bank zitten met een pitbull aan de leiband. De Fred gaat ernaast zitten want wil wel een ervaring opdoen met dergelijke ras. Hoe zit dat nu met die zo gezegde gevaarlijke beesten?
Hij haalt een hondenkoek uit zijn zak, de woef steekt zijn lange tong uit, en één seconde later zit de pitbull op zijn schoot! Hilariteit alom.

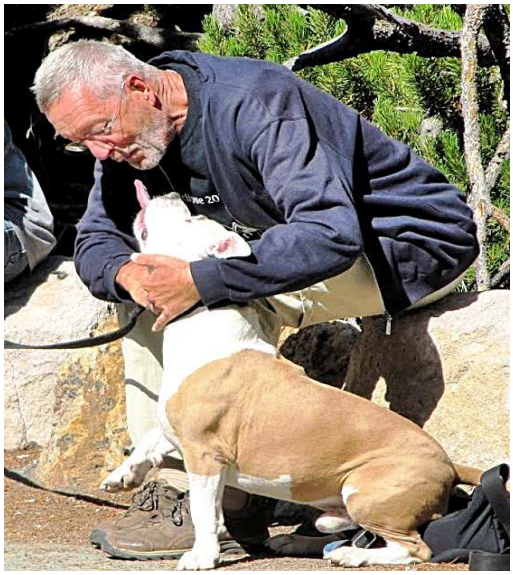

Om 10.45 uur vertrekken we richting North Rim Drive Lookout, een mooie baan met verschillende viewpoints. Bij eentje daarvan kunnen we de 'achterkant' van de waterval zien, de Upper Falls.

Onze lunchstop houden we aan Canyon Village. Hier kan je ook Bear Spray huren i.p.v. te kopen. Ecologisch en financieel goed gezien.
Iedereen zoekt een picknicktafel. Als je met 60 man aankomt, zijn de vrije plaatsen uiteraard al snel ingenomen.

Robin heeft gisteren verse groentjes gekocht en die vannacht in de koelkast in de kamer opgeslagen. Klein probleempje: groentjes zijn bevroren! Hij moet ze in het zonnetje laten opwarmen en de worteltjes laten 'smelten' alvorens er aan te kunnen beginnen. Leuk maar frustrerend!

We blijven maar genieten van al de natuurfenomenen die Yellowstone ons te bieden heeft.
We zouden kunnen vrezen voor een zekere saturatie, met al die modderpoeltjes en stoomgaten, maar integendeel: het wordt hier hoe langer hoe mooier.
Na de West Thumb Geyser Basin, de Upper, de Midway en de Lower, is het nu de beurt aan de Norris Geyser Basin.
Voor velen onder ons is Norris misschien wel het indrukwekkendste thermische gebied in Yellowstone. Alsof we op een andere planeet zijn. Enorme geisers als Old Faithful vind je hier niet behalve dan de Steamboat Geyser, maar die vertoeft in een diepe slaap. We wandelen langs de Porcelain Terrace Springs, met zijn geisertjes, modderpotten, borrelden putten, veel stoom, en vooral prachtig gekleurde stromen water. Het is een bijzonder zuur gebied waar het plantenleven weinig kans heeft. Door zwavel en ijzeroxide ligt hier een dunne, kwetsbare korst die geel en oranje gekleurd is en die voortdurend aan verandering onderhevig is. Vanaf de loopbruggen waar we overheen stappen kunnen we van heel dichtbij de massa's microscopische organismen in het water bekijken. Betoverend om te zien!

Van waar die grote verscheidenheid aan thermische bezienswaardigheden?
Er loopt een grote scheur in de rotsen onder de grond van Mammoth Hot Springs naar Norris, en die kruist een andere scheur die oostwaarts loopt. Door deze twee grote en diverse kleinere barsten kan water makkelijk naar beneden zakken, waar het wordt verhit en weer naar boven komt in de vorm van een heetwaterbron, een geiser, een modderpoel of een fumarole. Doordat in dit gebied zoveel thermische activiteit plaatsvindt, is het voortdurend aan verandering onderhevig.

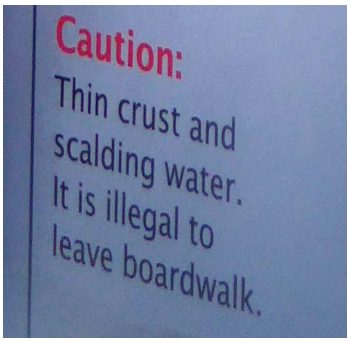

Voor de voeten van Walter, op het verhoogd houten padje, kruipt een slangetje. Het laat zich van de boardwalk naar beneden schuiven, op de "dunne aardkorst" waar niet mag gelopen worden.

Maar bliksemsnel springt de Fred naar beneden, vangt het beestje en hop, even snel terug op de veilige planken... Het is de Zwervende kousenbandslang, de meest algemene slangensoort die hier voorkomt, dezelfde soort als diegene die we al hebben gezien in Fossil Butte (blz 18).

Deze soort slangen houdt, zoals vele andere reptielen, een winterslaap. De mannetjes komen vaak het eerst uit het hol, en zonnen om zich op te warmen. Ze blijven echter in de buurt van het winterkwartier om de vrouwtjes op te wachten. De vrouwtjes komen later uit het hol en verspreiden geurstoffen die feromonen worden genoemd. Iedere soort kousenbandslang heeft soortspecifieke feromonen, zodat de mannetjes niet worden aangetrokken door een vrouwtje van een andere soort. Deze oefenen een grote aantrekkingskracht uit op de mannetjes, die zich vaak in groepen rond een vrouwtje verzamelen.

De mannetjes tolereren elkaars aanwezigheid en zijn onderling niet agressief. Ze vormen vaak een kluwen rond een vrouwtje en proberen met haar te paren. Uiteindelijk paart één mannetje met het vrouwtje door contact te maken met zijn cloaca. De paring duurt ongeveer 15 tot 20 minuten. Na de copulatie laat het mannetje een soort 'plug' achter in de cloaca van het vrouwtje welke bestaat uit een wasachtige stof. Deze plug voorkomt dat andere mannetjes kunnen paren en als het vrouwtje eenmaal gepaard heeft verlaten de mannetjes haar op zoek naar andere vrouwtjes. Omdat de plug ook geurstoffen bevat weten de andere mannetjes dat een paarpoging onsuccesvol zal zijn.

We verlaten Norris Geyser Basin om 14.00 uur en rijden naar Mammoth Hot Springs, een totaal ander groot complex van natuurlijke warmwaterbronnen dat wordt getypeerd door de wonderlijke verschijning van bijna buitenaards ogende waterterrassen met verschillende kleuren.
Het zijn o.a. glinsterend witte kalkbekkens, gevormd door het warme water van de vulkanische activiteit in dit gebied. Door de aanwezigheid van bacteriën en mineralen neemt het water schitterende kleuren aan. Ook hier zijn comfortabele en goed onderhouden loopbruggen aangelegd zodat alles van dichtbij te bekijken is.
Weetjes over deze wondermooie locatie.
De Travertine Terraces zijn gevormd uit kalksteen. Het hete water stijgt op van onder de grond door de kalksteen heen, waardoor grote hoeveelheden opgeloste calciumcarbonaat bovenop worden afgezet. Bij dit proces wordt travertijn gevormd. De formaties lijken op een grot die

binnenstebuiten is gericht. De kleurrijke strepen worden gevormd door thermofiele organismen.
Het is een fascinerend idee als je erbij stilstaat dat de vormen voortdurend veranderen. Elke druppel die over de rand van een terras valt, draagt weer bij aan de vervorming van de andere terrassen die vervolgens aan elkaar 'smelten'.
De Mammoth Hot Springs zijn met hun oppervlakkige ligging het signaal dat de diepe vulkanische krachten van de supervulkaan Yellowstone ook hier hun werk voortzetten, ondanks de vrij afgelegen ligging ten opzichte van de primaire ondergrondse magmasystemen.
Ook hier worden uiteraard tal van foto's genomen: prachtige beelden met veel kleuren, mooi zonlicht en een knappe bewolking die iets dreigender wordt... Helemaal op het einde van de wandeling krijgen we een klein beetje regen.

We zijn nu in de Lamar vallei, waar talrijke documentaires over Yellowstone werden gedraaid, vooral de winterbeelden. Dit gebied is ook gekend voor de aanwezigheid van grote zoogdieren. En we gaan ze zien ook!

Om 16.45uur moeten we stoppen (graag gedaan!) voor een groep van een dertigtal bizons die staat te grazen aan beide kanten van de weg. Een paar steken zelfs over, tussen de stilstaande wagens.
Twintig minuten later banen we ons heel traag een baan tussen deze imposante wezens die onverstoord hun ding blijven doen: eten en in de weg staan...
Ondertussen kijken we ook nog naar de vogels en we zien een Amerikaanse zeearend en een Visarend, maar ook twee nieuwe soorten: de Brewers troepiaal (Brewer's Blackbird – Euphagus cyanocephalus) en de Witkruingors (White-crowned sparrow – Zonotrichia leucophrys).

We kijken intensief uit naar wolven en coyotes, maar zonder resultaat. We hebben wel al wapiti's en gaffelantilopen waargenomen.
De levenswijze van deze 4 soorten zoogdieren is, hier in Yellowstone, nauw met elkaar verbonden; onderstaand uitgebreid artikel maakt dat duidelijk.

Weetjes over de geschiedenis van de wolf in het park, de herintroductie en de verregaande gevolgen.

Bij de oprichting van het Yellowstone National Park liep de populatie van de wolf reeds terug in de staten Montana, Idaho en Wyoming. De aanwijzing van het gebied als nationaal park zorgde niet voor bescherming voor de wolf of andere roofdieren, en daardoor liep het aantal begin jaren 1900 sterk terug. De laatste wolven in het park werden gedood in 1926. Na deze tijd waren er nog sporadisch waarnemingen, maar duurzame populaties kwamen niet meer voor.
Vanaf de jaren 1940 wilde men de wolf herintroduceren, maar pas na het aannemen van de Endangered Species Act van 1973 kwam de weg naar legale herintroductie vrij. Het duurde nog tot 1995 vooraleer de eerste wolven uitgezet werden in de Lamar Valley.
Bij de totstandkoming van het nationaal park in 1872 werd er geen wettelijke bescherming voor de dieren in het park afgesproken. Beheerders, stropers en toeristen konden willekeurig dieren doden. De wolf was een belangrijk slachtoffer omdat hij over het algemeen beschouwd werd als schadelijk en ongewenst, er werd gepoogd om het dier overal in de Verenigde Staten uit te roeien. In januari 1883 kwam er een wet die de meeste parkdieren beschermde, behalve wolven, coyotes, beren, poema's en kleine roofdieren.
Kort nadat in 1886 het Amerikaanse leger het park in beheer kreeg verbood kapitein Moses Harris de publieke jacht. Het leger nam het beheer van de roofdierpopulatie zelf ter hand. Volgens officiële gegevens is men pas in 1914 begonnen met het uitroeien van de wolf.
In 1907 was er onder politieke druk een uitroeiingsprogramma vastgesteld dat bedoeld was om vee te beschermen tegen roofdieren. Dit programma zorgde ervoor dat dat jaar alleen al 1800 wolven en 23.000 coyotes in Amerika werden gedood. Tegen 1926 waren alle wolven uitgeroeid in Yellowstone.
Nadat de wolf uit het ecosysteem verwijderd was had de wapiti in het park de ruimte om zich sterk voort te planten. Deze grote grazers zorgden voor overbegrazing wat ten koste ging van een aantal soorten planten en bomen. Ook was er was veel meer bodemerosie. Er werd besloten om het aantal wapiti's terug te brengen door ze af te schieten. Er werd ook voorgesteld om de wolf terug te brengen, maar de beheerders waren hier niet voor na alle moeite die gedaan was om het dier uit te roeien. In de jaren zestig constateerde men dat er nog maar weinig wapiti's waren overgebleven waarna besloten werd om de jacht te verbieden. Het aantal nam daarop snel toe en de problemen van erosie en overbegrazing staken weer de kop op.
In januari 1995 werden 14 wolven van verschillende roedels gevangen in het Nationaal park Jasper (Alberta, Canada). In januari 1996 werden nog eens zeventien wolven gevangen en in april van dat jaar uitgezet. Deze waren de laatste wolven die uitgezet werden, er werd geloofd dat deze wolven zich zouden voortplanten om zo grotere roedels te creëren.

Ecologische impact.
Of hoe de Natuur een evenwicht zoekt tussen Wolf, Coyote, Wapiti, Gaffelbok en Bever.

Na de herintroductie van de wolf nam de populatie van de wapiti in omvang af. Er was vooraf voorspeld dat per wolf per jaar gemiddeld twaalf wapiti's tot prooi zouden dienen. Dat bleek te laag te zijn geschat, het zouden er zo'n tweeëntwintig zijn. Door de aanwezigheid van de jagende wolf veranderde het gedrag van de wapiti die nu altijd op zijn hoede is en niet meer lang op eenzelfde plaats verblijft. De afname van wapiti's had wederom impact op de flora, vooral wilgen

en populieren voeren er wel bij. De beverpopulatie kon toenemen doordat de wapiti's de oevers van de rivieren niet meer kaal vraten. Hierdoor konden bevers meer bomen vellen voor hun beverburcht. In 2001 was er slechts één beverkolonie in Yellowstone maar in 2011 waren dit er al negen. De toename van het aantal beverdammen heeft invloed op het ecosysteem van Yellowstone, het zorgt voor betere paaigrond voor vissen en ook het aantal watervogels is gegroeid.
De hernieuwde aanwezigheid van de wolf zorgde voor een slachting onder de coyote. Het aantal daalde in twee jaar met 50%. De coyotes zijn nu meer op hun hoede en vermijden het jagen in de open weiden omdat ze grote kans lopen te worden gedood als een wolf hen daar opmerkt. Ze zijn echter in het voordeel in hellend gebied. Als een wolf daar achter hen aankomt leiden ze hem eerst bergaf en draaien zich dan snel om. Omdat een wolf zwaarder is kan hij de coyote bergop niet bijhouden. Als coyotes met meerdere zijn vallen ze soms een wolf aan. Beide soorten zullen elkaars jongen doden als ze de kans krijgen. De terugval van het aantal coyotes is in het voordeel van de gaffelbok. Dat dier werd met uitsterven bedreigd omdat de coyotes hun jongen opaten. De verandering van jachtterrein door de coyotes gaf de gaffelbok meer rust. Dit snelste hoefdier ter wereld is geen prooi voor de wolf en hun kalfjes zijn te klein om als voedselbron voor dat dier belangrijk te zijn. Hun aantal kon hierdoor gestaag toenemen. Door vermindering van het aantal coyotes heeft ook de vos meer ruimte gekregen.
Dieren die gedood worden door wolven worden nooit helemaal door hen opgegeten zodat veel aaseters volop profiteren van hun aanwezigheid.

Amper 20 minuten na onze laatste bizonstop, staat er opnieuw een kudde op de baan. Eén van de mannetjes is kei zenuwachtig en fleemt. Hij doet dat door de bovenlip op te trekken en de tong wijd uit te steken. Ook paarden doen dat, en geven dan de indruk van te lachen. Bedoeling is om de geuren van wijfjes te onderzoeken en te ontleden. Op die manier komt hij te weten of ze al dan niet klaar zijn om zich te laten bevruchten. Hij verjaagt ook eventuele concurrenten, waardoor hij tot heel dicht aan de voorkant van onze bus belandt. In de weide zien we twee bizons die aan het vechten zijn, door de koppen tegen elkaar te slaan.

Om 17.30 uur volgen we de US 212 E, richting Cody. Deze baan steekt heel even de grens met Montana over, onze 4de staat!

Weetjes over deze staat.

De staat Montana beslaat 381.156 km². Daarmee is het de 4e grootste staat van de V.S., na Alaska, Texas en Californië. In 2011 telde Montana 1 miljoen inwoners, wat neerkomt op 2,6 per km².

De huidige gouverneur van Montana is de Democraat Steve Bullock, die in januari 2013 werd geïnaugureerd, en in 2016 met 50,2% van de stemmen werd herkozen, terwijl het toch Trump is die hier bij de presidentsverkiezingen 55% van de kiezers achter zich krijgt, tegen 35% voor Clinton.

Onze enige halte op Montana's grondgebied is in Cooke City, gezellig dorpje, waar we een sanitaire stop houden aan het Visitor Center.
Tom vindt er een winkeltje waar ze nog echte ronde bollen Bubble Gum verkopen en Hans loopt op de openbare weg met een klein krat bier, wat streng verboden is! Hendrik doet wat moet...!

Allicht is het speciaal voor de verjaardag van onze sympathieke buschauffeur dat we, bijna terug in Cody, mogen genieten van de mooiste regenboog die we ooit te zien kunnen krijgen… Zo mooi dat we het de moeite vinden om er een fotostop voor te houden. Twintig minuten later staan wij er nog: een prachtige dubbele regenboog, volledig, met de twee zichtbare 'aanrakingspunten'. Magisch! Surrealistisch!
Gisteren hadden we twee mooie afsluiters met die Elanden en de Grizzly, vandaag krijgen we deze regenboog om de dag in alle schoonheid te beëindigen.

Maar er komt nog een tweede kers op de taart...
In de verte zien we een kleine beer, open en bloot in het gras. Opeens zet hij het op een loopje en verdwijnt achter de struiken. Onze eerste Black Bear! Mooie waarneming. Kort maar krachtig!
Weetjes over deze Zwarte beer.
De Amerikaanse zwarte beer (Black Bear - Ursus americanus) is de kleinste van de drie berensoorten in Noord-Amerika (na de Kodiak en de Grizzly).

In het oosten van zijn leefgebied is de Amerikaanse zwarte beer over het algemeen daadwerkelijk zwart. In het westen zijn de dieren meestal zwart tot kaneelkleurig, maar er zijn ook witte exemplaren van bekend, en zilvergrijze met een blauwachtige glans. Volwassen vrouwtjes wegen tussen 40 en 180 kg en volwassen mannetjes wegen tot 274 kg.
Het dieet van deze solitaire beer bestaat vooral uit planten (knoppen en twijgen, bladeren, noten, wortels, vruchten, bessen en spruiten), maar hij eet ook vis, insecten, larven, honing, kleine tot middelgrote zoogdieren.
Trivia: het bont van de Amerikaanse zwarte beer wordt gebruikt voor de helmen van de wachters van Buckingham Palace. En de naam teddybeer is ontstaan toen de Amerikaanse president Theodore ("Teddy") Roosevelt weigerde een weerloze berenwelp dood te schieten.

We zijn terug in Cody.
We hebben twee intense dagen beleefd in Yellowstone, een natuurpark dat alleen maar in superlatieven te beschrijven is.
Om 20.00 uur gaan enkelen onder ons eten in het Irma restaurant (en dit deel van het verslag schrijf ik heel toevallig op 10 september... Irma orkaan raast over St Maarten, Cuba, Florida Keys... bizar).
Super gezellig interieur, met allerlei authentieke voorwerpen vanuit Buffalo's tijdperk. Ook de leuke dienster Sam kunnen we ons nog goed herinneren...
Maar wat we toen niet wisten, is dat het hotel werd opgericht door Mister Cody himself. Hij noemde het naar zijn dochter Irma. Maar nog sterker: de bar, volledig in kerselaar, werd door Queen Victoria aan Buffalo Bill geschonken. En wij hebben daar gestaan!

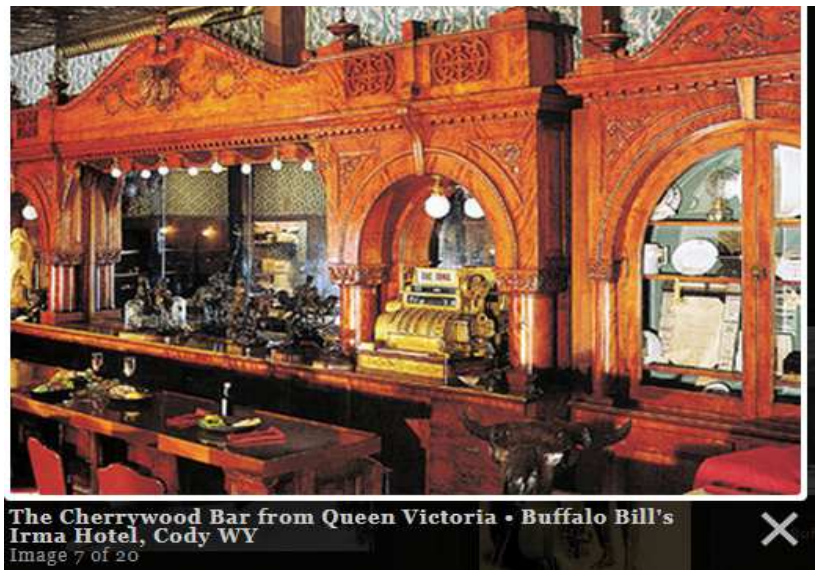

Donderdag 17/8 Cody – Buffalo Bill Center – Bighorn National Forest – Sheridan – Gillette.

Deze voormiddag kunnen we kiezen tussen het bezoek aan het beroemde Buffalo Bill Center of een vrije voormiddag met slapen, uitrusten, wandelen, vogels en andere beestjes spotten.
Het wordt sowieso een leuke en zonnige dag!

Het Buffalo Bill Center is een complex met vijf afdelingen en een bibliotheek.
Het wordt beschouwd als het oudste en meest omvattende museum over het westen. The New York Times beschreef het als een van de merkwaardigste museums van de natie.

Achteraan het Center zitten we onmiddellijk in de wijde natuur. Daar zitten slangetjes en hagedisjes. Onder meer deze Northern Sagebrush Lizard (Sceloporus graciosus graciosus) (geen Nederlandse naam).

Zijn Engelse naam heeft hij te danken aan de vegetatie waarin hij leeft. Sagebrush is een algemene naam voor planten zoals de Artemis-familie (composieten zoals bij ons Citroenkruid, Bijvoet, Zeealsem, Witte alsem,...). De verschillende soorten van deze Sceloporus-familie zijn van elkaar te onderscheiden door de vorm van de blauwe vlekken op de buikzijde.
De Sagebrush Lizard voedt zich met allerlei soorten spinnen en insecten zoals kevers, sprinkhanen, mieren en vliegen. Zijn belangrijkste predators zijn slangen (vooral nachtactieve) en roofvogels, maar ook vleesetende zoogdieren en huiskatten. Hij lijdt ook onder het intensief sproeien van insecticiden in landbouwgebieden.

Op het middaguur vervolgen we onze route oostwaarts naar Gillette. Een lange weg, rechte banen waar we constant 75 m/h rijden, en soms iets meer dan het toegelaten maximum...

Om 13.30 uur beginnen we aan de Granite Pass, een bergpas die ons op 2.753 meter hoogte brengt, door een ruw gebied met mooie rotsformaties.
Een uurtje later rijden we Bighorn National Forest binnen en krijgen we een heel mooi zicht op de Red Chimney Rock.
In het Burgess Junction Visitor Center vinden we verschillende displays i.v.m. de bijzondere geologische structuren waardoor gesteente uit het Precambrium aan de oppervlakte is gekomen, zoals deze Gneis van 2,8 miljard jaar oud! De naam Gneis vindt zijn oorsprong in het Oud Hoogduitse Gneistan, wat “fonkelen “ betekent.

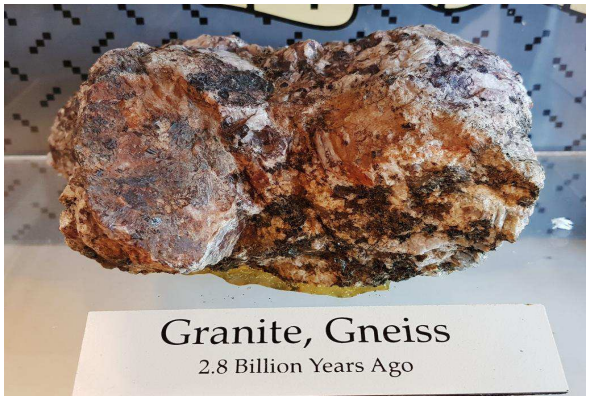

Regelmatig zien we grote en heel grote campers. Typisch Amerikaans. Eén opvallende verschijning is een camper met achteraan een auto en een kayak. Deze mensen hebben echt àlles mee!

Leuke stop in Sheridan, waar een braderij elke 3de donderdag van de maand plaats heeft.
In de 'Mint Bar', een zeer speciale bar vol met prullaria, staat o.m. een reeks opgezette dieren, vooral dan albino's, in glazen kasten. Eéntje daarvan valt ons echt op: de Jackelope, een fictieve kruising tussen een Jack Rabbit (konijn) en een Antiloop...

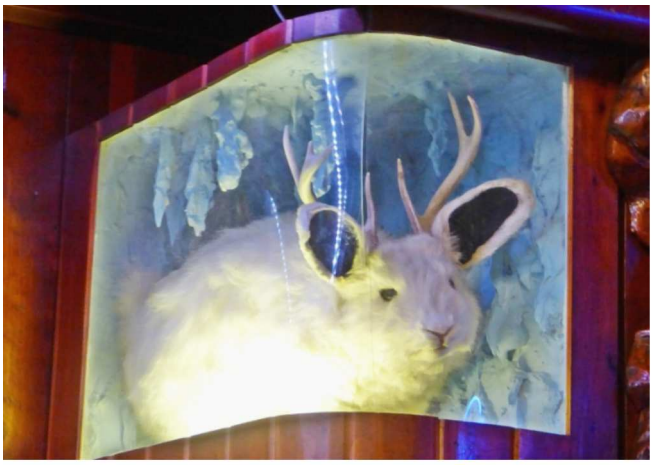

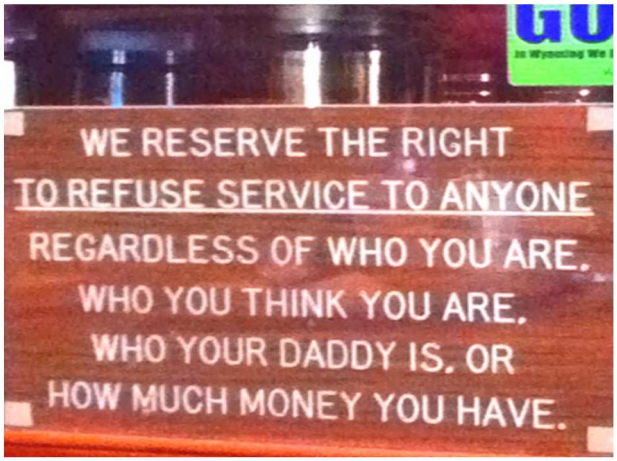

Daarna volgt een heel lange rit door graslanden. Bijna iedereen vangt een uiltje in de bus...
Om 18.30 uur arriveren we aan onze hotels in Gillette, een stadje van 30.000 inwoners.
We hebben vandaag niet minder dan 405 kilometer gereden.
De Bisons logeren in de Holiday Inn Express, de Grizzly's in de Ramada Plaza Suites.
Beide hotels zijn elkaar waard: kamers OK, maar slecht ontbijt...

En terwijl Greet en Frans naar nachtzwaluwen zoeken, en vinden (!), komt een kleine groep medereizigers 2 stoere mannen tegen in een Jägermeister-bar... het wordt laat, heel laat...

De Amerikaanse nachtzwaluw (Common Nighthawk – Chordeiles minor) is een insecteneter die jaagt op vliegende insecten in zowel de avond- als de morgenschemering.
Hij oriënteert zich waarschijnlijk niet met behulp van echolocatie maar op zicht.
Nachtzwaluwen kiezen nestplaatsen op de grond in open gebieden met enige dekking van grassen, struiken, stammen of keien. Ze bouwen geen nesten. In plaats daarvan worden eieren gelegd op een verscheidenheid van substraten zoals zand, grind, bladeren en kale rots. In gebieden van menselijke bewoning nestelen ze vaak op platte grinddaken.

Vrijdag 18/8 Gillette – Devils Tower – Deadwood – Rapid City.

Het ontbijt is very basic met kartonnen borden en dito bekers.
Maar een konijntje komt de parking opfleuren en genieten van de eerste zonnestralen.. Leuk!
Het wordt opnieuw een warme zonnige dag.
We stoppen aan de Walmart voor inkopen voor 2 dagen picknick. Boven de parking van de Mall cirkelen 8 kalkoengieren... rare boodschap...

Weetjes over deze gieren.

De roodkopgier of kalkoengier (Turkey Vulture - Cathartes aura) is een zwarte of grijsbruine vogel met een vuurrode kop en nek. Daarnaast zitten er aan de kop rode kwabben, net als bij een mannelijke kalkoen. Hij heeft een spanwijdte van 140 tot180 cm.
Roodkopgieren kunnen 17 jaar oud worden.
Net als andere gieren is de roodkopgier een afvalopruimer en eet hij aangespoelde vis, dode en rottende dieren en fruit.
Het nest van de roodkopgier bestaat meestal uit een holte in een rots of boom. Het nest wordt bekleed met takjes, veren en stukjes huid, die de gier van dode dieren aftrekt. Met behulp van gedroogde uitwerpselen wordt het nest verstevigd.

Om 10.00 uur staan we aan het Devils Tower National Monument, gelegen in the middle of nowhere.
Deze site werd wereldberoemd doordat hij door Steven Spielberg en zijn aliens werd uitgekozen als landingsplaats in de science fiction film 'Close Encounters of the Third Kind' (foto links). De foto rechts is er eentje van één van de talrijke potloodtekeningen die Thierry heeft gemaakt tijdens onze trip. Zowel landschappen als bv. Oldtimers verschijnen na enkele minuten op zijn stukjes karton!

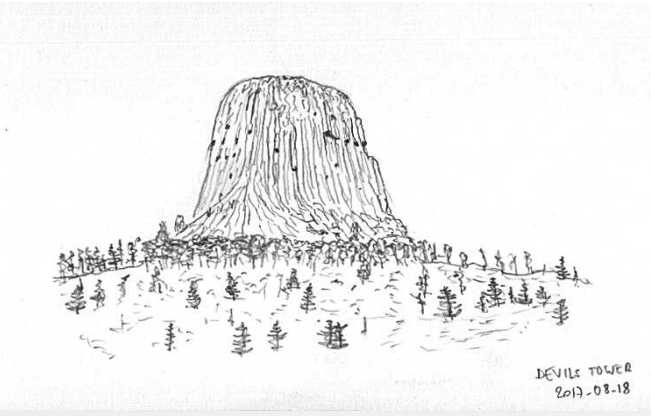

Weetjes over deze Duivelstoren.

De monoliet is 386 meter hoog. Devils Tower is het eerste Nationale Monument in de Verenigde Staten, opengesteld op 24 september 1906 door President Theodore Roosevelt.
In recente jaren beklimt ongeveer 1% van de 400.000 toeristen die jaarlijks Devils Tower bezoeken de rots.
Devils Tower is van oorsprong een intrusieplaat of laccoliet, waarbij het bovenliggende sediment gesteente in de loop der tijd is weggeërodeerd. Totdat erosie zijn werk had gedaan was Devils

Tower niet zichtbaar boven de andere rotsformaties in het gebied. Het zandsteen werd echter gemakkelijker door erosie afgebroken dan het basalt, waardoor Devils Tower overbleef.
Het merendeel van het landschap rondom Devils Tower bestaat uit afzettingsgesteenten. De oudste daarvan zijn zichtbaar in de buurt van Devils Tower en dateren uit het Trias (225 tot 195 miljoen jaar geleden). Deze donkerrode zandsteen en siltsteen zijn te zien langs de Belle Fourche River. Oxidatie van de ijzermineralen in het gesteente veroorzaakt de rode kleur (foto boven).

De oorspronkelijke bewoners van de streek hadden eeuwen geleden al een mythe over het ontstaan van de rots. Er zouden ooit zeven jonge meisjes zijn geweest die stiekem onder de sterren gingen dansen. Tijdens hun dans zouden ze zijn aangevallen door een beer. Toen ze vluchtten voor de beer kwamen ze op een rots terecht. Ze smeekten de rots om hen te redden. De rots zou daarop zijn gegroeid tot een hoge monoliet: Devils Tower. De zeven meisjes zouden zijn veranderd in de Plejaden, een sterrengroep die enkele keren per jaar boven Devils Tower te zien is. De nagelsporen van de beer zijn nog aan de zijkanten van de rots te zien.
In veel indiaanse namen voor de rots komt het woord 'beer' terug. Stammen zoals de Cheyenne, Lakota en Shoshone hadden al culturele en geografische banden met de monoliet voordat de eerste Europeanen Wyoming bereikten. Hun (verengelste) benamingen voor de monoliet zijn onder meer Bear's House , Bear's Tipi en Grizzly Bear Lodge.
In 2005 werd geprobeerd deze banden van de stammen met de monoliet te erkennen en de naam van de monoliet te veranderen in Bear Lodge National Historic Landmark. Dit idee werd verworpen uit angst dat een naamsverandering het toerisme zou schaden.

Twee heel mooie wandelingen, ofwel de korte, de Devils Tower trail van 2,3 kilometer , ofwel de grote, de Red Beds trail van 4,5 kilometer . Enkelen onder ons maken ze allebei af!

Hier maken we kennis met het Witstaarthert (White-tailed Deer – Odocoileus virginianus).
Hij komt voor van Zuid-Canada tot in Noord-Brazilië. Heeft veel weg van het Muildierhert (blz. 88). Eén van de verschillen is het wit staartpuntje, tov het zwarte uiteinde bij zijn neef.

Poema en wolf zijn de belangrijkste natuurlijke vijanden van een witstaarthert. Bij gevaar maakt hij snuivende geluiden en stampt hij met zijn hoeven. In de vlucht vlagt hij zijn staart, waarbij de grote witte vlek (de spiegel), die normaal wordt verborgen door de staart, zichtbaar wordt. Dit doet het hert om andere witstaartherten te waarschuwen. Via de witte vlek kan ook het kalfje de moeder volgen.

Op een open vlakte met korte grassen, dichtbij de parking, zitten verschillende prairiehondjes te zonnen aan de ingang van hun holletje. Deze Zwartstaartprairiehonden (Black-tailed Prairiedog – Cynomys ludovicianus) zijn uiteraard geen honden, maar wel familie van de eekhoorn, zoals ook de marmot trouwens!

Weetjes over de prairiehonden.

Prairiehonden leven in enorme groepen in ondergrondse gangenstelsels, steden of towns genaamd, waar enkele duizenden dieren leven, en die meer dan 40 hectare kunnen beslaan. Deze steden bestaan uit enkele wijken, wards genaamd, die weer zijn onderverdeeld in enkele coteries, die bestaan uit een familiegroepje van één mannetje, één tot vier vrouwtjes en hun jongen.

Het zijn sociale dieren, die leden van dezelfde ward begroeten met een "kus", waarbij de dieren elkaar met de snuit aanraken. Andere vormen van sociaal contact zijn het verzorgen van elkaars vacht en het samen graven van gangen.
Ze houden contact met elkaar door middel van geluiden.
Een in- en uitgang naar de ondergrondse stad is een kegelvormige hoop van ongeveer 30 centimeter hoog en 60 centimeter breed. Deze ingangen zijn hoger om te voorkomen dat er water in de stad loopt. Ook worden ze gebruikt als uitkijkposten om eventuele vijanden te kunnen spotten. De hopen zijn van afwisselende hoogte. Hierdoor stroomt er steeds lucht door de gangen, die zo worden geventileerd.
Direct onder de ingang loopt een korte, zijdelings lopende gang, die tot één tot anderhalve meter diep loopt. In deze gang luisteren de prairiehonden. Op vier meter diepte loopt een lange, horizontale tunnel. Langs deze tunnels liggen verscheidene nestkamers. De nestkamers zijn bekleed met droog gras. Aan deze gang is ook een toilet, waarin de prairiehond zijn behoefte doet. De prairiehond bedekt zijn uitwerpselen met aarde. Als het toilet vol is, graaft de prairiehond een nieuw toilet.

En opnieuw komen Greet en Frans af met twee nieuwe soorten vogels, de Roodstaartbuizerd (Red-tailed Hawk – Buteo jamaicensis) en de Amerikaanse rotswinterkoning (Rock Wren – Salpinctes obsoletus).

Het wijfje van de Roodstaartbuizerd wordt 50–65 cm lang en 1100–1900 gram zwaar. De mannetjes zijn kleiner en lichter.
Deze soort vindt zijn prooi door vliegend de grond af te zoeken of door de omgeving af te speuren vanuit een hoge boom of vanaf een telefoonpaal. Wanneer een prooi wordt gezien, vangt de roodstaartbuizerd het dier met een stootduik. Zijn prooien zijn zoogdieren, vogels, reptielen en insecten.

Weetjes over de Amerikaanse rotswinterkoning.

Deze vogel komt voor van Zuidwest-Canada tot in Costa Rica en leeft in droge, rotsachtige gebieden. In het zuiden van zijn verspreidingsgebied is hij een standvogel. Vogels die voorkomen in Canada en het midden van de Verenigde Staten trekken 's winters naar het zuiden.
Hij foerageert voornamelijk op de grond en jaagt daar op insecten.
Rond het middaguur verlaten we Devils Tower en rijden we South Dakota binnen, onze 5de staat, richting Deadwood.

Weetjes over Zuid Dakota.
Het gebied dat nu South Dakota heet werd oorspronkelijk bevolkt door de Indianenstammen als de akota, die ook bekendstaan als de Dakota of de Sioux. Lakota betekent "vriend". Een gedeelte van de staat werd door de Verenigde Staten verworven in een transactie die de Louisiana Purchase heet. De rest volgde in 1818, toen hierover een verdrag werd gesloten met de Engelsen.
Op 29 december 1890 vond bij het plaatsje Wounded Knee een bloedbad plaats. In 1973 werd dit stadje ruim twee maanden bezet gehouden door een groepering die eiste dat de federale regering haar afspraken in de verdragen met de oorspronkelijke bewoners zou nakomen.
De staat South Dakota behoort tot de Great Plains-regio en beslaat 199.905 km².
Het grootste gedeelte van de staat is vrij vlak, maar in het westen bevinden zich de Black Hills en de Badlands. In de Black Hills bevindt zich het wereldberoemde Mount Rushmore-monument. De Badlands zijn rijk aan fossielen.
In 2000 telde South Dakota 754.890 inwoners (3,8 per km²) waarvan ongeveer 50% van de bevolking in een stedelijk gebied woont. De grootste stad is Sioux Falls, in het zuidoosten. Ongeveer 40% van de bevolking is van Duitse afkomst.

Zuid Dakota was ooit het land van de bizons. Nog maar een anderhalve eeuw geleden raasden er miljoenen dieren over de prairies van de staat. In 1839 werd een kudde gesignaleerd die zich uitstrekte over een gebied van 48 bij 72 kilometer.

We moeten nu 125 kilometer afleggen tot in het goudmijn-western stadje Deadwood, en zouden er vóór 16.00 uur moeten zijn om de Shootout niet te missen...

Weetjes over Deadwood.
Deze stad ligt in het uiterst westen van South Dakota en is vernoemd naar de dode bomen die door de eerste kolonisten ter plaatse werden gevonden. Deadwood telde in 2000 1380 inwoners, maar aan het einde van de 19e eeuw woonde er hier een veelvoud van. De plaats heeft een roemruchte geschiedenis als goudzoekersplaats in het Wilde Westen, o. m. te zien in de serie "Deadwood".
Hoewel het Verdrag van Fort Laramie van 1868 de Black Hills aan de Lakota-indianen toekende, ging George Armstrong Custer er in 1874 heen op expeditie, vond er goud en maakte dat aan de wereld bekend. Dit leidde ertoe dat er een goudkoorts op gang kwam en het wetteloze kamp Deadwood gesticht werd. Deadwood telde al snel zo'n vijfduizend inwoners.
In 1876 leidde Charlie Utter een karavaan naar Deadwood met allerlei noodzakelijke mensen en materialen voor de goudzoekers. Het uitbaten van cafés, hotels, gokgelegenheden en bordelen was een winstgevende aangelegenheid.

Deadwood is bekend vanwege de moord op Wild Bill Hickok in 1876. Hickok ligt nog steeds in het Mount Moriah Cemetery begraven, evenals Calamity Jane en Seth Bullock. Deze personen worden tegenwoordig gezien als symbolen van het Wilde Westen. Deadwood zelf was destijds een wetteloze plaats in het Dakota-Territorium; moorden waren aan de orde van de dag en bestraffing verliep vaak niet eerlijk.

We zijn ruim op tijd en kunnen nog genieten van de sfeer van dit toch wel heel speciaal cowboy-dorp, dat vooral bestaat uit giftshops, een paar hotels en talrijke casino's!
We stappen een drankwinkel binnen voor een Full-Throttle alcohol tasting. Een fantastische leuke figuur achter de toog biedt ons een 7-tal soorten alcohol aan, in kleine glaasjes. Je proeft zoveel je wil, alles is gratis. Er staat wel een kleine spaarpot voor donaties.
Ook het Celebrity Hotel is een bezoek waard. Het was, tot honderd jaar geleden, een gekende goktent en een theater. Is nu uitgegroeid tot één van de beste hotels van de streek, en bezit een collectie van allerlei prullaria, groot en klein, al dan niet replica's: gitaren van gekende muzikanten, een kostuum van Elvis Presley, een paar historische auto's (Kever 53 Herbie, Camaro Bumblebee 1977), een drumstel van de Beatles, enz.

Tijdens de zomermaanden hebben er dagelijks 3 Shootouts plaats in de Main Street.
Dit zijn historische gebeurtenissen vanuit het Western-verleden van de stad, die met veel respect voor authenticiteit worden geacteerd. Uiteraard gaat het hier bijna altijd om pokerspeltoestanden en ruzies die met een pistoolduel worden beslecht.
De Main Street wordt volledig voor het verkeer afgezet en de scheld- en schietpartijen kunnen beginnen. Leuk en ludiek spektakel, bijgewoond door een massa volk!
Wanneer de straat terug wordt vrijgegeven, bollen opnieuw de mooie Harleys van alle modellen met stoere venten en dames!

Tussen 17.00 uur en 18.00 uur gaan Ann en Arno de begraafplaats Mount Moriah Cemetery bezoeken. Zoals reeds gezegd zijn er op dit kerkhof veel bekende personen uit het Wilde Westen begraven. Onder hen bevinden zich Wild Bill Hickok, Calamity Jane en Seth Bullock.
Het is traditie om de Amerikaanse vlag op deze begraafplaats 24 uur per dag te laten wapperen, dus niet zoals elders alleen tussen zonsopkomst en zonsondergang.

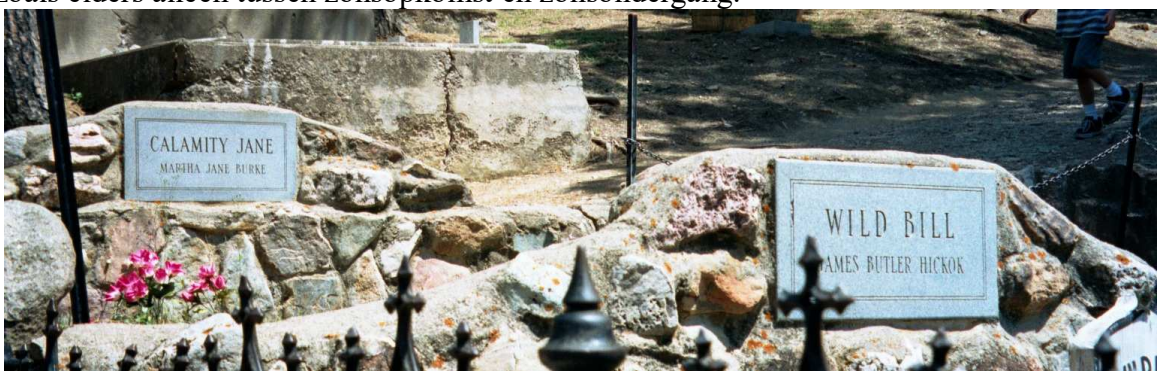

Wanneer we aankomen in Rapid City, in ons hotel Hilton Garden Inn, en onze bagage uit de bus richting lift moet worden gebracht, ontbreekt er plots de fototas van Jo.
Aan de receptie zouden ze het moeten weten, want iemand vertelt ons dat het daar is afgegeven. Die mensen weten van niks. Heel even een beetje paniek. Dan een beetje speurwerk en de tas is terecht, tot grote opluchting van iedereen.
Het hotel is volzet, het restaurant zit vol, en lijkt zelfs te klein voor zo'n groep!
Mensen worden doorgestuurd. Ze zijn al aan hun 7de hotel zonder succes. Het effect van de nakende eclips is duidelijk voelbaar.

Zaterdag 19/8 South Dakota Air & Space Museum, Minuteman Missile, Badlands N.P.

We verlaten het hotel richting South Dakota Air & Space Museum at Ellsworth Air Force Base.
Gaat normaal open om 09.00u, dus moeten we niet te vroeg vertrekken. Eenmaal daar... stellen we vast dat er iets misloopt. De poorten van het museum blijven dicht. En dat terwijl er ons wordt gezegd dat de militairen hier uiterst stipt zijn.
Zelfs de chauffeur van de bus die de rondleiding leidt staat in de wachtfile...
Dan maar “changement de programme”, op naar plan B, want voor alles is er een plan B en soms ook een plan C voorzien!
We genieten voor de zoveelste dag van een stralende zon, maar de weersvoorspellingen voor overmorgen maandag zijn niet zo denderend... Afwachten in stilte...

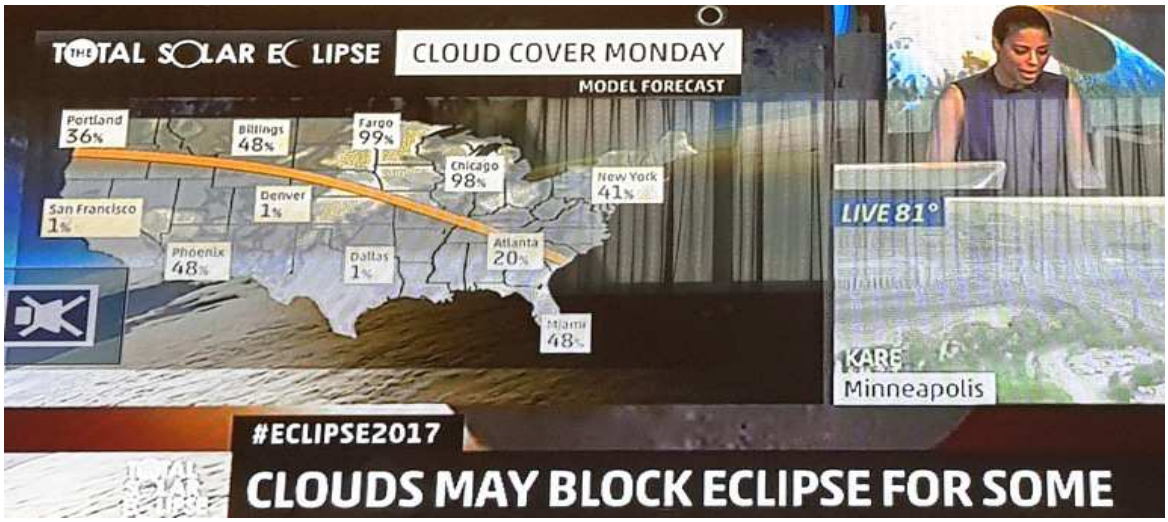

We stoppen aan één van de locaties waar een Minuteman Missile is opgesteld, in open veld.
Boeiende voorgeschiedenis, knappe strategie, technologisch hoogstandje. Alle vragen worden beantwoord door een leuke vrijwilliger.

Weetjes over het verdedigingswapen.

De naam verwijst naar de Minutemen, de Amerikaanse milities die tijdens de Onafhankelijkheidsoorlog binnen één minuut klaar konden staan. De Minuteman-raket kan inderdaad binnen één minuut gelanceerd worden. De Minuteman is de enige intercontinentale ballistische raket in

gebruik bij de Amerikaanse strijdkrachten die vanaf een raketsilo op de grond gelanceerd wordt. De raketsilo's waarin de raketten staan zijn onbemand en worden op afstand bestuurd vanuit een bemand lanceercentrum.
De Minuteman wordt gebouwd door Boeing. Het is een geleide raket en was de eerste computergestuurde intercontinentale ballistische raket.
De raket heeft een radius van 13.000 kilometer en vliegt op een snelheid van 7 km/s (dat is Mach 23!) en een maximale hoogte van 1.120 kilometer.

Maar zoals steeds wordt er ook naar vogeltjes gekeken. Hier zien we de Amerikaanse blauwe reiger (Great Grey Heron – Ardea herodias), een soortgenoot van 'onze' Blauwe reiger, maar komt alleen voor in Noord- en Centraal Amerika en op de Galapagoseilanden, en de zeer algemene Treurduif (Mourning Dove – Zenaida macroura).

Dan naar het Visitor center waar we uitgebreid uitleg krijgen van, en aandachtig luisteren naar Dale Malheim, een Amerikaanse Noor die ons 'tot ziens' toeroept wanneer we doorgaan.
Een van de displays vertoont een kaart van de westerse wereld. Heel vreemd dat het Verenigd Koninkrijk en IJsland niet zijn afgebeeld. Heb ter plekke de vraag gesteld, maar de man zelf is verbaasd en had dat nog niet opgemerkt!

Rond 11.00 uur nemen we de Badlands Loop Route die ons een onvergetelijk zicht geeft op dit gehavende landschap.
Het Badlands National Park rijden we binnen langs de Northeast Entrance, en we stoppen aan The Big Badlands Overlook. Een fenomenaal uitkijkpunt over deze zeer bizarre en unieke rotsformaties**.** De vormen, de kleuren, de perfect horizontale lagen, alles spreekt tot de verbeelding. Hier werden ook heel veel fossielen gevonden, vooral van de eerste zoogdieren.

Weetjes over deze Badlands.
Deze 'slechte gronden' beslaan een oppervlakte van 982 vierkante kilometer, ongeveer even groot als de provincie Waals Brabant. Hier komen jaarlijks meer dan 1 miljoen bezoekers!
De Lakota Indianen noemden dit gebied "mako sica", en de vroege Franse pioniers gaven het de naam "les mauvaises terres à traverser"; beide benamingen betekenen bad lands (slecht land). De voornaamste blikvanger is The Wall, een smalle, grillig gevormde rotsketen met een lengte van ongeveer 100 kilometer, die parallel loopt aan de White River. De rotsen zijn opgebouwd uit verschillend gekleurde, horizontale lagen; de onderste lagen zijn ongeveer 70 miljoen jaar oud, de

bovenste lagen zijn ongeveer 30 miljoen jaar geleden ontstaan. De bizarre vormen van de rotsen zijn voornamelijk veroorzaakt door watererosie. Dit proces duurt nog steeds voort; geologen verwachten dat de Badlands over zo'n 500.000 jaar volledig zullen zijn weggesleten.
Binnen de grenzen van Badlands National Park zijn enorm veel fossielen van dieren uit het Oligoceen tijdperk gevonden; dit is het tijdperk waarin de eerste zoogdieren op aarde verschenen (ongeveer 30 miljoen jaar geleden). Veel van de gevonden diersoorten zijn al lang weer uitgestorven; andere fossielen zijn van dieren die de voorlopers zijn van dieren zoals wij die nu kennen. De vondsten hebben een enorme schat aan informatie opgeleverd over de evolutie. De eerste onderzoeken dateren al van halverwege de 19e eeuw, de Badlands worden gezien als 'de geboorteplaats' van de Noordamerikaanse paleontologie. Ook nu nog werken paleontologen, archeologen en biologen samen om vast te kunnen stellen hoe het landschap en het planten- en dierenleven zich hier heeft ontwikkeld.
Tijdens het dinosauriërtijdperk maakte het gebied waar nu Badlands National Park ligt deel uit van een grote binnenzee; er worden hier dan ook geen botten van dinosaurussen gevonden.

Het is hier 41°C., een record voor deze reis, en niet echt alledaags voor deze regio! De hoogste en laagste temperaturen hier ooit gemeten zijn resp. +46,6°C en -41,1°C.
Ondanks die zinderende hitte, lopen hier Prairiehonden rond!

We ontdekken hier een leuke affiche:

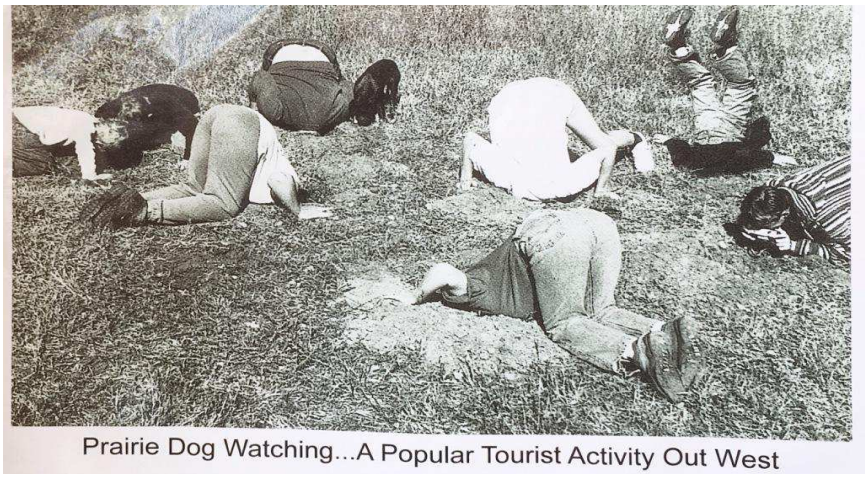

Het Visitor center is genoemd naar Ben Reifel, een Sioux die het tot Congressman heeft gebracht. Binnen is het heel druk, maar we genieten van de airco...!
Eenmaal buiten observeren we toch enkele spreeuwen die zenuwachtig wippen en rennen, bestendig op zoek naar voedsel. Het gaat hier om de Geelkaakweidespreeuw (Western Meadowlark – Sturnella neglecta).

Weetjes over deze spreeuw (foto links).
Hij kan 22 centimeter lang worden, zoals onze spreeuw 'thuis'. Deze soort maakt zijn nest op de grond en overdekt het met een dak dat gemaakt is uit verweven gras. De mannetjes verdedigen een territorium waarin verschillende wijfjes broeden. De oostelijke buur van onze Geelkaak, zijnde de Witkaakweidespreeuw, is moeilijk te onderscheiden van de eerste. Men heeft lange tijd "onze" Geelkaak over het hoofd gezien, en daarom kreeg hij de naam 'neglecta', wat 'vergeten' of 'verwaarloosd' betekent.

We zien ook een Bergsialia (Mountain Bluebird - Sialia currucoides) (foto rechts).
De Bergsialia is een vogel uit de familie van de lijsters. In het wild wordt deze vogel 6 à 10 jaar oud. Hij voedt zich hoofdzakelijk met spinnen, vliegen en klein fruit.
Het is de staatsvogel van Idaho en Nevada.

We volgen de Fossil Exhibit Trail via een houten wandelpad. We zien er replica's van fossielen en van uitgestorven dieren. Oorspronkelijk werden hier ook originele fossielen tentoongesteld, maar helaas zijn die allemaal verdwenen...!

De volgende wandeling, met zo mogelijk nog meer indrukwekkende rotsformaties, leidt ons door een kurkdroog landschap, met af en toe een klein beetje vocht in de diepere kloven, genoeg om een amfibie te strikken. Het is de Prairiepad (Great Plains Toad – Anaxyrus cognatus).

Het voedsel van deze pad bestaat uit insecten en wormen en hij jaagt op het land en alleen tijdens de schemering. Er kunnen wel 20.000 eitjes per keer worden gelegd en de padden zoeken elkaar op om gezamenlijk eitjes af te zetten, waardoor de uitgekozen waterpartijen krioelen van de kikkervisjes.
Van de prairiepad zijn migraties bekend naar het noorden van het verspreidingsgebied.
Hierbij zijn wegen veranderd in een glibberige massa en worden miljoenen exemplaren geteld.
Eelco slaagt erin om een fossieltje te vinden. Het lijkt op een huisjesslak, maar veel meer kunnen we er, zonder wetenschappelijke hulp, niet van maken. De vinder legt het zorgvuldig terug op de plek waar ie het heeft gevonden.
Ook twee grazende Dikhoornschapen laten zich rustig fotograferen. Ze dragen allebei een zendertje.

Er bestaan drie soorten. De 'onze' is het Rocky-Mountains dikhoornschaap (Rocky Mountain Bighorn Sheep – Ovis canadensis canadensis).

<u>Weetjes over deze Bighorn.</u>
Het dikhoornschaap is een goede klimmer en bewoont gebieden waar weinig mensen en roofdieren kunnen komen. Zijn hoeven zijn zo gebouwd, dat de dieren zonder veel problemen steile rotsen kunnen klimmen en van rots naar rots springen.
Hij eet vooral grassen, zegge, kruiden en bladeren van struiken.
Dikhoornschapen worden vijftien jaar oud. De poema is de belangrijkste vijand, maar lammeren vallen regelmatig ten prooi aan steenarenden. Ook mensen jagen ze, voor het vlees en de hoorns. De hoorns kunnen tot 83 centimeter lang worden en vijftien kilogram zwaar.

In de aanloop naar de bronsttijd houden de mannetjes oefengevechten. Tijdens de bronsttijd vechten de mannetjes, door met enorme snelheid, tot 32 km/u, de hoorns tegen die van een rivaal aan te rammen. Hierna lopen de dieren uit elkaar, om daarna weer om te keren en elkaar te rammen. Zo'n wedstrijd kan wel twintig uur duren. De dikhoornschapen ondervinden geen schade door deze klappen, omdat de schedel zo is gebouwd, dat hij zonder problemen de klappen op kan vangen. Overigens vechten alleen mannetjes met dezelfde hoorngrootte met elkaar. De grootte van de hoorns bepaalt de status van een ram.

Ann en Arno menen een ratelslang te hebben gezien. Wanneer we er aan komen, weg! Ribbedebie! Patrick en Fred horen duidelijk een tweede ratelslang, maar ook die krijgen we helaas niet te zien.

Aan de westelijke uitgang van het gebied stoppen we aan de Pinnacles Overlook, één van de meest spectaculaire view points van de Badlands.

Langs de baan, tussen het gras, passeren we honderden prairiehonden. Ook nog een familie Dikhoornschapen die twijfelen of ze al dan niet gaan oversteken, en een Glanstroepiaal (Common Grackle – Quiscalus quiscula), een grote vogel die vooral voorkomt in cultuurlandschappen.

We vernemen dat het South Dakota Air & Space Museum, dat vanmorgen zijn deuren niet opende, nu wel toegankelijk is. Maar het sluit om 18.00 uur! Dat gaat spannen!
We mogen eerst nog rustig binnen gaan kijken, en dan wat langer buiten in het immens openluchtmuseum rondlopen, na de sluitingsuren!

Het is een gratis museum waar we tientallen verschillende vliegtuigen kunnen bewonderen, gaande van bommenwerpers uit WWII tot een moderne B1, alsook een imponerende B52, de F-4 Phantom (foto links) en de B-29 Superfortress (foto rechts).

Dan naar het hotel, dan eten, dan naar de bar en dan naar bed...

Zondag 20/8 Rapid City – Mount Rushmore – Crazy Horse – Mammoth Site – Scottsbluff.

We vertrekken om 07.45 uur richting Walmart voor onze inkopen, weeral voor 2 dagen, je weet maar nooit met de eventuele komende files i.v.m. de nakende eclips.
We rijden naar Mount Rushmore.
Dit nationaal monument behoort ongetwijfeld tot de beroemdste iconen uit de V.S. Uit de rotswand van deze berg werden de gezichten van vier presidenten van de Verenigde Staten uitgekapt. Van links naar rechts zien we Washington, Jefferson, Lincoln en Roosevelt.

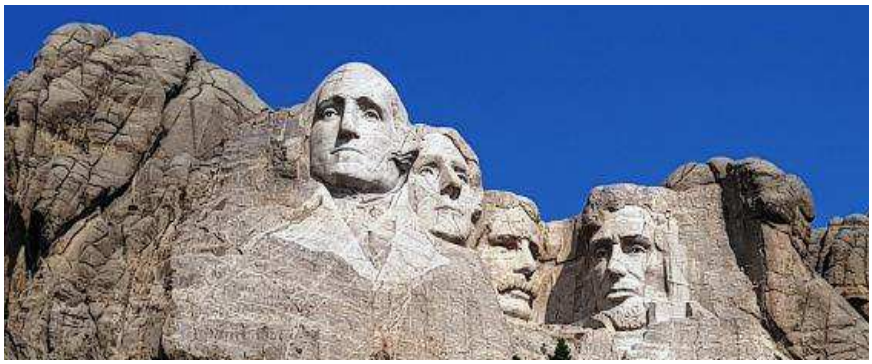

<u>Weetjes over Mt Rushmore.</u>
De berg stond bij de inheemse Lakota aanvankelijk bekend als Six Grandfathers. Voor hen hadden de berg en het gebied eromheen een belangrijke spirituele betekenis. Nadat George Armstrong Custer in 1874 goud vond in de Black Hills, ontstond er in deze regio een goudkoorts. De Amerikaans-indiaanse oorlogen zorgden ervoor dat het gebied onder controle kwam van de Verenigde Staten.
Om het toerisme en de economie in South Dakota te stimuleren, vatte Doane Robinson in 1923 het idee op om in de Black Hills een aantal kolossaal grote portretbeelden te laten uithakken. Aanvankelijk dacht Robinson hierbij aan beelden van grote figuren uit de geschiedenis van de staat South Dakota, zoals Lewis en Clark, Buffalo Bill en Red Cloud, een befaamd indianenleider.
Maar men wist hem te overtuigen dat het, voor de financiering, beter zou zijn wanneer het op te richten monument een meer nationaal karakter zou krijgen.
Het monument moest een symbool zijn voor de eerste 130 jaren van het bestaan van de Verenigde Staten. Borglum koos vier Amerikaanse presidenten uit, wiens portretten uit de granieten rotsen moesten worden gehakt. De presidenten werden geselecteerd op basis van hun verdiensten in het behoud van de republiek en de uitbreiding van het grondgebied. George Washington en Abraham Lincoln, destijds de twee populairste presidenten uit de geschiedenis, werden als eersten gekozen,

gevolgd door Thomas Jefferson vanwege de Louisiana Purchase in 1803. Ten slotte werd op aandringen van toenmalig president Coolidge ook Theodore Roosevelt geselecteerd; Coolidge vond dat er op zijn minst twee Republikeinen vertegenwoordigd moesten zijn in het monument...

Trivia

South Dakota heeft, dankzij het monument, de bijnaam Mount Rushmore State en toont dit ook in zijn vlag.
Mount Rushmore is de belangrijkste toeristische trekpleister voor South Dakota. In 2012 reisden meer dan 2 miljoen bezoekers naar het herdenkingsmonument.
Om het monument te onderhouden, worden er jaarlijks bergbeklimmers ingezet om scheuren in de rotsen op te sporen en te dichten. Korstmossen worden vanwege budgettaire beperkingen niet verwijderd.
Het monument komt voor in de bloedstollende slotscène van Alfred Hitchcocks film "North by Northwest" (1959). De scène werd echter niet op locatie gefilmd, omdat de National Park Service geen toestemming gaf voor het filmen van een moordaanslag in het aangezicht van een nationaal monument.
Mount Rushmore is met LEGO nagemaakt in Legoland Billund (Denemarken); hiervoor zijn anderhalf miljoen LEGO-blokjes gebruikt.

Aan de ingang van het Visitor Center wordt een Boktor opgemerkt.

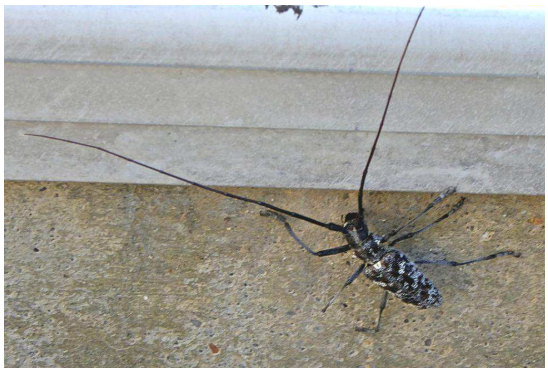

Boktorren hebben als volwassen kevers extreem lange tasters, die vaak minstens zo lang zijn als het lichaam. Er zijn meer dan 33.000 soorten boktorren, die een grote variatie kennen aan kleuren en patronen. Sommige soorten imiteren wespen en mieren (mimicry), zoals de kleine wespenbok. De meeste boktorren eten als kever alleen boomsappen, nectar en stuifmeel, geen enkele soort jaagt actief op andere prooien. Sommige soorten eten zelfs helemaal niets meer en richten zich volledig op de voortplanting. De eieren worden één voor één onder boomschors afgezet.
De larven leven van planten en met name in al dan niet dood hout, en richten soms grote schade aan.

Frans en Greet komen opnieuw aandraven met twee nieuwe soorten. Deze keer een boomklever en een specht.

De Witborstboomklever (White-breasted Nuthatch – Sitta carolinensis) *is nauw verwant aan onze Europese boomklever.*
Hij onderzoekt takken en stammen, dikwijls met de kop naar beneden, bij het zoeken naar kleine insecten. In de winter bestaat zijn dieet uit zaden van eikels en okkernoten die hij in de herfst heeft opgeslagen. Hij nestelt in boomholten. Een broedend paar smeert de ingang van het nest in met dode insecten, om de eekhoorns weg te houden. Buizerds, uilen en slangen zijn de belangrijkste predatoren.

De Gouden grondspecht (Northern Flicker – Colaptes auratus), onze 1ste specht.
Is niet nauw verbonden met onze Groene specht, maar heeft er wel wat van weg: even groot, rond de 35 centimeter, even zwaar, rond de 200 gram, en is ook een uitgesproken miereneter.

Om 10.40 uur ruilen we Mount Rushmore voor Crazy Horse Memorial.
Het monument wordt op dit moment uitgehouwen ter ere van de 19e-eeuwse indianenleider Crazy Horse. Wanneer het af is, zal het de Lakotaleider uitbeelden, rijdend op een galopperend paard. Nu is alleen het gezicht van Crazy Horse helemaal klaar. Aan zijn torso, zijn armen en het paard wordt nog volop gewerkt. Het beeld zal 195 meter lang en 172 meter hoog worden, en meteen de grootste sculptuur ooit door mensen gemaakt. Maar dat is niet voor morgen...

<u>Weetjes over dit Crazy Horse memorial.</u>
In 1939 werd de beeldhouwer Korczak Ziółkowski door Siouxleider Standing Bear benaderd om een ontwerp te maken. Ziółkowski had al bijgedragen aan de bouw van Mount Rushmore. De bouw van het monument startte in 1948. Het gezicht van Crazy Horse werd afgewerkt in 1998. Het is niet duidelijk wanneer het beeld af zal zijn. Er is ook kritiek op het project vanuit de Siouxgemeenschap. Zo zou Crazy Horse zich nooit hebben willen laten fotograferen of afbeelden. Het zou daarom niet gepast zijn om een beeldhouwwerk van hem te maken. Hij wordt beschouwd als een dapper strijder die zich in bijzondere mate heeft ingezet voor het behoud van de tradities en de waarden van de Lakota leefwijze.
Het project is een antwoord van de Indianen op de nabijgelegen sculptuur Mount Rushmore, waar de hoofden van vier Amerikaanse presidenten zijn te zien. Het belangrijkste verschil tussen beide monumenten is dat Mount Rushmore voor een belangrijk deel is gefinancierd door de overheid,

terwijl de bouw van Crazy Horse Memorial geheel wordt bekostigd door middel van giften en entreegelden. Vanwege de omvang en de beperkte financiële middelen is de bouw van Crazy Horse Memorial een bijzonder tijdrovend project; de werkzaamheden zijn gestart in 1948 en het zal naar verwachting nog vele tientallen jaren duren voordat het beeld af is.

Het museum is prachtig en indrukwekkend qua oppervlakte en inhoud. Er is heel veel te zien!
Wat de honden betreft zijn onze dierenliefhebbers goed gediend. Aan de ingang van het museum, verschillende baasjes met grote lieve honden keurig aan de leiband, onder meer een Newfoundlander en een Irish Wolfhound. Deze laatste heet Coushoia. In South Dakota hebben ze voor "vrienden" verschillende woorden. Eentje daarvan is Coushoia, waarmee bedoeld wordt: "de vriend waar ik mee ga jagen"! Vind ik leuk!
Maar ook in het museum, waar honden niet zijn toegelaten, zien we een leuke woef, 'gewoon' in de rugzak!!

Op het middaguur verlaten we Crazy Horse en begeven ons richting Mammoth Site of Hot Springs. We genieten van onze zelf samengestelde lunchpakketjes op de banken in de tuin van de Mammoth Site.

In het museum, gebouwd naast de opgravingssite, is het ons niet duidelijk waar je moet betalen om acces te hebben tot de site zelf. Des te meer omdat je de site ook kan binnenwandelen zonder ticket... De dame aan de kassa vraagt ons of we een begeleidende tekst in het Nederlands willen! Ja, natuurlijk, heel graag. Na enig zoekwerk... "Sorry, we don't have anymore". Dan maar in 't Engels... "Sorry, stock uitgeput". Dan maar in 't Frans. Indrukwekkende plek. Het is voor de meesten onder ons de eerste keer dat we echt op een "actieve" opgravingssite staan.

Weetjes over deze site.
De Mammoth Site of Hot Springs werd in 1974 bij bouwwerkzaamheden ontdekt en is nadien uitgegroeid tot de belangrijkste vindplaats van mammoeten ter wereld. Over de opgraving is een overkapping gebouwd.
De teller staat nu op 61 mammoeten en de opgravingen gaan nog steeds door.
26.000 jaar geleden verdwenen hier minstens 122 (dat is de stand van nu) grote dieren in een sink hole, niet alleen mammoeten dus, maar ook Amerikaanse kamelen, reuzenberen en andere 'megafauna-soorten'.

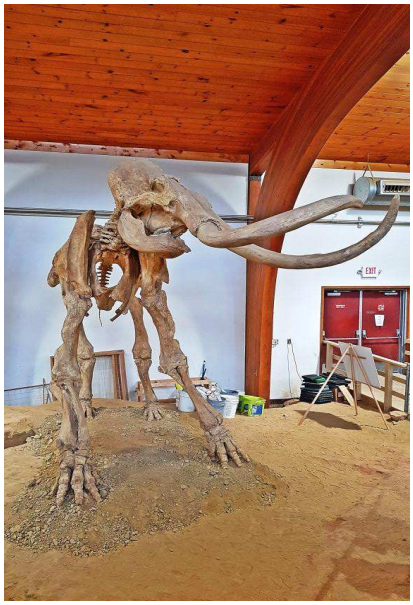

Alle mammoeten blijken jonge mannetjes te zijn. Een uitleg zou kunnen zijn dat omwille van een eventueel matriarchaal systeem, dat ook bij de olifanten bestaat, de jonge mannen uit de groep worden gestoten en zij meer risico's moeten nemen om te overleven, en nu en dan een fout begaan...
De Ruisbroekse archeoloog Kristof Verelst maakte in 2014 deel uit van de wetenschappelijke ploeg van de befaamde 'The Mammoth Site of Hot Springs'.
We laten hem heel even aan het woord. "De periode waarover we spreken is 26.000 v. Chr., in volle IJstijd dus. Ze werden allemaal teruggevonden in een zogenaamde 'sink hole' en de periode van de vondsten beslaat hoogstwaarschijnlijk een tijdspanne van ca. 1000 jaar. Deze 'sink hole' was de plaats bij uitstek voor de mammoeten om te komen drinken.
De poel bevroor immers niet door het half lauwe water dat door geothermische activiteit verwarmd werd. Toch was dit niet zonder gevaar, en schoven er af en toe mammoeten in de poel, zonder dat ze er ooit uit raakten en dus verdronken. De site is reeds tot 7 meter diepte uitgegraven de laatste 40 jaar, maar boringen hebben aangetoond dat het zinkgat ten minste 22 meter diep is, en dus ook nog vol ligt met andere mogelijke mammoeten. Dat maakt dat dit een ongelooflijk interessante site is, maar dat er nog meer dan 100 jaar werk aan is."

De weerberichten worden hoe langer hoe meer op de voet gevolgd, op verschillende websites. Het wordt al maar spannender want die spreken zich dikwijls tegen... wat de zaak niet vergemakkelijkt.
Tijdens de voorbereiding van deze reis hadden we 2 mogelijke locaties gekozen: ééntje in Alliance, dicht bij de centrale lijn en ten oosten van onze uitvalsbasis Scottsbluff, en ééntje in Agate Fossil Beds, een National Monument iets ten westen van Scottsbluff.
Doch de last-minute weersvoorspellingen doen ons uiteindelijk nog de plannen wijzigen. Alsook de vrees van onze buschauffeurs dat ze zich, met hun oversized bussen, zouden vastrijden op de smalle

toegangsweg naar Agate Fossil Beds (waar men ons, ondanks herhaalde vragen, geen parkeerplaats kan garanderen).
Morgenochtend gaan we dus geen van beide gereserveerde locaties in Nebraska aandoen, maar meer naar het Westen uitwijken, richting Wyoming.
Maar eerst nog naar Scotsbluff in Nebraska, onze 6de staat!

Weetjes over de staat Nebraska.
Deze staat beslaat 200.520 km² (dat is bijna de helft van Spanje, of 2 maal Portugal).
Nebraska, dat "vlak water" betekent, was de naam die de Indianen gaven aan de rivier die nu de Platte River heet.
Het gebied was lange tijd in Franse handen. Gedurende enige decennia in de tweede helft van de 18e eeuw had Spanje het in bezit. Uiteindelijk verkocht Frankrijk het in 1803 aan de Verenigde Staten, bij de aankoop van Louisiana.

In 2008 telde Nebraska 1.826.341 inwoners (9,11 per km²), waarvan ongeveer 66% van de bevolking in een stedelijk gebied woonde. De grootste steden zijn Omaha en de hoofdstad Lincoln. Zowat overal is er in Nebraska veel landbouw. Ook is er een grote vleesverwerkende industrie; Omaha is een van de belangrijkste vleesverwerkende steden ter wereld.
Nebraska is de enige Amerikaanse staat die géén tweekamerstelsel heeft: er is slechts één parlement (Nebraska Legislature) met 49 leden. Er is dus geen Kamer van Afgevaardigden!
Een ander uniek gegeven is dat het officieel een onpartijdig parlement is, dus zonder indeling in Democraten, Republikeinen of anderen.

Exact om 15.36 uur bevinden we ons in de totaliteitszone!
Indien we hier zouden blijven, én er is zon, dan hebben een eclips van 18 seconden.... beter dan niks... De totaliteitszone is ongeveer 100 kilometer breed.

Om 16.24 uur staan we nog beter, namelijk op de Centrale lijn!
We rijden Scotsbluff binnen, een stadje van 15.000 inwoners.
Ons hotel, Hampton Inn, heeft een mooie boodschap op zijn groot reclamebord om ons welkom te heten.

Mooie kamers, een grote eetzaal met ronde tafels, wat een beetje ouderwets aandoet. De eerste avond hier krijgen we gratis een Nebraska-wijntje te proeven.

Het avondmaal valt mee, sla en chicken, het sluitingsuur van de bar minder.... Het is amper 20.00 uur en er is niets meer te krijgen!
Na veel aandringen slagen we er toch in één personeelslid te overtuigen, en hij gaat akkoord om ons één drankje te verkopen (per persoon, weliswaar).

En er wordt een glas-piramide gebouwd. Maar die eindigt zoals het hoort. Gelukkig zijn het plastic glazen... Henri neemt de foto op het gepaste ogenblik.
Werner en Hilde krijgen uit de handen van Whinney een mooi cadeautje: 2 gepersonaliseerde eclips- t-shirts, ontworpen door Henriëtte! Ze wisten van niets. Hilde haar reactie: 't is nog te vroeg, hij verjaart nu nog niet". "Jawel hé Hilde, in Vlaanderen wel, want er is 8 uur verschil!"

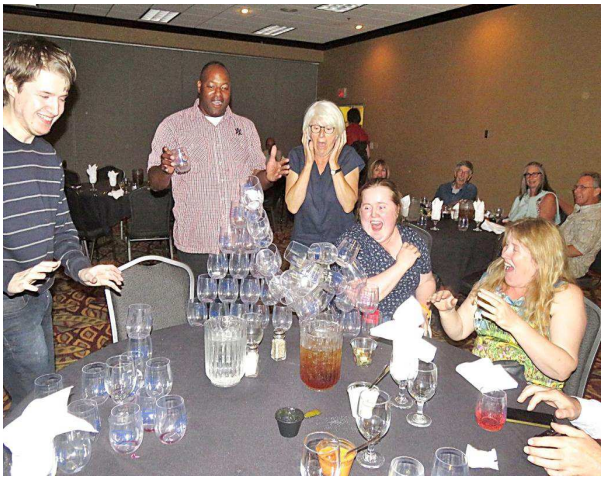

Maandag 21/8 Eclips Day nabij Jay Em. Daarna Fort Laramie Historic National Site.

We kunnen al ontbijten vanaf 05.00 uur, en om 06.15 uur, bij dikke mist, rijden we westwaarts, op de Highway 26, Wyoming binnen en dan rechts, noordelijker via de Highway 85 naar Lingle.
In de bus beschikt de chauffeur over een aangepaste GPS, met vermelding van de totaliteitszone én de centrale lijn. Hierop zien we duidelijk dat er bewolking is ten N-O van onze positie, en dat die wolken niet tot bij ons zouden geraken... Hier ergens zouden we moeten kunnen staan.

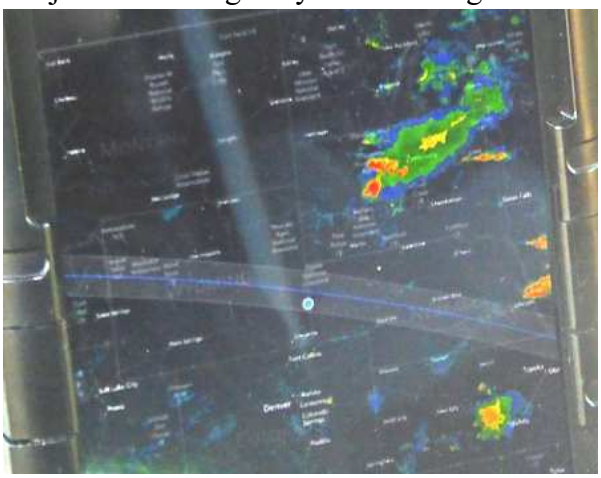

Na relatief lang en rustig zoeken vinden we een mooie plek om onze oversized bussen kwijt te raken. We zijn dichtbij Jay Em, zo'n 5 kilometer van de centrale lijn. Net op tijd, want een half uur later loopt het er behoorlijk vol en zouden we onze twee grote bussen niet meer hebben kunnen parkeren...
Het dorp Jay Em ontwikkelde zich rond een watertoren op een oude Texas Trail. De gronden rond die toren werden geclaimd door ene Jim Moore in de jaren 1860. Jim Moore... J.M.... Jay Em... heb je hem?

Wanneer we uitstappen om een smalle zijweg te nemen waar ook andere eclipsjagers staan, wordt Hilde al snel aangesproken door de 'eigenares', een relatief onaangename 'ranchmadam' die onmiddellijk de puntjes op de i's zet. "Niet rechts van de weg, want da's van mij, alleen links, maar let op voor de slangen en verboden te roken", of zoiets van die aard. OK dan maar...
Ruimte zat op deze helling. We installeren ons in het gras, tussen de kleine venijnige cactussen, en pakken uit met ons materiaal.

We staan op een hoogte van 1.399 meter, en één van de gps-toestellen geeft aan: 42° 19' 43" 99 N en 104° 18' 50 90 W. Anderen wijken daar heel lichtjes van af.
Hier gaan we in principe gedurende 2' 25" van de eclips kunnen genieten.

Wanneer de Fred een babbeltje gaat doen met de Ranger-madam, herhaalt ze nog eens dat er hier wel degelijk slangen zitten. Ze doden hier alle slangen die ze zien, om paarden en vee te beschermen, zo'n 40 ratelslangen per jaar in de wijde omgeving, alle rangers van de streek samen!

De spanning omtrent de bewolking valt snel weg. Het wordt hier volledige 'clear sky'.
Onze omgeving ligt volledig open: 360° zichtbaarheid, met kleine heuvels als enig reliëf.
Iedereen beleeft het aftellen naar het eerste contact op eigen manier: wandelen, liggen, zitten, zonnen, snoepen, plezier maken en veel foto's maken van elkaar.

Eerste contact om 10.25 uur. Na dit eerste contact volgt er een Anson-selfie-groepsfoto en dan verzamelen we, zoals discreet afgesproken, onopvallend rond Werner Zijn verjaardag wordt gevierd en bezongen. Hilde en Werner staan in het midden van de cirkel, zonder goed te weten wat hen ineens overkomt. Heel leuk, voor hen en voor ons.

De totale eclips begint om 11.46'.25" uur en eindigt om 11.48'.50" uur.
Vlak voordat de verduistering totaal is, rest er nog een minuscuul sikkeltje zonlicht aan de rand van de pikzwarte maan. Maar de maan is niet glad, aan de rand zijn bergketens. Ongeveer 20 seconden voor de totaliteit in gaat, schijnt er door de dalen van de bergen aan de rand van de maan hier en daar nog een randje zonlicht, en zo ontstaat het kralensnoer, de Parels van Bailey (Bailey's Beads). De corona is nu nog niet zichtbaar want het licht van het kralensnoer is nog te fel om naar te kijken. Door het diepste dal aan de maanrand schijnt nog op één punt de zon door een diep dal, zo'n 5 seconden voor de totaliteit begint. De corona begint zichtbaar te worden, en we kunnen nu zonder bezwaar met blote ogen naar de verduistering kijken. Dat stipje licht is erg fel, het lijkt of

daarboven een zilverwitte ring met een diamant staat te schitteren. Die diamant is in feite de laatste van de parels van Bailey.
Nu is de zonsverduistering totaal! De corona wordt een paar seconden goed zichtbaar.
Einde totaliteit: door een bergdal aan de andere zijde van de maan boort zich plots een felle straal zonlicht, en zet onze omgeving plots in het licht! De tweede diamantring is een feit.

En ja, zoals altijd bij (volledig geslaagde) zonsverduisteringen... eerst de maanschaduw die aankomt met een snelheid van om en bij de 2.000 km/u. *(De schaduwkegel van de maan zwiept door de ruimte met dezelfde snelheid als de maan in haar baan om de aarde, namelijk 3700 km/u. De aarde draait tezelfdertijd om haar as in dezelfde zin met een snelheid van 1700 km/u (aan de evenaar), waardoor de schaduw van de maan zich over het aardoppervlak beweegt met een relatieve snelheid van om en bij de 2000 km/u.),* dan de parels van Bailey, de diamant, de chromosfeer, de protuberansen, en het zichtbaar worden van planeten zoals Mars en Venus en de sterren Sirius en Regulus! Applaus, vreugdekreten en hier en daar een paar gelukstraantjes.
Het vierde contact, dat het einde van de eclips afblaast, heeft plaats om 13.13 uur.
Onze 3 groepen hebben de eclips prachtig beleefd: Oregon, Nashville en wij in Wyoming. Gewoon perfect! Prachtig, geweldige zonsverduistering met alles erop en eraan!

Iedereen verzamelt rond en tussen de bussen om van een lunchpakket te genieten: wraps of opgerolde pannenkoeken, appels, chips en water.
Er zijn ook een dozijn verse sandwiches bij. Die met een soort 'préparé van de chef' zijn heel lekker, maar er zijn er maar 4. Ook die paar met boerenpâté en de vier met lekkere verse krabsla raken supersnel 'out of stock'. De anderen zijn ook niet slecht, maar ja... Op is op".
Niks geloven van bovenstaande paragraaf! Was een dwaling van de auteur...

Om 15.00 uur gaan we in de files staan, ellenlange files: iedereen verlaat natuurlijk de eclipslocaties op hetzelfde moment... en we mogen ons nog gelukkig achten; er zijn er die het veel moeilijker hebben gehad: onze Oregon-vrienden zitten een tiental uur in de bus voor een paar kilometers! Hun terugrit naar The Dalles verloopt inderdaad een pak moeizamer dan de heenrit... maar de echte monsterfile is voor de dag erna... Het is zelfs zo erg dat het bezoek aan Crater Lake niet haalbaar blijkt. Gelukkig zorgt reisleider Erwin voor een prima alternatief, met een bezoek aan Mount Hood.

Wij gaan, na de files achter ons te hebben gelaten, naar het beroemde historische Fort Laramie. Aanvankelijk was dit fort een privé initiatief en opgericht als veilige haven voor de pelsjagers. Het zou echter uitgroeien tot de grootste en bekendste militaire post op de noordelijke vlaktes.

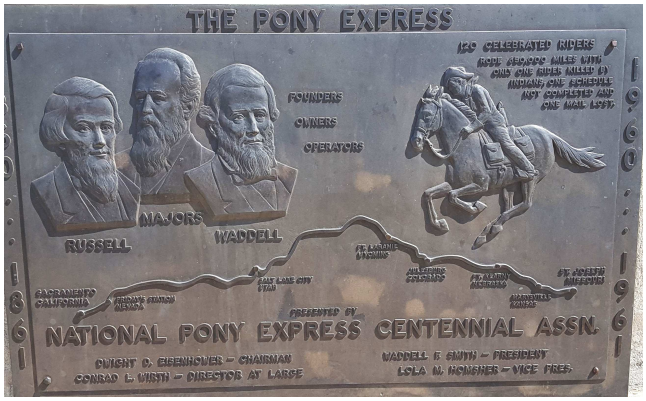

Weetjes over Fort Laramie.

Het fort is genoemd naar Jacques La Ramée, een Frans-Canadese trapper die zich met een aantal gezellen in de buurt vestigde. Arapaho's werden beschuldigd dat zij hem doodden rond 1820 bij de rivier die nu zijn naam draagt.
Fort William was de eerste versterking die op deze plek in 1834 door Robert Campbell en William Sublette werd opgetrokken. Het was toen een rechthoekige constructie met een palissade uit populier, amper 30 meter lang en 25 meter breed. In zijn beginjaren diende het als stopplaats voor pelsjagers en reizigers op hun trektocht naar het westen via de Oregon Trail, de California Trail en de Mormon Trail. Vanaf hier moest er nog twee derde van de tocht worden afgelegd.

Het fort was op een natuurlijke manier beschermd door twee rivieren, De Laramie en de Platte.
De Laramie River heeft nu een veel kleiner debiet dan in de voorgaande eeuwen gezien veel van zijn water wordt gebruikt voor irrigatie van akkers.

Fort Laramie is een symbool van het Wilde Westen. Het was een tijdlang een station van de Pony Express en speelde een belangrijke rol in de strijd tegen de inheemse bevolking. Hier werd het eerste verdrag van Fort Laramie in 1851 ondertekend.
In dit fort verbleven tal van beroemdheden uit het Wilde Westen, zoals Calamity Jane, Buffalo Bill en Wild Bill Hickock, 3 bekende figuren die we al in Cody zijn tegengekomen.

Een paar mensen, waaronder Veerle en Benny, hebben een snelwandeling gemaakt tot aan de rivier en de Indianententen. Dat is de exacte plek waar het eerste verdrag werd ondertekend. Anderen hebben een uitgebreid bezoek gebracht aan het Visitor Center en een paar gebouwen, en nog anderen hebben van een Rootbeer genoten, opgediend door een speciale figuur.

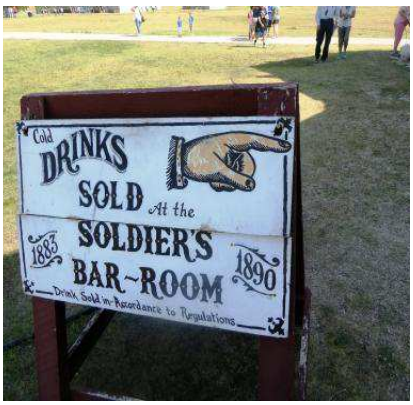

We rijden opnieuw Nebraska binnen en zien een trein met niet minder dan 121 wagons, twee treklocomotieven en twee duwlocomotieven.
In het hotel, opnieuw aan onze 'rare' ronde tafels. Vandaag is het buffet: een hamburger met 'iets': we denken aan vis, maar het schijnt Pulled Pork te zijn, met maïs. Niet zo denderend, maar dat wordt ruimschoots goedgemaakt door de receptie voor de verjaardag van Werner. In een aparte zaal, versierd met enkele ballonnetjes, nuttigen we een mooie verjaardagstaart, chocolade cake en vanille met suikerroom zoals ze dat hier kunnen maken, en we toasten met bubbels!

Dinsdag 22/8 Scotts Bluff National Monument – Cheyenne – Denver.

Vanmorgen, no rush! Want we vertrekken pas om 09.00 uur.
Scotts Bluff National Monument is onze eerste stop vandaag.
Eerst het Visitor Center met een korte wandeling in de vlakte, in de brandende zon, met als decor de huifkarren en de rotsformaties.
Dan een heel leuke rit door een paar tunnels, tot boven.

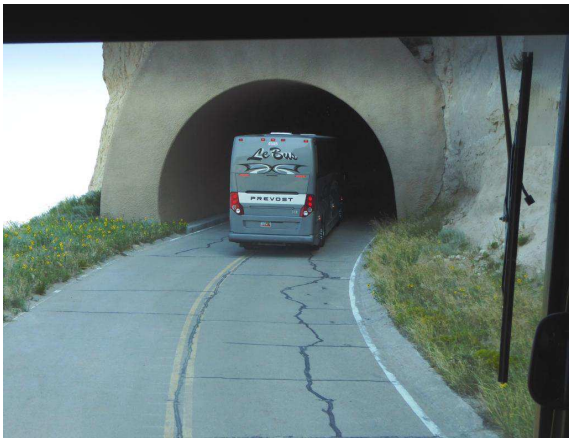

Weetjes over deze Scotts klif.
Scotts Bluff National Monument is een rotsformatie met een oppervlakte van meer dan 12 km². De afzettingen die het landschap vormden zijn ongeveer 30 miljoen jaar oud en dus tertiair van oorsprong. Het landschap hier toont zijn geologische structuur voor deze periode beter dan eender waar in Nebraska. Getuigenheuvels zoals deze ontstaan wanneer harde overkappingen de onderliggende lagen beschermen tegen erosie. De Scotts klif omvat vijf steile rotsen waarvan de hoogste 240 meter hoog is.
De plaats was voor de immigranten een duidelijk herkenbare plek vanop afstand op de Oregon Trail en de Mormon Trail. Fort Laramie, een andere halte op de tocht, ligt ongeveer 80 kilometer ten noordwesten van Scotts Bluff. Het monument is genoemd naar Hiram Scott, een bonthandelaar die in 1828 vlak bij deze plek stierf.
Duizenden huifkarren lieten nog zichtbare wagensporen achter in het landschap. Ongeveer 250 000 mensen kwamen hier voorbij van rond 1850 tot de aanleg van de Transcontinental Railroad in 1869.
Een indrukwekkend uitzicht over de vlakte rondom ons. Heel mooie vergezichten met zachte kleuren en inderdaad de meer dan 150 jaar oude karrensporen.

Tijdens een korte wandeling schuift een grote slang over het paadje, dicht bij Greet en Tom die er allebei in slagen heel snel een paar foto's te nemen.

Het is een Amerikaanse stierslang (Bullsnake – Pituophis catenifer sayi), één van de soorten die de Fred heeft laten zien op de voorreisbijeenkomst.

De stierslang (Pituophis catenifer) behoort tot de familie van de gladde slangen (Colubridae).
Hij komt voor in delen van Noord-Amerika en leeft in drogere streken zoals duinen en half woestijnen. De lichaamslengte bedraagt max. 2 meter. De slang is niet giftig en wurgt zijn prooi. Op het menu staan voornamelijk knaagdieren en soms vogels.
Van deze soort zijn onlangs enkele exemplaren ontdekt in Nederland.
De slang wordt vanwege de bonte kleuren wel eens in gevangenschap gehouden in een terrarium. Soms ontsnappen dieren of worden moedwillig uitgezet en in Nederland wordt de soort beschouwd als een mogelijke exoot. Hij werd voor het eerst waargenomen in IJmuiden in 2012.
In de Zuidduinen van Katwijk aan Zee, bij Wassenaar (tussen Katwijk en Scheveningen) zijn ook al een aantal keer stierslangen aangetroffen, voor het laatst in juni 2017.
Er worden acht ondersoorten erkend, die verschillen in uiterlijk en verspreidingsgebied. 'Onze' slang is de Pituophis catenifer sayi.

Daarna wordt ook nog een piepklein padje gevonden, met name de Woodhouse's Toad (Bufo woodhousii) (geen Nederlandse naam).

Deze pad komt voor in een groot aantal staten. Het is dan ook een van de meest algemene soorten padden in dit land en is in allerlei biotopen te vinden zoals graslanden, bosranden en moerassen. Daarnaast wordt de kikker aangetroffen in hoger gelegen delen in bergachtige streken tot 2600 meter boven zeeniveau. Deze soort houdt van zanderige streken met stenen of enige vegetatie om zich onder te verschuilen.
De lengte is ongeveer 10 tot 13 centimeter. Anaxyrus woodhousii is nachtactief en als hij niet jaagt wordt er onder een steen of plant gerust.
Het voedsel bestaat uit wormen en insecten, op het menu staan voornamelijk kevers en mieren.

Scotts Bluff levert Frans en Greet drie nieuwe soorten vogels op: de Goudsijs, de Amerikaanse torenvalk en de Prairiebuizerd!

De Goudsijs (American Goldfinch – Spinus tristis), ook wel Amerikaanse goudvink genoemd, is een zangvogel uit de familie van de vinken. Het is een trekvogel: in de wintermaanden verblijven ze meer in het zuiden van de Verenigde Staten en Mexico.
De soort profiteert van de aanwezigheid van mensen; de vogels komen veelvuldig voor in woonwijken waar ze afkomen op vogelhuisjes. Bovendien zorgt ontbossing ervoor dat open vlakten waarin de soort zich het meest thuis voelt sterk toenemen.

De goudsijs kent een duidelijk seksueel dimorfisme in de kleuren van hun veren; de mannetjes zijn grotendeels felgeel in de zomer en olijfkleurig in de winter, terwijl de vrouwtjes altijd een doffe geelbruine kleur hebben die in de zomer iets lichter wordt. De felle kleuren van het mannetje zijn bedoeld om vrouwtjes te lokken en ontstaan dankzij carotenoïde pigmenten die het mannetje verkrijgt uit zijn voeding.

De levendig gekleurde Amerikaanse torenvalk (American Kestrel – Falco sparverius) lijkt op de Europese torenvalk , maar die is een stuk groter. De Amerikaanse torenvalk is de kleinste valk van Noord-Amerika.

Hij bewoont open land zoals savannes, weiden, open bossen en stedelijk gebied. Belangrijke voorwaarde is dat er uitkijkposten voorhanden zijn, bijvoorbeeld alleenstaande bomen of hekken. Vanaf zo'n punt of vanuit de lucht jaagt de valk op zijn prooi, die voornamelijk bestaat uit grote insecten, maar ook uit kleine vogels, kleine reptielen, knaagdieren en vleermuizen.
Net zoals de andere valken, bouwt de Amerikaanse torenvalk geen eigen nest, maar gebruikt holen in bomen, bijvoorbeeld een oud spechtennest, nestkasten of een oud nest van een andere roofvogel of een kraai.

De Prairiebuizerd (Swainson's Hawk – Buteo swainsoni) wordt in het Engels ook Grasshopper Hawk genoemd: zijn hoofdvoedsel bestaat nl. uit alle mogelijke soorten sprinkhanen.

Het is een lange-afstand-trekvogel. Hij broedt tot in Oost-Alaska en trekt in de herfst naar Zuid-Brazilië en Argentinië, 23.000 kilometer ver.
Elke migratie duurt ongeveer 2 maand. Af en toe dwaalt hij van zijn trekroute af en komt dan terecht in Chili, Trinidad en Tobago, recentelijk in Noorwegen en zelfs, lang geleden, op de Galapagos eilanden, waar hij, in minder dan 300.000 jaar, geëvolueerd is naar een nieuwe soort, de Galapagos buizerd.
In termen van evolutie blijkt dit in een recordtempo te zijn gebeurd.
De daling van de populatie Prairiebuizerden is vooral te wijten aan vergiftiging door pesticiden zoals DDT die massaal worden gebruikt in Argentinië om... jawel... sprinkhanenplagen te bestrijden!

Een kleine groep reisgenoten gaat te voet naar het Visitor Center, helemaal beneden. Een heel eind lopen, gelukkig altijd in afdalende lijn...

Van Scottsbluff rijden we 150 kilometer in zuidoostelijke richting, naar Cheyenne, de hoofdstad van Wyoming. In 2013 woonden hier 62.448 inwoners. Het is tevens de grootste stad van de staat.
Op 4 juli 1867 werd hier, in the middle of nowhere, een tentenkamp neergezet als onderkomen voor de bouwers aan de Union Pacific Railroad. Dit was het begin van een nederzetting die zou uitgroeien tot de huidige stad.
We worden afgezet op het Cheyenne Depot Plaza, een groot luchtig plein. In kleine groepjes verspreiden we ons in de stad, om er een en ander te gaan verkennen.
Verschillende van onze reisgenoten houden een gezellige halte in The Albany, een 75 jaar oud bar-restaurant in hartje Cheyenne.

Er is het Museum van de trein “zonder trein” (isn't it, Patrick en Annemie?), enkelen lopen tot aan de beroemde locomotief, de grootste ter wereld, maar die blijkt nogal ver van het centrum, anderen wandelen, shoppen of brengen een bezoek aan een pottenbakkerij en een antiquair... Ook leuk om aandacht te hebben voor de speciale affiches en reclameborden...

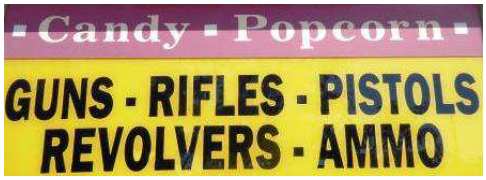

Weinige reisgenoten zijn dus tot bij die fameuze locomotief geraakt (te grote afstand af te leggen op korte tijd) en daarom gaan we daar, met de bus, een extra stop maken. Waarvoor dank!
Deze machtige stoomlocomotief staat in een klein leuk parkje.

<u>Weetjes over deze stoomreus.</u>
De Union Pacific Big Boy 4004 zou de naam Wasatch krijgen, omdat hij bedoeld was voor transport door het Wasatch-gebergte (bergketen die we hebben gezien vanuit Salt Lake City). Maar tijdens de bouw van de machine schreef een (onbekende) arbeider met wit krijt de naam Big Boy op de voorkant van de locomotief. Zo maar, voor de lol. Maar zo verdween Wasatch en ging Big Boy voor altijd de geschiedenis in.

Van deze stoommachines, de grootste ter wereld, werden er 25 exemplaren gemaakt, in de periode 1941-1944. De laatste Big Boy werd van de sporen gehaald in 1959.

Om 15.49 uur verlaten we Wyoming en rijden we onze 7de staat binnen: Colorado!
Weetjes over deze Centennial State
De regio waartoe het huidige Colorado behoort, wordt al meer dan 13.000 jaar bewoond door Indianen. Bij opgravingen in Larimer County zijn voorwerpen gevonden die dateren uit de periode van 11.200 v.Chr. tot 3000 v.Chr.
Colorado, Wyoming en Utah zijn de enige Amerikaanse staten die geen natuurlijke grenzen kennen maar begrensd worden door meridianen en parallelcirkels. Door de kromming van de aarde is de zuidgrens van Colorado anderhalve kilometer langer dan de noordgrens.

Colorado is de enige staat in Amerika die helemaal boven de 1000 meter ligt. De Rocky Mountains hebben in Colorado meer dan 53 toppen boven de 14.000 voet (4.267 meter). Deze toppen staan bekend als de 'fourteeners'. Pikes Peak, die we overmorgen gaan "beklimmen", is daar ééntje van.
Bij de presidentsverkiezingen van 1996, 2000 en 2004 koos de staat steeds voor de Republikeinse kandidaat. In 2008 en 2012 stond de staat achter Barack Obama, de Democratische kandidaat, en in 2016 kozen ze voor Hillary Clinton.

Tussen Cheyenne en Denver liggen 180 kilometer die we afleggen terwijl we naar een filmpje van de eclips kijken, gemonteerd door Marc Hens.

Ook vandaag volle zon en 28 graden.
We zitten in een lange file, waarschijnlijk veroorzaakt door een ongeval. Marc, de chauffeur van de Grizzly's, verlaat de highway en zoekt... en vindt een shortcut. Of we veel tijd hebben gewonnen dat zullen we nooit weten, maar we hebben niet stil gestaan...een goed gevoel doet veel.
Zoals elke dag, vlotte incheck in hotel. Deze keer in Holiday Inn Denver Cherry Creek.
De enige opstopping die we kennen is de file aan de lift. Maar de reisleiders kunnen niet echt àlles oplossen.

Velen onder ons gaan eten in de Applebee's: lekkere cocktails, lekkere frietjes, betaalbaar en heel leuke bediening.

Woensdag 23/8 Rocky Mountains N.P., Beaver Meadows, Alpine Visitor Center

Om 06.13 uur komt de zon op, en vanochtend gaat dat gepaard met mooie kleuren.

Het ontbijt verloopt chaotisch: er is gisteren een volle bus Italianen neergestreken en die komen nu allen samen eten... en wij ook! Duidelijk te weinig plaats en te weinig personeel: 2 mensen voor een honderdtal ontbijters kunnen zoiets niet aan. De manager komt wel een handje helpen, maar ja, een manager...
We vertrekken om 08.00 uur, en rijden een stukje terug naar het noorden voor een daguitstap in de Rocky Mountains. Dat wordt ongeveer 2 uur rijden. We komen de spectaculaire Rockies binnen via de Beaver Meadows Entrance.
De Rocky Mountains maken deel uit van wat men de Noord-Amerikaanse Cordillera noemt, een bergachtig gebied ten westen van de Great Plains, dat zich uitstrekt van Alaska tot in het zuiden van Mexico, met een lengte van meer dan 4800 km.
Het gebergte werd 80 tot 55 miljoen jaar geleden gevormd door de Laramide orogenese. Onmiddellijk daarna waren de Rockies zoals Tibet, een hoogplateau van waarschijnlijk 6000 meter boven zeeniveau. In de laatste 60 miljoen jaar heeft erosie ze ontdaan van de hoge rotsen en vormden zo het huidige landschap van de Rocky Mountains.

Een kleine anekdote i.v.m. de Rockies.
In 1993 stonden 750.000 gelovigen uit 72 landen Paus Johannes Paulus II op te wachten in Denver. Tijdens die reis stond ook een bezoek aan de Rocky Mountains op het programma. De stralende paus verscheen met een rozenkrans en een nieuw paar witte sneakers met goudkleurige veters...

Om 10.00 uur staan we, op 2.700 meter hoogte, aan het Visitor Center van Beaver Meadows, een gebouw getekend door Frank Lloyd Wright, een invloedrijke en bekende Amerikaanse architect en schrijver. Zijn eigen "Prairie stijl" is geïnspireerd door het Amerikaanse platteland en wordt gekenmerkt door *"horizontalisering in de opbouw, geometrische figuratie en ruimtelijke versmelting"*. Mooi gezegd, hé? Het Center hier gaat perfect op in de natuurlijke omgeving.
Buiten kunnen we heel rustig de graafwerken van een goffer observeren.

De Idaho Pocket Gopher (Thomomys idahoensis) hoort tot de familie van de Berggoffers, een geslacht dat voorkomt van Zuidwest-Canada tot Mexico. Deze familie onderscheidt zich van de andere goffers door het ontbreken van groeven in de snijtanden.
Het zijn ondergrondse planteneters die een zeer grote hoeveelheid voedsel opnemen. Ze hebben veel 'brandstof' nodig omdat het uitgraven en onderhouden van hun grote tunnelsystemen nu eenmaal zeer veel energie vergt. De Berggoffer die we hier in actie zien, verdwijnt om de haverklap in zijn tunnel om een minuut later terug te voorschijn te komen met een grote hoeveelheid aarde.
Verschillende soorten vormen een ernstige plaag voor de landbouw en voor de irrigatiesystemen.
Ze worden bestreden met allerlei middelen: gassen en benzine, dat helpt al niet meer. Beestjes zijn slim: bij de minste aanval van die aard, blokkeren ze bliksemsnel de betrokken tunnels met een grote hoeveelheid aarde, en beginnen ze onmiddellijk aan de bouw van nieuwe in- en uitgangen!

Ook hier, op deze hoogte, worden er verschillende nieuwe soorten vogels gespot.
De Amerikaanse drieteenspecht (American Three-toed Woodpecker - Picoides dorsalis dorsalis), onze 2de soort specht. Deze ondersoort is endemisch voor de Rocky Mountains en is één van de weinige vogels die maar drie tenen heeft!
De Gambels mees (Mountain chickadee – Poecile gambeli), gekend bij de ornithologen omwille van zijn vermaarde verstrooidheid, en de Wilsons zanger (Wilson's Warbler – Cardellina pusilla), die zich o.a. voedt met bijen, vliegen en rupsen. .

We rijden naar boven, komen aan de boomgrens en het begint te druppelen. Hier krijgen we ons eerste mannetje Elk (ook Wapiti genoemd) te zien, samen met een paar wijfjes. Nu zijn we al op 3.680 meter hoogte.
De Wapiti (Cervus canadensis) is een soort uit de familie der hertachtigen. Hij is op de Eland na de grootste hertensoort. De mannetjes kunnen tot 330 kilogram zwaar worden en zijn dan 1,50 meter hoog en 2,50 meter lang.
De naam wapiti betekent 'witte achterzijde' en is afkomstig van de Shawnee-indianen. In het Noord-Amerikaans-Engels wordt de wapiti ook elk genoemd. In het Brits-Engels wordt met elk echter de eland aangeduid, die op zijn beurt in Noord-Amerika moose heet. Kan er iemand nog volgen?
Rocky Mountain-wapiti (Cervus canadensis nelsoni) is de ondersoort die hier voorkomt.
De grootste geweien kunnen tot 1,20 meter lang worden en wegen dan 1,8 kilogram. Een gezond gewei groeit 2,5 centimeter per dag!
De wapiti's hebben een belangrijke rol gespeeld in de culturele geschiedenis van de Indianen. Bij de Lakota's bvb., werd aan elke jonge man een tand van een wapiti gegeven voor een lang en gezond leven, want ze hadden vastgesteld dat de tanden het laatste lichaamsdeel was dat wegrotte bij een dode Elk.

Rond 13.00 uur bereiken we het Alpine Visitor Center, dat op 3.595 meter hoogte ligt, het hoogst gelegen van alle Visitor Centers van de V.S.
We lunchen allemaal samen op een kei rustige plek, met zitplaatsen in overvloed, ook geen alledaags gebeuren...

Na de lunch nemen we een shuttle naar Bear Lake.
Tijdens onze wandeling rond het meer en naar de Alberta Falls krijgen we af en toe te maken met regenbuien. Er wordt ons getipt dat er iets voorbij de waterval drie Wapiti's staan te grazen. Het wijfje links is rustig haar behoefte aan het doen! We kunnen deze mooie dieren tot op minder dan 2 meter benaderen! Pas dan heb je een idee hoe groot zij zijn. Zalige beleving!

Hier wippen ook een paar mooie vogels rond, zoals de Groenstaarttowie (Green-tailed Towhee – Pipilo chlorurus) en de Stellers gaai (Steller's Jay – Cyanocitta stelleri).

Deze laatste heeft een opvallend blauw verenkleed en een kuif. Het dieet van de Stellers gaai is gevarieerd en bestaat voor twee derde uit plantaardig materiaal en een derde uit dierlijk voedsel. Op het menu staan onder andere eikels, zaden, bessen, pinda's en brood, maar ook vlees, eieren en kleine ongewervelden. De vogel scharrelt graag rond bij picknick- en kampeerplaatsen.
Er bestaan 13 ondersoorten. De onze zou Cyanocitta stelleri macrolopha zijn, die voorkomt van oostelijk Nevada tot noord Mexico.

Wanneer de shuttle ons terug naar de parking brengt, schijnt opnieuw het zonnetje.
Marie-Claire komt de Fred halen want ze hebben een grote rups gevonden. 't Is wel even zoeken, want de camouflage van die rups op zijn waardplant benadert de perfectie!
Hieronder de foto van 'onze' rups en van de reuze-nachtvlinder die het zal worden.

Weetjes over deze nachtpauwoog.
De Cecropia Moth (Hyalophora cecropia) is, met een spanwijdte van 16 centimeter, de grootste nachtvlinder van Noord-Amerika. De kleur van de vlinder is afhankelijk van de temperatuur tijdens het popstadium. Hoe hoger de temperatuur, hoe roder de vlinder.
De volwassen vlinders nemen geen voedsel tot zich en leven daardoor slechts twee weken. Belangrijk is dan ook dat de mannetjes snel een vrouwtje vinden om mee te paren. De vrouwtjes scheiden feromonen af, die tot op ruim een kilometer kunnen worden waargenomen door de mannetjes, waardoor ze goed te vinden zijn.

Ondertussen slaagt Cora erin om een jong muildierhert te spotten!
Het Muildierhert (Mule Deer – Odocoileus hemionus) is een Noord-Amerikaans hert. Het is zeer nauw verwant aan het Witstaarthert dat we hebben waargenomen aan de Devils Rock (blz. 57).
Weetjes over deze hertensoort.
Het muildierhert dankt zijn naam aan de grote oren, die doen denken aan die van een muildier. Het kan zijn oren onafhankelijk van elkaar bewegen. De staart is aan de bovenzijde wit met een zwart puntje.

De belangrijkste natuurlijke vijanden van het muildierhert zijn de poema en de wolf. Ook lynxen en beren grijpen weleens een hert, en coyotes vangen een enkele keer een kalf. Mensen jagen op het muildierhert, als trofee of vanwege schade aan de landbouw.
Het muildierhert is vooral actief in de schemering en op nachten met een heldere maan. 's Winters laat hij zich ook overdag zien. Het hert eet 's zomers kruiden en bessen, en 's winters twijgen van naald- en loofbomen. Het muildierhert leeft in kleine familiegroepjes, bestaande uit een vrouwtje, haar kalfjes en soms ook de eenjarige jongen van de vorige worp.

We zijn klaar om te vertrekken, maar we missen Henri! Het is even wachten... Hij komt eraan, met mooie foto's! Beetje laat, oké, maar hij is er! We kunnen vertrekken, richting Denver.

In de loop van de dag hebben we (minstens) vier soorten eekhoorns gezien!

De Kleine chipmunk (Least Chipmunk - Tamias minimus).

Dit is de kleinste en de meest verspreide eekhoornsoort in de V.S.
Hij is maximaal 25 centimeter lang en weegt hooguit 60 gram.
Ze zijn dagactief en eten zaden, bessen noten en insecten.
Gebiedjes die ze hebben leeggeroofd van alle mogelijk voedsel bakenen ze af met urine en komen daar niet meer terug!
De winter brengen ze door in holen en tunnels, de zomer in tijdelijke nesten of spechtgaten in de bomen. Hun vijanden zijn voornamelijk uilen, buizerds en marters.

De Goudmantelgrondeekhoorn (Golden Mantled Ground Squirrel – Spermophilus lateralis).

De mantelgrondeekhoorn wordt max. 30 centimeter lang. Hij voedt zich met pijnboompitten en andere zaden en noten en vruchten, aangevuld met groene plantendelen, insecten en ondergrondse paddenstoelen, die hij kan vinden dankzij zijn reuk. Als verblijfplaats graaft hij een ondiep hol dat tot dertig meter lang kan zijn.
Om zijn vacht te verzorgen rolt de mantelgrondeekhoorn eerst door stof, om daarna het te kammen met zijn klauwen en tanden.

De Hudson eekhoorn (American Red Squirrel – Tamiasciurus hudsonicus).

Deze soort, ook Chickaree of Amerikaanse rode eekhoorn genoemd, komt voor in Canada en de Verenigde Staten. In 2015 werden enkele individuen ook in België waargenomen!
Het is de kleinste soort boomeekhoorns. Hoewel ze voornamelijk plantaardig voedsel eten, vangen Hudson-eekhoorns ook wel eens kleine dieren zoals jonge konijnen. Er wordt soms op deze dieren gejaagd vanwege hun vacht.
Men beschouwt ze als schadelijk voor jonge aanplantingen omdat ze vaak schors van jonge bomen afknagen.

De Douglas eekhoorn (Douglas squirrel – Tamiasciurus douglasii).

Onze vierde soort wordt 33 centimeter lang en tot 300 gram zwaar. Hij voedt zich vooral met de zaden van de Douglasspar, maar eet ook noten, zwammen en eitjes van vogels.
Denappels en noten voor de winter worden op één plaats verzameld, en niet her en der weggestopt. Voordeel is dat er minder verbergplekken worden vergeten, nadeel is dat wanneer de opslagplaats wordt ontdekt, de eekhoorn alles in één klap dreigt te verliezen. Deze voorraadsite wordt verschillende generaties lang gebruikt, waardoor er soms heuveltjes van meer dan één meter diameter aan etensafval ontstaan!

Rond 19.00u zien een paar mensen, vanuit de Bisonbus, een kleine beer. Anson maakt zo snel mogelijk een U-turn met ons groot gevaarte, maar te laat, het beertje is niet meer te bespeuren. De chauffeur stapt uit en gaat het vragen aan een dame die in haar tuin bezig is. We zien ze snel haar spullen oppakken en de tuin verlaten... er zitten dus wel degelijk beren!
Een paar honderd meter verder staan een vijftal mensen aan de rand van de weg, naast hun voertuigen, in één en dezelfde richting te kijken... dat is steeds een signaal dat er iets te beleven valt. Inderdaad, een grote Zwarte beer! Niet gemakkelijk waar te nemen, maar toch voldoende om er een paar foto's te kunnen van nemen. Wanneer onze collega's Grizzly's er aan komen, is het feestje spijtig genoeg voorbij. Beer weg...

Opnieuw trekken we naar Applebee's voor het avondmaal. Het oorspronkelijk groepje van 6 wordt hoe langer hoe groter. Nu tellen we al 18 Belgen aan tafel...

Donderdag 24/8 Garden of the Gods Natural Landmark – Colorado Springs: Pikes Peak Cog Railway – Denver

Om 09.00 uur komen we aan in het Visitor Center van 'Garden of the Gods', één van de absolute hoogtepunten in de nabije omgeving van Colorado Springs.
Deze 'Tuin der Goden' is een openbaar natuurpark dat bekend staat om zijn rotsformaties die heel lang geleden gevormd zijn uit rode zandsteen. We staan op een hoogte van 1.900 meter.
We vinden hier een scala aan prachtige en tevens bizarre zandsteenformaties, waarvan enkele formaties ook kenmerkende namen dragen, zoals “Kissing Camels” (foto links) en “Balanced Rock” (foto rechts).

Weetjes over dit park.

Het natuurpark Garden of the Gods ligt aan de voet van de 4300 meter hoge Pikes Peak, die we straks met een treintje gaan aandoen. In het 13 km² grote park zie je smalle, langgerekte rotsformaties van verschillende soorten sedimentair gesteente. Sommige pieken zijn 100 meter hoog. De oudste rotslagen zijn ongeveer 300 miljoen jaar geleden ontstaan. 65 miljoen jaar geleden zijn de rotslagen omhoog en enigszins schuin gedrukt; sinds die tijd zijn ze blootgesteld aan erosie, waardoor ze hun huidige vorm hebben gekregen.

Het grondgebied van Garden of the Gods werd in het jaar 1879 gekocht door Charles Elliot Perkins, hoofd van de Burlington Railroad. Hij wilde hier een zomerhuis laten bouwen. Bij nader inzien gaf hij er echter de voorkeur aan om het gebied in de natuurlijke staat te houden, en voor het publiek open te stellen. Perkins overleed in 1907. Twee jaar later droegen zijn kinderen het gebied over aan het gemeentebestuur van Colorado Springs op voorwaarde dat het voor altijd een vrij toegankelijk publiek park zou blijven.

Heel af en toe kunnen we een beeld opvangen van een kolibrie. Die beestjes zijn kei beweeglijk, maar toch lukt Greet erin een wijfje van de Breedstaartkolibrie vast te leggen.

Weetjes over deze kolibriesoort.

Deze Broad-tailed Hummingbird (Selasphorus platycercus) wordt ongeveer 10 centimeter groot.

Tijdens de vlucht produceren Breedstaartmannetjes een specifiek geluid met de vleugels, waaraan kenners de soort kunnen identificeren!

Deze kolibrie zit hier nu in zijn zomergebied. Wanneer de winter nadert, zal hij wegtrekken richting Mexico en Guatemala, zo'n 4.000 kilometer hiervandaan.

Het nest heeft de vorm van een smalle kom en is gemaakt met plantenvezels. Het wordt vastgehecht aan een tak door middel van spinrag!

Hier fladderen nog heel wat andere nieuwe vogelsoorten in het rond: Gevlekte towie (Spotted Towhee – Pipilo maculatus) (foto links), Harige specht (Hairy Woodpecker – Leuconotopicus villosus) (foto midden), onze derde soort specht nota bene! Westelijke struikgaai (California Scrub Jay – Aphelocoma californica) (foto rechts), Amerikaanse kraai (American crow – Corvus brachyrhynchos), Raaf (Common Raven – Corvus corax principalis), Amerikaanse ekster (Black-billed Magpie – Pica hudsonia), Rotsduif (Rock Dove – Columba livia) en de Bonte gierzwaluw (White-Throated Swift – Aeronautes saxatalis).

Deze mooie wandeling leidt ons niet alleen tussen mooie rotsformaties, biedt ons niet alleen een reeks vogels aan, maar ook heel wat planten en bloemen. Veerle H. en Marleen brengen een hele reeks van die bloemen op naam. Ik heb ze niet allemaal kunnen onthouden, en ben ook niet 100% zeker van de soort: ze lijken heel erg op de Europese planten die we kennen, maar zijn daarom niet noodzakelijk van exact dezelfde soort. We beginnen met Koningskaars (Verbascum thapsus) (f.1), Kleine klit (Arctium minus) (f.2), Doornappel (Datura stramonium) (f.3), Guldenroede (Solidago velutina) (f.4), wat verder hebben we Staartlupine (Lupinus caudatus), Munt (Mentha sp.), Harig wilgenroosje (Epilobium hirsutum), Gele honingklaver (Melilotus officinalis), Crazy Weed (Oxytropis lambertii), Rode klaver (Trifolium pratense), Prairie Spiderwort (Tradescantia occidentalis), en we eindigen met Slangekop (Penstemon rydbergii) en Vlasleeuwenbek (Linaria sp.).

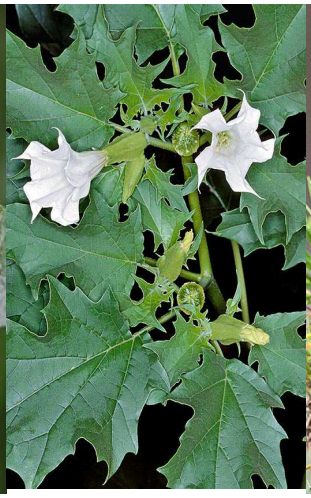

We moeten op tijd terug aan de bus zijn, want we hebben afspraak met een heel speciaal treintje aan de Cog Railway Depot!
Heel druk stationnetje! Gelukkig hebben de reisleiders ervoor gezorgd dat onze plaatsen gereserveerd en genummerd zijn. Geen discussie met mensen van andere groepen. Well done!

Het treintje van 14.00 uur leidt ons naar Pikes Peak, met zijn 14.110 feet, één van de “Fourteeners”. Exact 4.301 meter hoog!
Zowel een kabelspoor als een sinds 2011 volledig geasfalteerde weg leiden naar de top van deze berg. De weg naar boven is indrukwekkend, omdat de Rocky Mountains zonder veel voorgebergte steil oprijzen uit de Great Plains, zodat de vergezichten enigszins doen denken aan wat je vanuit een vliegtuig ziet! Op de top is het uiteraard ook adembenemend.

Onze spoorlijn begint in de plaats Manitou Springs, op een hoogte van 1.938 meter. Deze lijn werd in 1891 in gebruik genomen, en is 14,3 kilometer lang!
Het tandradsysteem brengt ons heel langzaam naar boven. Langs het spoor zien we af en toe iets bewegen: Bighorn sheep (foto), Geelbuikmarmot, Least Chipmunk, Mule deer.

Ook nog andere beestjes, maar waar we geen soortnaam kunnen op plakken, zoals een muis, kraaien en twee soorten kleine vogels, toch relatief veel leven in zo'n ruig en onherbergzaam gebied waar zo goed als niks groeit!
We stijgen van 1.938 meter naar 4.301 meter, het hoogste punt van de reis, dat letterlijk de adem beneemt: niet alleen omwille van de ongelooflijke vergezichten, maar ook door zeer ijle lucht, en de meesten onder ons voelen het wel... den Benny loopt een beetje wankelend naar de toiletten en de Fred draait hier geen stenen meer om!
Er is veel bewolking, maar we mogen ons gelukkig achten dat het niet regent of sneeuwt.

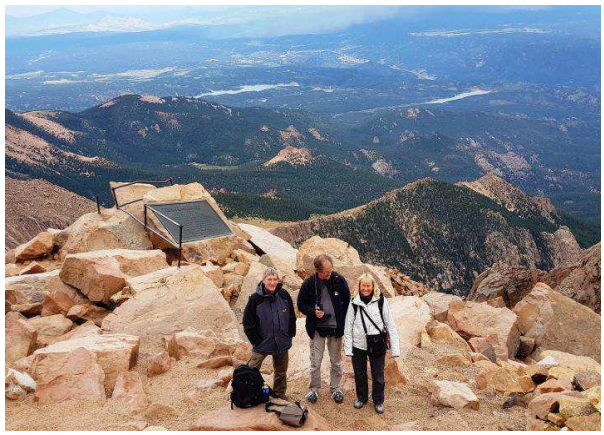

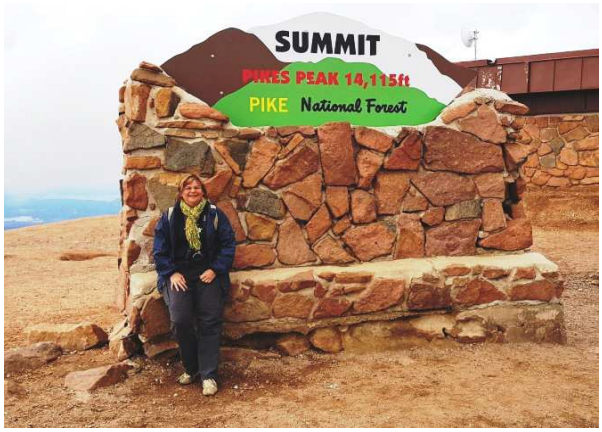

De kostprijs van het ticket is in de totale prijs van de reis inbegrepen, maar toch goed om te weten: 40$ p.p., voor onze groep 33$ p.p. Veel geld voor wat het is.
Om 15.40 uur zijn we terug op de 'vaste' grond.

We verlaten Colorado Springs en rijden pal naar het noorden, richting Denver en richting einde van de reis. Nog één avond en één nacht te gaan...

Tijdens deze laatste lange rit, 125 kilometer, bedankt Werner de chauffeurs voor hun veilig rijden, hun goede humeur en hun enorme flexibiliteit om zich naar onze noden te schikken.

Bij het oprijden van de autoweg zien we een mama hert met haar jong in paniek lopen, eerst langs de snelweg, dan onder een brug, de baan over, om eindelijk een stukje natuur te bereiken waar ze in veiligere oorden belanden. Oef, 't is gelukt.
Ook vanavond wordt door een groeiend aantal mensen de voorkeur gegeven om te gaan eten bij Applebee's. We zijn nu al met 23 Belgen die daar aan tafel aanschuiven!
Om 23.00u, retour naar de kamer.... Super gezellige laatste avond die nog lang mag duren...

Vrijdag 25/8 Denver – Terugvlucht naar Brussel

Heel vroeg ontbijt, om 06.00 uur, om ons toe te laten tijdig te vertrekken: een zestal medereizigers vliegen op andere vluchten die vroeger vertrekken dan de grote groep.
Her en der wordt afscheid genomen en geknuffeld.
De groep die over Washington vliegt, mag gebruik maken van een gloednieuwe Boeing 777/300 om over de grote plas te vliegen. De Fred mag zelfs even in de cockpit plaats nemen. En dat is een hele prestatie, op Amerikaans grondgebied, anno 2017! De Captain weet hem te zeggen dat het voor hem ook de eerste keer is... in dit vliegtuig... Geruststellend.

Ook de andere vluchten zijn naar verluid goed verlopen. Iedereen is veilig thuis geraakt.
En dan genieten van de foto's en de herinneringen. En aftellen om elkaar terug te zien op de reünie of, nog beter, op een volgende trip!
Iedereen bedankt voor zijn bijdrage tot het slagen van deze prachtige eclipsreis!

Fred.

AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Amerikaanse brulkikker	American Bullfrog	Lithobates catesbeianus
Kikker	Columbia Spotted Frog	Rana luteiventris
Pad	Woudhouse's Toad	Bufo woodhousii
Prairiepad	Great Plains Toad	Anaxyrus cognatus

Amerikaanse stierslang	Bullsnake	Pituophis catenifer sayi
Gevlekte leguaan	Common Side-blotched Lizard	Uta stansburiana
Gewone kousenbandslang	Valley Garter Snake	Tamnophis sirtalis fitchi
Hagedis	Northern Sagebrush Lizard	Sceloporus graciosus graciosus
Renhagedis	Western Whiptail	Aspidoscelis tigris tigris
Westelijke stierslang	Great Basin Gopher Snake	Pituophis catenifer deserticola
Zwervende kousenbandslang	Wandering Garter Snake	Tamnophis elegans vagrans

ZOOGDIEREN

Amerikaanse bizon	American buffalo	Bison bison
Amerikaanse zwarte beer	Black Bear	Ursus americanus
Douglas eekhoorn	Douglas Squirrel	Tamiasciurus douglasii
Eland	Moose	Alces alces
Gaffelbok	Pronghorn	Antilocapra americana
Geelbuikmarmot	Yellow-bellied Marmot	Marmota flaviventris
Goffer	Idaho Pocket Gopher	Thomomys idahoensis
Goudmantelgrondeekhoorn	Golden Mantled Ground Squirrel	Spermophilus lateralis
Grizzly	Grizzly	Ursus arctos horribilis
Hudson eekhoorn	American Red Squirrel	Tamiasciurus hudsonicus
Kleine chipmunk	Least Chipmunk	Tamias minimus
Muildierhert	Mule Deer	Odocoileus hemionus
Prairiehaas	White-tailed Jackrabbit	Lepus townsendii
Rocky-Mountains dikhoornschaap	Rocky Mountain Bighorn Sheep	Ovis canadensis canadensis
Wapiti	Elk	Cervus canadensis
Witstaarthert	White-tailed Deer	Odocoileus virginianus
Zwartstaartprairiehond	Black-tailed Prairiedog	Cynomys ludovicianus

VARIA

Bidsprinkhaan		
Boktor		
Libel (fam. Korenbouten)	Flame Skimmer	Libellula saturata
Vlinder (fam. Nachtpauwogen)	Cecropia Moth	Hyalophora cecropia
Vlinder (fam. Nymphalidae)	Northwestern Fritillary	Speyeria hesperis
Vlinder (fam. Pages)	Western Tiger Swallowtail	Papilio rutulus
Vlinder (fam. Pijlstaarten)	Great Ash Sphinx Moth	Sphinx chersis
Waterjuffer	Double-striped Bluet	Enallagma basidens
Wesp		
Wielwebspin	Spotted Orb Weaver	Neoscona crucifera
Wielwebspin	Banded Argiope	Argiope trifasciata

VOGELS

Amerikaanse blauwe reiger	Great Grey Heron	Ardea herodias
Amerikaanse boomzwaluw	Tree Swallow	Tachycineta bicolor
Amerikaanse drieteenspecht	American Three-toed Woodpecker	Picoides dorsalis dorsalis
Amerikaanse ekster	Black-billed Magpie	Pica hudsonia
Amerikaanse kluut	American Avocet	Recurvirostra americana
Amerikaanse kraai	American Crow	Corvus brachyrhynchos
Amerikaanse nachtzwaluw	Common Nighthawk	Chordeiles minor
Amerikaanse rotswinterkoning	Rock Wren	Salpinctes obsoletus
Amerikaanse strandleeuwerik	Horned Lark	Eremophila alpestris
Amerikaanse torenvalk	American Kestrel	Falco sparverius
Amerikaanse witte pelikaan	American White Pelican	Pelecanus erythrorhynchos
Amerikaanse zeearend	Bald Eagle	Haliaeetus leucocephalus
Arkansaskoningstiran	Western Kingbird	Tyrannus verticalis
Audubons zanger	Audubon's Warbler	Setophaga auduboni
Aziatische steenpatrijs	Chukar Partridge	Alectoris chukar
Bergsialia	Mountain Bluebird	Sialia currucoides
Boerenzwaluw	Barn Swallow	Hirundo rustica erythrogaster
Bonte gierzwaluw	White-Throated Swift	Aeronautes saxatalis
Breedstaartkolibrie	Broad-tailed Hummingbird	Selasphorus platycercus
Brewers troepiaal	Brewer's Blackbird	Euphagus cyanocephalus
Cedarpestvogel	Cedar Waxwing	Bombycilla cedrorum
Cooper sperwer	Cooper's Hawk	Accipiter cooperii
Epauletspreeuw	Red-winged Blackbird	Agelaius phoeniceus fortis
Gambels mees	Mountain Chickadee	Poecile gambeli
Geelkaakweidespreeuw	Western Meadowlark	Sturnella neglecta
Gele zanger	Yellow Warbler	Setophaga aestiva
Gevlekte towie	Spotted Towhee	Pipilo maculatus
Glanstroepiaal	Common Grackle	Quiscalus quiscula
Gouden grondspecht	Northern Flicker	Colaptes auratus
Goudsijs	American Goldfinch	Spinus tristis
Grauwe franjepoot	Red-necked Phalarope	Phalaropus lobatus
Grijze junco	Dark-eyed Junco	Junco hyemalis
Groenstaarttowie	Green-tailed Towhee	Pipilo chlorurus
Grote burgemeester	Glaucous Gull	Larus hyperboreus
Grote Canadese gans	Canada goose	Branta canadensis
Grote franjepoot	Wilson's Phalarope	Phalaropus tricolor
Harige specht	Hairy Woodpecker	Leuconotopicus villosus
Kalkoengier	Turkey Vulture	Cathartes aura
Lazuligors	Lazuli Bunting	Passerina amoena
Lincolns gors	Lincoln's Sparrow	Melospiza lincolnii
Ovenvogel	Ovenbird	Seiurus aurocapilla
Pinyongaai	Pinyon jay	Gymnorhinus cyanocephalus
Prairiebuizerd	Swainson's Hawk	Buteo swainsoni
Prairiemeeuw	Californian Gull	Larus californicus
Raaf	Common Raven	Corvus corax principalis
Roodborstlijster	American Robin	Turdus migratorius
Roodstaartbuizerd	Red-tailed Hawk	Buteo jamaicensis
Rotsduif	Rock Dove	Columba livia
Stellers gaai	Steller's Jay	Cyanocitta stelleri macrolopha
Steltkluut	Black-necked Stilt	Himantopus mexicanus
Treurduif	Mourning Dove	Zenaida macroura
Visarend	Western osprey	Pandion haliaetus carolinensis
Waterhoen	Common Moorhen	Gallinula chloropus
Westelijke struikgaai	California Scrub Jay	Aphelocoma californica
Wilsons zanger	Wilson's Warbler	Cardellina pusilla
Witborstboomklever	White-breasted Nuthatch	Sitta carolinensis
Witkruingors	White-crowned Sparrow	Zonotrichia leucophrys
Witmaskeribis	White-faced Ibis	Plegadis chihi
Zwarte ibis	Glossy Ibis	Plegadis falcinellus

PLANTEN

Doornappel	Devil's Snare	Datura stramonium
Gele honingklaver	Yellow Sweet Clover	Melilotus officinalis
Giftige plant	Crazy Weed	Oxytropis lambertii
Guldenroede	Threenerve Goldenrod	Solidago velutina
Harig wilgenroosje	Great Hairy Willowherb	Epilobium hirsutum
Kleine klit	Lesser Burdock	Arctium minus
Koningskaars	Great Mullein	Verbascum thapsus
Munt	Mint	Mentha sp.
Rode klaver	Red Clover	Trifolium pratense
Slangekop	Meadow Penstemon	Penstemon rydbergii
Staartlupine	Tailcup Lupine	Lupinus caudatus
Vaderplant familie	Prairie Spiderwort	Tradescantia occidentalis
Vlasleeuwenbek	Linaria	Linaria sp.
Zonnebloem	Prairie Sunflower	Helianthus petiolaris

ECLIPSE
ALE

FOR KIDS 5-11
Puzzles!
The Big Eclipse
Activity Book
Color!
Draw!
Create!

GREAT AMERICAN ECLIPSE
JACKSON HOLE

2017
TOTAL SOLAR ECLIPSE
GRAND TETON NATIONAL PARK

2017
TOTAL SOLAR
ECLIPSE
See the Eclipse Across America on August 21

JACKSON NEEDS YOU!
VOLUNTEERS NEEDED DURING ECLIPSE
FRIDAY AUGUST 18TH
THROUGH
MONDAY AUGUST 21ST
POSITIONS TO FILL:
Give directions, distribute brochures, answer questions, and more!
FOR INFORMATION OR TO ADD YOUR NAME TO THE LIST PLEASE CALL OR EMAIL CARL PELLETIER AT
OR STOP BY THE TOWN HALL
PLEASE VISIT WWW.TETONECLIPSE.COM FOR MORE INFORMATION
PLEASE CONTACT INFO@TETONECLIPSE.COM FOR SPECIFIC QUESTIONS

Beauty of the ECLIPSE
sim

TOTAL SOLAR ECLIPSE
GRAND TETON

TOTAL
SOLAR
ECLIPSE
GRAND TETON NATIONAL PARK
AUGUST 21 2017

GTNP
SOLAR ECLIPSE
GRAND TETON NATIONAL PARK

JACKSON HOLE
ECLIPSE
AUGUST 21, 2017

ENERGY CAPITAL
ECLIPSE FESTIVAL
AUGUST 18-21
FRIDAY, AUGUST 18
SATURDAY, AUGUST 19
SUNDAY, AUGUST 20
MONDAY, AUGUST 21
VISITGILLETTEWRIGHT.COM/ECLIPSE

Total Eclipse Party
OLD STYLE SALOON NO 10
Rooftop Patio
Deadwood Social Club
AUGUST 21ST
10:16 - 1:14
• Free viewing approved glasses for the 1st 100 people!
• Mimosas $4 • Bloody Marys $5
• #10 Burger w/an egg sunny side up $9
• Drawings for solar prizes every 1/2 hour!
657 Main St., Deadwood • www.saloon10.com • 605-578-3346

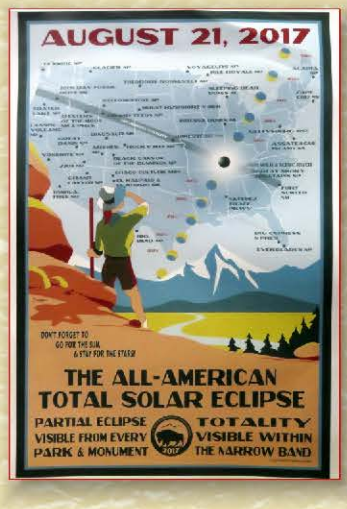
AUGUST 21, 2017
THE ALL-AMERICAN
TOTAL SOLAR ECLIPSE
PARTIAL ECLIPSE
VISIBLE FROM EVERY
PARK & MONUMENT
TOTALITY
VISIBLE WITHIN
THE NARROW BAND

Advice from a
SOLAR ECLIPSE
See the total picture
Be moved by beauty
Live in the moment
Celebrate nature's cycles
Don't be afraid of the dark
Be naturally phenomenal
Lighten up!

foto: Thierry Pauwels

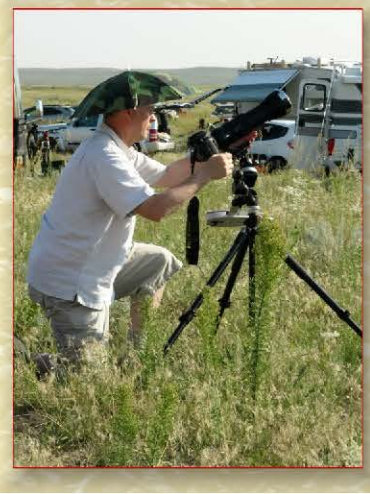

URANIA

ECLIPSE 2017

USA
21-8-2017

ECLIPSE 2017

Volkssternwacht
URANIA

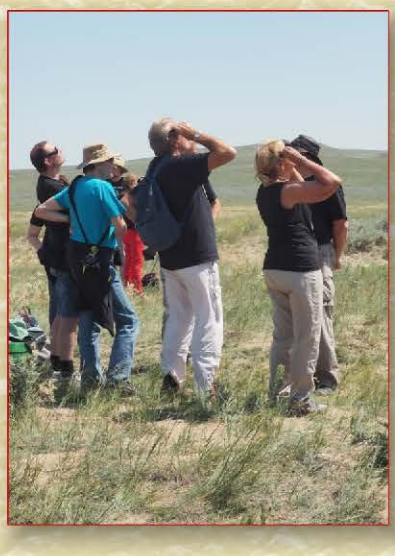

Hampton
Inn & Suites
by HILTON
TOTAL SOLAR
ECLIPSE
AUGUST 21, 2017

JAY-EM
FIRE
DISTRICT

SOLAR
ECLIPSE
AUG 21
EXPECT
DELAYS
PLAN AHEAD

URANIA

Geelbuikmarmot

Zwartstaartprairiehond

Idaho Pocket Gopher

Zwarte beer

Grizzly

Amerikaanse bizon

Rocky-Mountains dikhoornschaap

Wapiti

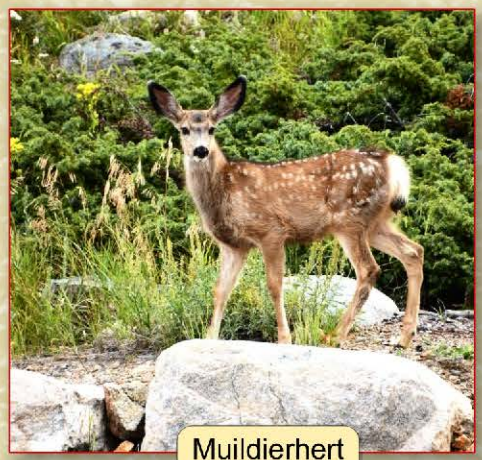
Muildierhert

Gaffelbok

Eland

Witstaarthert

Hudson eekhoorn

Kleine chipmunk

Douglas eekhoorn

Goudmantelgrondeekhoorn

Double-striped Bluet

Flame Skimmer

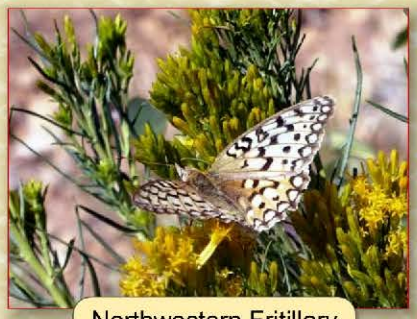
Northwestern Fritillary

Banded Argiope

Spotted Orb Weaver

Cecropia Moth

Bidsprinkhaan

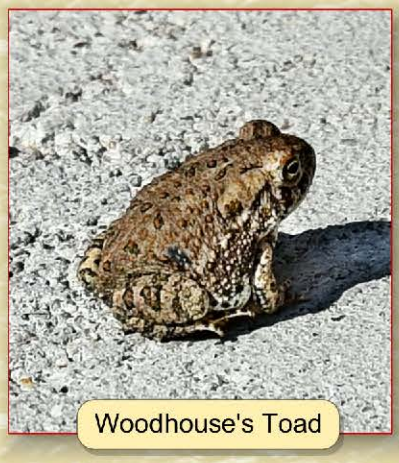
Woodhouse's Toad

Prairiepad

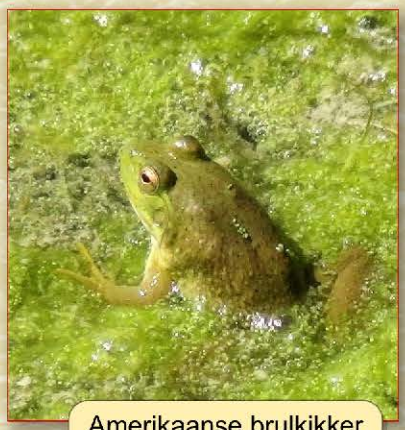
Amerikaanse brulkikker

Columbia Spotted Frog

Western Whiptail

Gevlekte leguaan

Northern Sagebrush Lizard

Westelijke stierslang

Amerikaanse stierslang

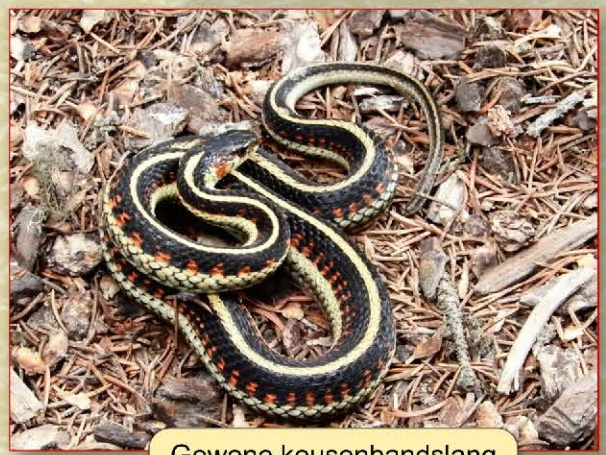
Gewone kousenbandslang

Zwervende kousenbandslang

Amerikaanse witte pelikaan

Grote Canadese gans

Prairiebuizerd

Coopers sperwer

Amerikaanse torenvalk

Kalkoengier

Visarend

Harige specht

Roodstaartbuizerd

Amerikaanse zeearend

Gouden grondspecht

Drieteenspecht

Aziatische steenpatrijs

Amerikaanse nachtzwaluw

Amerikaanse rotswinterkoning

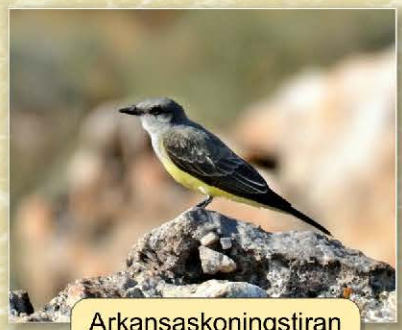
Arkansaskoningstiran

Audubons zanger

Brewers troepiaal

Bergsialia

Amerikaanse strandleeuwerik

Breedstaartkolibrie

Witkruingors

Witborstboomklever

Geelkaakweidespreeuw

Goudsijs

Roodborstlijster

Groenstaarttowie

Lazuligors

Gevlekte towie

Glanstroepiaal

Cedarpestvogel

Stellers gaai

Boerenzwaluw

Grijze jurco

Gele zanger

Westelijke struikgaai

Gambels mees

Wilsons zanger

Castilleja linariifolia

Caragana arborescens

Penstemon rydbergii

Grindelia subalpina

Oxytropis lambertii

Tradescantie occidentalis

Gaillardia aristata

Solidago spec.

Helianthus petiolaris

Gentiaan spec.

Linaria spec.

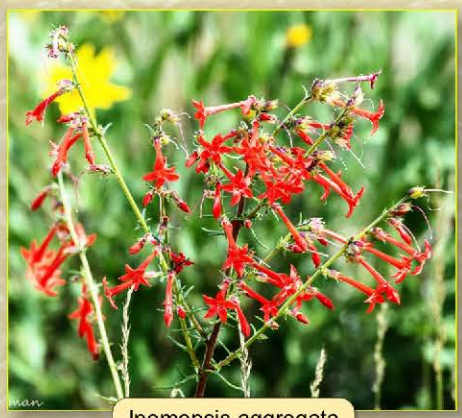
Ipomopsis aggregata

Geranium caespitosum

Solidago velutina

Lupinus caudatus

Verbascum thapsus

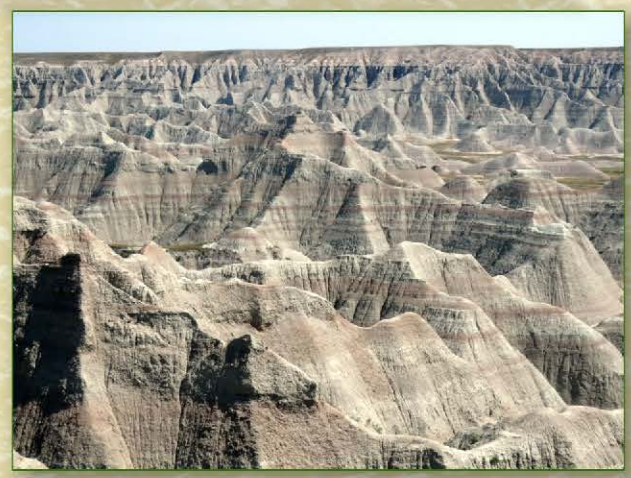

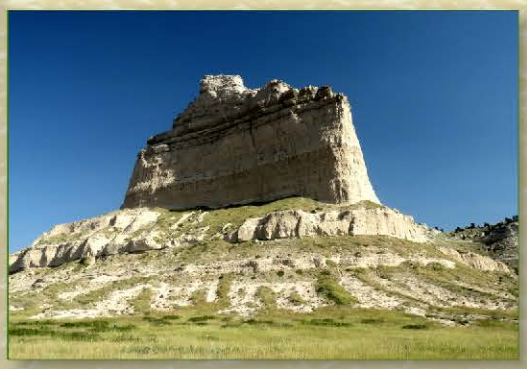

THE WRANGLER
FAMOUS FOR RANCHWEAR SINCE 1943

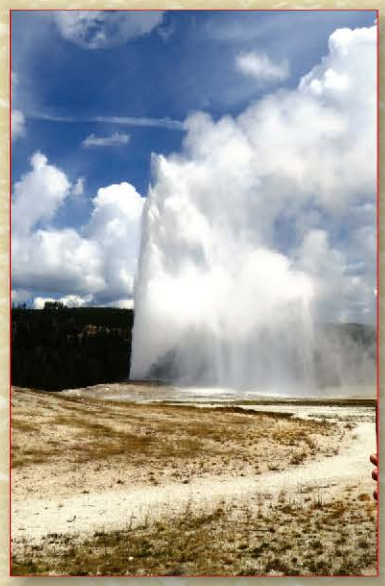

ROAD
CLOSED

URANIA

URANIA

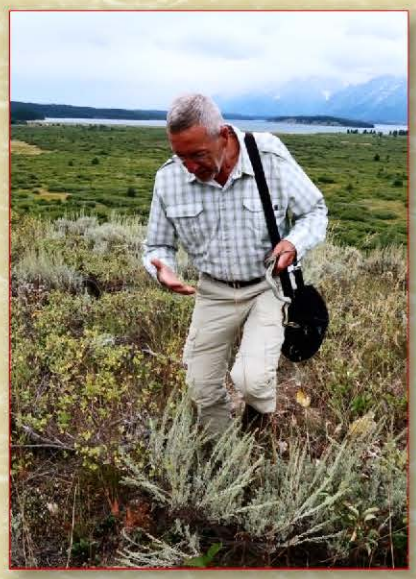

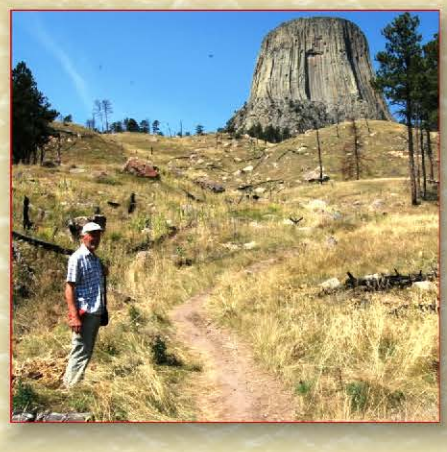

MANITO

PLEASE PAY
FOR
WASH
INSIDE STORE
CAUTION
PLEASE

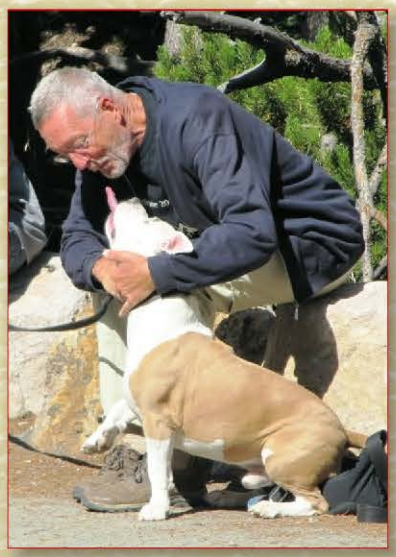

SHARE YOUR
good NEWS
To be here is the BEST news for us! Your best friend from Belgium and the Netherlands!

ECLIPSE 2017
ECLIPSE 2017

NO
ALCOHOL
BEYOND
THIS POINT

B-1B Lancer

A-26 Invader

F-104 Starfighter

A-7 Corsair

Burges-Wright Flyer

SR-71 Blackbird

F-105 Thunderchief

C-47 Gooney Bird

F-111 Aardvark

F-101 Voodoo

F-5 Northrop

F-84 Thunderstreak

T-38 Talon

B-29 Superfortress

B-52 Stratofortress

T-33 Shooting Star

F-86 Saber

C-124

F-102 Delta Dagger

B-47 Stratojet

Thunderbolt

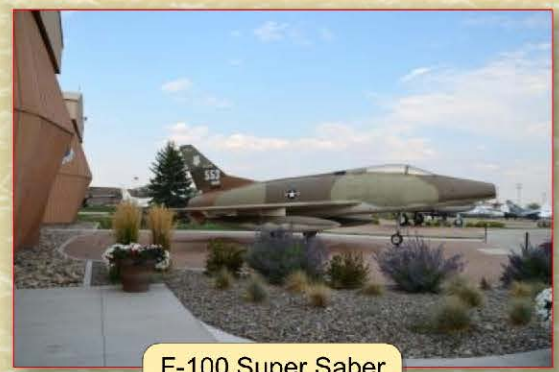
F-100 Super Saber

F-4 Phanton

MH-53M

THE 2017 ECLIPSE $7.25
Three Olives Orange Vodka, orange juice, pineapple juice, with a splash of grenadine
THE SPUR $7.75
Three Olives Raspberry Vodka, Midori Melon Liquor, 7up, splash or cranberry juice with a slice of lime
YELLOWSTONE LEMONADE $8.75
44 Degree Huckleberry Vodka, club soda, lemonade, a float of Chateau Monet Raspberry, with a squeeze of lemon
THE SIX SHOOTER $7.25
Three Olives Cherry Vodka, club soda, splash of lime, splash of grenadine, with a slice of lime
THE GRAND MARGARITA $9.75
WE ARE CELEBRATING 80 YEARS

PLACE ON PINE
RESTAURANT
OPEN

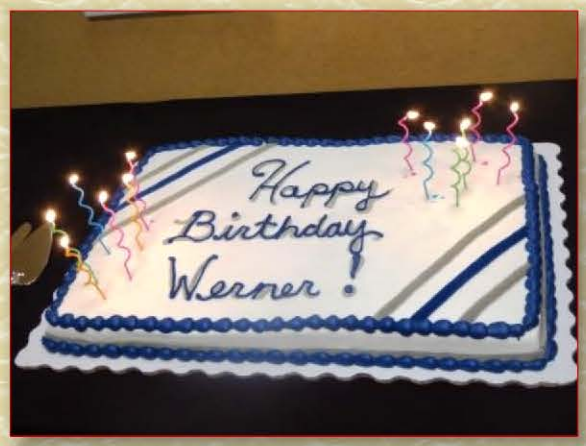
Happy
Birthday
Werner!

Buffalo Bill's
IRMA HOTEL
DESSERT MENU
Apple Pie
Cherry Pie
Blueberry Pie
Peanut Butter Cream Pie
Chocolate Cream Pie
Coconut Cream Pie
Boston Cream Pie
Lemon Meringue Pie
Cheese Cake
Irma's Famous Bread Pudding with Whiskey Sauce
Sundaes
Sherbet
Vanilla Ice Cream
Prices Range from $0.95 to $3.95
All Selections Subject to Availability

BUD LIGHT

FREE
Moonshine
TASTING
Tips
are always
appreciated

IOWA
391 TQM
LOUISA
MAR

ILLINOIS
12-17
AM 73626
LAND OF LINCOLN

GEORGIA
CFH4372
FULTON
MAR

MICHIGAN
NOV
BST 5809
PINCKNEY

3
UTAH
18
D65 4TH
GREATEST SNOW ON EARTH

NEBRASKA
12
TPZ 151
nebraska.gov

8.21.2017
I WAS THERE
MILK CRISP CHOCOLATE

AUSTIN TEXAS
TEXAS BUYER
32D8246
EXPIRES 09-29-2017
2016 FORD
CAPITOL

NEW YORK
BT-67
MAGUIRE

YNPGRIZ
8
COLORADO
18

18
WYOMING
D
V
750
DISABLED VETERAN

Route 66
IT HAS FOREVER MEANT
"going somewhere"
66

GOT OXYGEN?
We do!
Peppermint scented, 4-5 breaths will bring your noggin back to normal.
50 breaths per can, perfect for your trip to 14,115 feet.

CELEBRITY HOTEL

ACADEMY OF MUSIC!
KNIGHT OF THE PLAINS
Buffalo Bill
COMBINATION.

BEAR ATTACK:
Are you Prepared to Avoid One?
BE ALERT
MAKE NOISE
CARRY BEAR SPRAY
AVOID HIKING ALONE
DO NOT RUN
There is no guarantee of your safety in bear country

UNITE DIVIDE
LAUGH CRY
ALL OR FLY
WAKE OR SLEEP
FLAT OR PHILLIPS
SINK FLOAT
SUN MOON
WIDE NARROW
ALT PEPPER
BREAK AND FIX
STEP OR STOP
TOMATO OR TOMATO
WORK AND PLAY
COULD SHOULD
SOW AND REAP
SUBLIME RIDICULOUS
BOOM OR BUST

PIKES PEAK
COG
RAILWAY
MANITOU STATION
6,571 FEET
PIKES PEAK SUMMIT
14,110 FEET
COG WHEEL ROUTE
Summit Temp: 38
Wind Chill: 36
You Will Need
• warm clothing
• bottled water
• Oxygen

Black Bear
Front claw
Front track
1-2" long
Tall pointed ears
Straight face profile
No shoulder hump
Short claws
Grizzly Bear
Front claw
2-4" long
Front track
Short rounded ears
Shoulder hump
Dished face profile
Long claws
© Chuck Bartlebaugh CFWI

MENOPAUSE
92
Full Throttle
Saloon

GUNS SOLD HERE
Hand Guns - Rifles - Special Orders Welcome
Specializing In Guns For The Ladies

- Candy - Popcorn -
GUNS - RIFLES - PISTOLS
REVOLVERS - AMMO

Everyone who
enters this place
makes us happy...
Some when they
arrive.
Some when they
leave.

NURSE
my job is to
help your ASS
NOT KISS IT

Rattlesnakes!
BEWARE
FREDDY in action!

CAUTION
NO SOLICITING!
IT ANNOYS THE CRAZY
PEOPLE THAT WORK HERE!

NEW BELGIUM
1554
BLACK LAGER
NEW BELGIUM
PILSENER
8.99

BLUE MOON
BELGIAN
WHITE
Belgian-Style Wheat Ale

BRUGES
WAFFLES
& FRITES

TWELVE OUNCE BOTTLES
NEW BELGIUM
FAT TIRE
BELGIAN STYLE ALE